דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסד ועורך הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם „למרחב"

יום חמישי, כ"ו בתמוז תשמ"ז, 23 ביולי 1987 • גליון 19176

היום 12 עמודים • המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר
- חולי נפש בארץ: מצב חרום / דנקה הרניש
- למה עוד מחכים / ח"כ נחמן רז
- אפילו בלי פרוטיזה / חגי אשד
- ואלדהיים: השלכות פנים / שלמה שפיר
- בלגרד תהיה אחרונה / טדי פרויס
- בורסה וכלכלה; כל הארץ; „עכשיו" למשפחה; ספורט; בידור

פולגת רשת החנויות
מוצר יום ה' המבצע של סוף העונה
30% הנחה
חולצות לילדים גברים ונשים
רק היום ברשת חנויות פולגת וקארדה.

בכוננות מלאה עברו האמריקאים בהורמוז; איראן: נתקוף את המכליות אם תתקוף עיראק

מתיחות בשוקי הנפט והכספים • עיראק מקבלת רשמית ההצעה להפסקת אש • בריטניה: נסיי

מאת סופר „דבר" באוה"ב וסוכנויות הידיעות

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – שלוש ארדיות מלחמה אמריקאיות, שצוותיהן נמצאים בכוננות עליונה, ליוו אתמול את שתי המיכליות הכוויתיות הנושאות דגל אמריקאי דרך מיצר הורמוז למול סוללות הטילים האיראניות.

המעבר במיצר עבר ללא כל תקרית, אולם נשיא איראן עלי חאמינ'י הבטיח אתמול כי ארצו „תכה מכה ניצחת את הברית הנפשעת" בין ארה"ב לכוויית. שגריר איראן באו"ם אמר, כי ארצו תתקוף מיכליות כוויתיות הנושאות דגל אמריקאי, אם עיראק תתקוף אניות איראניות או אחרות העושות את דרכן לאיראן.

בעוד המתיחות במפרץ גוברת, איראן עדיין לא השיבה תשובה רשמית לקריאת מועצת הבטחון של האו"ם לשים קץ למלחמתה עם עיראק ולהתקפותיה על ספינות במפרץ הפרסי. עיראק מצידה קיבלה את קריאתה של מועצת הבטחון, אולם הודיעה כי יישום ההחלטה תלוי בהסכמת איראן לקבלה.

שוקי הנפט בעולם היו מתוחים מאוד אתמול בשעת מעבר הספינות האמריקאיות במיצר הורמוז. מומחי נפט אמרו כי אם ייפתח עימות ישיר בין ארה"ב לאיראן, עלול מחיר חבית נפט לנוע בין 25 ל־40 דולר לחבית לעומת 20 דולר היום. „היום הוא היום הגדול בכל מה שנוגע למפרץ", אמר סוחר בין לאומי בלונדון.

גם שוקי הכספים בעולם [...] מהשמועות, כי איראן הסמו[...] מיצר הורמוז, שדרכו עובר כ[...] מאספקת הנפט העולמית. [...] הזהב עלו בכל שוקי העולם, [...] המניות בבורסה של טוקיו [...] נפילה חדה.

מיכלית הנפט „בריג'[...]" ומיכלית הגאז „פרינס" נכנסו ל[...] הורמוז אתמול אחר הצהרים ב[...] שלוש ספינות מלחמה אמריקא[...] בראש השייטת נעה הסיירת „פו[...]" ואילו המשחתת „קיד" והפריג[...] „קרומלין" שטו מימין לשי[...] האוניות, בצד הפונה לחופי איר[...].

(המשך בעמ' 2)

מגיד בפגישה עם הפלשתינים, אתמול (צילום: ישראל סימיונסקי)

אל־מגיד: דרושות מחוות כדי לשתף הפלשתינאים בוועידה

שר החוץ המצרי בצאתו – „ביקור מוצלח; יש לזרז את תהליך השלום"

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

שר החוץ המצרי עיסמת עבד אל־מגיד שב אתמול אחר הצהריים למצרים בתום ביקור בישראל שנמשך שלושה ימים. במסיבת עיתונאים בשדה התעופה בן־גוריון, לסיכום הביקור, אמרו שר החוץ פרס ועמיתו המצרי, כי יש לזרז את ההליכים לכינוסה של ועידה בין־לאומית לענייני המזה"ת. שר החוץ המצרי הגדיר את ביקורו בארץ כמוצלח, ואמר שהוא חוזר לקאהיר בתקווה שהמאמץ המדיני להשגת הסדר כולל באיזור יימשך על־ידי כל הצדדים.

טרם צאתו לקאהיר נועד שר החוץ המצרי עם חבר הכנסת אבא אבן והזמינו לבקר במצרים. מגיד אמר לאבן, כי על ישראל וארה"ב לעשות מחוות כלפי הפלשתינים כדי לסלול את הדרך להשתתפות נציגות פלשתינית בוועידה בין־לאומית. מגיד נועד גם עם שר התיירות אברהם שריר והבטיח לו לפעול להגברת תנועת התיירות ממצרים לישראל.

במוקד פעילותו של מגיד אתמול עמדה פגישתו עם 21 אישים פלשתינים מהגדה המערבית ומרצועת עזה. רוב המשתתפים בפגישה, שנערכה בבית השגריר מוחמד בסיוני בהרצליה, נמנו על מחנה תומכי אש"ף בשטחים, אך בלטו ביניהם גם מנהיגי המחנה הפרו־ירדני כאליאס פריג', ראש עיריית בית לחם, וחכמת אל־מסרי. הנציגים הפלשתינים הגישו לשר החוץ המצרי תזכיר שבו נאמר שאש"ף הוא מייצגם הלגיטימי הבלעדי של הפלשתינים וכי על נציגי אש"ף להשתתף בוועידה בין־לאומית לענייני המזה"ת במעמד שווה לשאר הצדדים. בתזכיר נאמר עוד שהחלטה 242 איננה יכולה לשמש בסיס לכינוס ועידה בין־לאומית משום שאין היא מכירה בזכותם של הפלשתינים להקמת מדינה עצמאית.

כן נאמר בתזכיר שאש"ף ומצרים צריכים לפעול לשיפור מערכת היחסים ביניהם. נציגי עזה במשלחת העלו בפני מגיד בקשה שמצרים תאפשר לתושבי הרצועה לייצא הדרים דרך נמל פורט סעיד במקום דרך נמל אשדוד. חכמת אל־מסרי משכם קבל בפני שר החוץ המצרי על ההודעות שהושמעו לאחרונה מצד דוברי הליכוד בדבר הצורך „בגרוש תושבי השטחים מבתיהם".

הכוונה היא כנראה לדברי האלוף במילואים רחבעם זאבי (גנדי) בדבר העברת תושבים פלשתינים מהגדה ועזה לתחומי ירדן „טרנספר". אל מסרי אמר לסופר „דבר", כי הוא רואה עצמו מועמד להשתתף במשלחת ירדנית־פלשתינית משותפת לוועידה בין לאומית. בתשובה לשאלה אם הוא יהיה מוכן להצטרף למשלחת כזו ללא ייפוי כוח מצד עראפאת השיב מסרי, כי הוא יקבע את עמדתו בעניין רק כאשר עניין כינוס הוועידה יהיה קונקרטי.

לעומת זאת אמר ל„דבר" פאיז אבו רחמה, מראשי המחנה הפרו אש"פי בעזה, כי הוא משוכנע ששום

(המשך בעמ' 2)

פריצת־דרך במו"מ על פירוק הנשק

גורבצ'וב מוכן לסלק את הטילים גם מאסיה

מוסקווה (רויטר). – מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב הציע אתמול לארה"ב ליישב את „אפסיית האפס הכפולה", שפירושה סילוק כל הטילים לטווח בינוני וקצר מאירופה ומאסיה. הצעה זו עשויה להביא להסכם קרוב על פירוק הנשק בשיחות ז'נבה.

נציג במשלחת האמריקאית בז'נבה אישר, כי היום צפויה פגישה מיוחדת בשגרירות ברה"מ על בקשה סובייטית. השיחות בז'נבה נקלעו למבוי סתום, לאחר שארה"ב תבעה במפגיע את סילוק הטילים גם מאסיה, ואילו ברה"מ הסכימה להוציאם מאירופה בלבד.

בראיון לעיתונאי אינדונזי, שתוכנו נמסר על ידי סוכנות „טאס" אמר המנהיג הסובייטי, כי הוא מוכן לסלק את כל הטילים לטווח בינוני וקצר מהאיזור האסיאתי של ברה"מ. היתה זו הפעם הראשונה, שברה"מ הסכימה להוצאת הטילים לטווח קצר ובכך קיבלה למעשה את מה שמכונה „אפסיית האפס הכפולה".

גורבצ'וב גם נסוג בו מתביעות סובייטיות קודמות, שקראו לארה"ב להוציא את הנשק הגרעיני שלה מאיזור יפאן, דרום קוריאה והפיליפינים, בטרם תוציא ברה"מ את טיליה לטווח בינוני מאסיה.

„בנסיון לרצות את מדינות אסיה ולהתחשב בצרכיהן, הסכימה ברה"מ להוציא את כל טיליה לטווח בינוני מאסיה", אמר גורבצ'וב לעיתונאי האינדונזי. המנהיג הסובייטי גם הבטיח שלא להגדיל את מספר המטוסים המסוגלים לשאת נשק גרעיני המוצבים בחלקה המזרחי של ברה"מ.

גורבצ'וב גם הציע לארה"ב לדון עמה על צמצום השטח, שבו יותר לספינות נושאות נשק גרעיני לנוע.

מומחים במוסקווה אמרו, כי ההצעות האחרונות מסירות מכשול כבד מעל הדרך להשגת הסכם לפירוק הנשק בז'נבה, אם כי עדיין נותרו כמה בעיות בלתי פתורות.

שרון ארנס ווייצמן – מחר לפני הוועדות על הלביא

שרי הליכוד יצביעו בלי משמעת סיעתית

מאת מלי וילנר

ועדות החוץ והבטחון והכספים של הכנסת ישבו גם מחר במשרד הבטחון לדון בנושא פרוייקט „לביא". מחר ישמעו חברי הוועדות את שלושת שרי הבטחון אריאל שרון, משה ארנס ועזר וייצמן, שבמהלך כהונתם נעשו בדיקות של הפרויקט והתקבלו החלטות שונות.

בינתיים מזהירים גורמים בטחוניים, כי ראש הממשלה יצחק שמיר ואנשי התעשייה האווירית מעבדים תכנית לאפשר את המשך הפרוייקט על־ידי המצאת סכומי כסף נוספים שיענו על דרישות מערכת הבטחון לתוספות תקציב במקביל להמשך הפיתוח והייצור של הלביא.

הגורמים הבטחוניים טוענים, כי הצגת סכומי הכסף הנוספים ממקורות מימון לא מוגדרים ולא מוכחים כמוצקים, תיצור הבטחות שאין להן כיסוי ושנועדו רק לסכל החלטה על הפסקת הפרוייקט מבלי שייפתרו הבעיות.

שרי הליכוד יצביעו בלי משמעת מפלגתית

עליזה וולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות מוסרת:

שרי הליכוד אימצו אתמול את הצעת ראש הממשלה יצחק שמיר, שבהצבעה על עתיד פרוייקט ה„לביא" לא יהיו מחוייבים בעמדה מפלגתית אחידה.

הנושא עלה בישיבה השבועית של שרי הליכוד בבית ראש הממשלה. השר משה ארנס הבהיר, שלא תבע משמעת מפלגתית בהצבעה על ה„לביא" אלא רק דיון בין שרי הליכוד. השר גדעון פת אמר שגם הדיון מיותר, שכן רוב השרים כבר הביעו את עמדתם בישיבות הממשלה שבהן נדון הנושא והם לא ישנו את דעתם.

שרי הליכוד החליטו אתמול לא לכפות משמעת מפלגתית גם בנושא קיצור שבוע העבודה.

[illegible] ויזנטל תובע להעמיד לדין או להסגיר את פושע המלחמה גצ'יאוויטשיוס

מסמכים חדשים: היה מפקד מחלקת הציד של המשטרה הליטאית • מתגורר כיום בסקוטלנד

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

אנטאנאס גצ'יאוויטשיוס, המתגורר היום באדינבורג, סקוטלנד, היה מפקד „מחלקת הציד" – „אגדוקומנדו" בבטליון מספר 12 של משטרות העזר הליטאיות שפעלו, במהלך שנת 1941, בחסות הנאצים באיזור מינסק, סלובודקה, קובנה ובמחנות הפורט־7 והפורט־9 – כך עולה ממסמכים חדשים שהגיעו באחרונה בלעדית לידי סופר „דבר".

מרכז ויזנטל בלוס אנג'לס תובע משר הפנים הבריטי, דאגלס הארד, להעמידו לדין או להסגירו לישראל כדי שיועמד

(המשך בעמ' 2)

אנטאנאס גצ'יאוויטשיוס במדי משטרת ליטה, ב־1941.

המצרים, שמיר ואבן ממתינים:

שמיר „לא נלהב" מהצעת ארה"ב לפשרה בטאבה

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

מצרים ממתינה לתשובת ממשלת ישראל בדבר ההצעה האמריקאית לפתור את מחלוקת טאבה בדרכי פישור מבלי להמתין עד תום הליכי הבוררות, כך אמר אתמול נביל אל־ערבי, היועץ המשפטי של משרד החוץ המצרי לחבר הכנסת אבא אבן.

לפי הצעת הפישור האמריקאית יועבר איזור טאבה לריבונות מצרית מבלי לפגוע בזכויותיהם של בעלי מלון סונסטה להמשיך לתפעל אותו ולאפשר גישה חופשית לישראלים לאיזור זה. הרעיון להחזיר את טאבה לריבונות מצרית תמורת הסכמת המצרים להמשך תפעול מלון סונסטה על ידי ישראל, הועלה לראשונה על־ידי מנכ"ל משרד החוץ אברהם תמיר והוא נדון שוב בשיחות שנערכו בז'נבה בין היועץ המשפטי של משרד החוץ רובי סייבל ונביל אל־ערבי.

בינתיים לא קיבלה ממשלת ישראל החלטה עקרונית אם לאמץ את ההצעה האמריקאית אם לאו. ל„דבר" נודע, כי ראש הממשלה יצחק שמיר אינו נלהב מההצעה האמריקאית ולכן היא לא הובאה עדיין לדיון בקבינט.

נשבר השיא מימי אירידור

יותר מ־73 אלף מכוניות ייובאו השנה ארצה

מאת אמנון אמר, הסופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

לפי תחזיות האוצר, יסתכם השנה ייבוא מכוניות הנוסעים בשיא חדש של יותר מ־73 אלף.

מספר זה גדול אפילו מרמת הייבוא הגבוהה שנרשמה בימי אירידור. בשנים 1982/83 הסתכם מספר המכוניות שיובאו ארצה בכ־71,600 מכוניות בממוצע לשנה.

גם בייבוא מכונות כביסה תירשם השנה רמה גבוהה במיוחד – קרוב ל־77 אלף מכונות, לעומת 68,400 מכונות שיובאו ארצה בכל אחת מהשנים 1982 ו־1983.

מהנתונים שפירסם אתמול הממונה על הכנסות המדינה, ישראל גדון, עולה כי לעומת הגידול הרב בייבוא מכוניות ומכונות כביסה, נרשמה בשנים האחרונות ירידה משמעותית בייבוא מכשירי טלוויזיה.

השיא בייבוא הטלוויזיות נרשם בשנת 1982. אז יובאו לארץ 155 אלף מכשירים. השנה יסתכם יבוא הטלוויזיות, לפי תחזיות האוצר, בכ־81 אלף מכשירים בלבד.

במשטרה מעריכים: חדאד מנסה לנקום בגונן על שגרם פרישתו

המשטרה הקליטה את חדאד מדליף מידע מסווג אך לא העמידה לדין

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

ניצב בדימוס רחמים חדאד, מפקד המחוז הצפוני של משטרת ישראל לשעבר, הוקלט על ידי המשטרה, בעת שירותו, כשהוא מדליף מידע מסווג על מבצע חשאי לביעור סמים באחד מכוחותי משטרת ישראל בבטחון אך הוא לא הועמד מעולם לדין על עבירה זו.

כך עולה מדו"ח ועדת גונן שחקרה פרשיות שחיתות במחוז הצפוני של משטרת ישראל בראשית שנות השמונים בעקבות נסיון התאבדות של סמלת המשטרה בטי עובד מלה"ן מרחב גליל. בראש הוועדה שחקרה את הפרשה כולה ישב ניצב משנה יורם גונן, ראש היחידה הארצית לימים, שמואשם בימים אלה על ידי ניצב בדימוס רחמים חדאד. משטרת ישראל מסרבת להתיר לתת־ניצב גונן לומר את דברו בפרשת ההאשמות של חדאד.

במהלך עבודת הוועדה הציע לרחמים חדאד להיבדק במכונת אמת אך הוא סרב. דו"ח הוועדה פורסם בחלקו בעיתונות לאחר שחדאד מסר כמה דפים מהדו"ח (עם תיקונים בכתב ידו) לעיתונאי בלובי של בית מלון בצפון הארץ. הדו"ח המלא היה סגור, במשך זמן רב, בכספת האישית של מפכ"ל משטרת ישראל וסווג: סודי ביותר למרות שהדו"ח במקור איננו סודי. עד עצם היום הזה לא ברור מדוע נשאר הסיווג של הדו"ח סודי, ולא הוצג לציבור.

ב־8 בספטמבר 1981 ניסתה בטי עובד – סמלת בלה"ן מרחב גליל

(המשך בעמ' 2)

בריה"מ לוחצת על אסד להתמתן לפי הקו החדש

מאת מלי וילנר, הכתבת הצבאית של „דבר"

מנהיגי בריה"מ המועצות לוחצים על שליט סוריה להתיישר על פי קו התמתנות הרווח עתה בברית המועצות וביחסיה אל המערב. בישראל צופים בלחץ סובייטי על מנהיג סוריה שבא לידי ביטוי גם בשיחות בעת ביקורו של חאפז אל־אסד בברית המועצות, להקהות את עמדתה הקיצונית של סוריה כלפי ישראל.

על פי הערכה, מהווה המהלך הסובייטי הזה מרכיב נוסף במדיניות הסובייטית למירוק מול ארצות הברית על ההגמוניות באיזור.

פאריס (ע"מ). – סירובו של מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב לספק טילים ארוכי טווח מדגם „אס.אס. 22" לסוריה נומק על ידו בכך, שהדבר היה חוסם כל נסיון לקיים דו־שיח בין הקרמלין לישראל.

השבועון הצרפתי „נובל אובזרווטר" המוסר על כך מוסיף, כי גורבצ'וב החליט סופית לסרב לבקשת סוריה לספק את הטילים. את הבקשה העלה נשיא סוריה חאפז אסד בעת ביקורו במוסקווה באפריל השנה. ברה"מ סיפקה לסוריה רק טילי „סקאד 2".

לדברי השבועון, הסביר גורבצ'וב לאסד, כי חידוש אפשרי של יחסי ארצו עם ישראל אינו צריך להשפיע על מערכת היחסים של מוסקווה עם מדינות ערב, שהיא בעלת חשיבות רבה בעיני ברה"מ. אולם, לדבריו, אספקת טילי „אס.אס. 22" היתה חוסמת לגמרי כל נסיון לקיים דו־שיח עם ישראל.

„המוסד" סייע לצרפת לאתר את בני הערובה

מדווח העיתון „פראנס סואר" • „נמצאים כמה מאות מטרים מהשגרירות הצרפתית בבונקר תת־קרקעי שאינו מאפשר התערבות צבאית"

מאת גדעון קייץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – „המוסד" הישראלי סייע לצרפתים לגלות את מקום הימצאם של בני הערובה שלהם בלבנון – דיווח העיתון „פראנס סואר". שגריר צרפת בביירות של בלאן אמר, כי בני הערובה נמצאים „כמה מאות מטרים משגרירות צרפת".

על־פי הידיעה, הכוונה לבונקרים תת־קרקעיים שהשאירו אחריהם אנשי אש"ף הנמצאים בשליטת השיעים. מיקום זה אינו מאפשר התערבות צבאית לשחרורם.

בידי כוחות הבטחון הצרפתיים נמצאים ארבעה לבנונים תושבי צרפת, החשודים בקשר לפיגועי הטרור בפאריס בספטמבר שעבר. אחד מהם, מוחמד מוסאווי, שיעי לבנוני בן 22 יליד נבטיה, עבד בשגרירות איראן בפאריס מאז ספטמבר שעבר עד פברואר השנה. הוא עבד שם, כך נטען, בפיקודו של ואהיד גורדג'י, העומד במרכז המחלוקת בין צרפת ואיראן. מוסאווי חשוד בכך שהעניק סיוע לוגיסטי ואיכסן שני מחבלים שבאו מלבנון לבצע את הפיגוע בחנות „טאטי". התקדמות זו בחקירה מקשה עוד יותר על המשא־ומתן בין צרפת ואיראן. שגריר איראן באו"ם הצהיר אתמול, כי הדיפלומטים הצרפתים באיראן לא יורשו לצאת כל עוד לא יאפשרו הצרפתים את יציאת כל האיראנים כולל גורדג'י.

אתמול נמסר, כי שתי המדינות הסכימו ביניהן לגבי המדינות שייצגו את האינטרסים שלהן – איטליה את הצרפתים באיראן, ופקיסטאן את האיראנים בפאריס. עם זאת, הצרפתים השלימו עם כך כי הצעתם שהחילופים יתבצעו עד אתמול יום רביעי – אינה מעשית. שלשום, כך נמסר, מנעו האיראנים מכמה אזרחים צרפתים לטוס לפאריס.

בשדה התעופה שרל דה־גול בפאריס היתה אתמול אזעקת־שווא שהביאה לסגירתו הזמנית. השוטרים הבחינו בשיקוף אחת המזוודות בטיסה של נתיבי התעופה ההודיים חפץ דמוי רימון־יד. התברר כי החפץ אינו אלא מצית והנוסע קיבל את המטען מאוחר, בלי שבדק אותו.

שפירא: עניין המושבים גמור
נחמקין: ועדת הכספים תאשר

מאת אמנון אמר, הסופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

„אני רואה את עניין המושבים כגמור" – אמר אתמול יושב־ראש ועדת הכספים ח"כ אברהם שפירא בשיחה עם „דבר". הבוקר תובא ההחלטה שקיבלה אתמול ועדת המשנה של ועדת הכספים להגדיל את הסכום שיימחק מחובות המושבים – לאישור מליאת הוועדה. פורמלית, טעונים השינויים שהכניסה ועדת המשנה בהצעת האוצר קבלת אישור גם משר האוצר.

אתמול אמר שפירא כי הוא אינו סבור שנסים יטיל וטו על החלטת ועדת הכספים. לדברי שפירא, אין לנסים סיבה להתנגד לתיקון, שכן האוצר לא ייאלץ לשלם כספים נוספים בגינו. כל תוספת מחיקת החובות תוטל על קבוצת הנושים הכוללת את הבנקים, הספקים, הסוכנות, ההסתדרות הציונית והמושבים הנמצאים ביתרות זכות.

לטענת שפירא, אין מקום לדיבורים על סחבת בדיוני הוועדה. לדבריו, מינוי ועדת המשנה לא היה אפשרי לפני סיום שמיעת כל מאה המשלחות שהופיעו לפני ועדת הכספים. „צריך גם לזכור, אמר שפירא, שמה שוועדת רביד עשתה בתשעה חודשים אנחנו גמרנו בחודש וחצי".

לדברי יו"ר ועדת הכספים, קיבלה הוועדה מן האוצר את הפירוט המדויק של חובות המושבים רק לפני עשרה ימים. לדבריו, כשהוד האוצר לא התנדב להעביר לוועדת הכספים חומר מפורט והסתפק במתן נתונים כלליים בלבד. עוד אמר שפירא כי הוועדה בראשותו לא ראתה עצמה כחותמת גומי וכי מי שיודע מה הוגש לוועדה ומה שאושר בסופו של דבר, יודע שמדובר ב„בגד אחר".

מאת דוד מישיב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

שר החקלאות אריק נחמקין משוכנע שמליאת ועדת הכספים של הכנסת תאשר את הצעות ועדת המשנה להסדר הסיוע למושבים ומקווה, כי הוועדה תקבל סיכום כתוב אשר יחייב את כל הגורמים הקשורים והפועלים עם המגזר החקלאי לפתרון בעיית המושבים הנתונים במצוקה כלכלית. „לדעת נחמקין, זו הדרך היחידה לפתרון המשבר מבלי להזיק לבתי משקים, גורם שלא יקל על אף אחד מהנפגעים במציאת פתרון לבעייה".

(ראה הידיעה בעמוד אחרון)

השר, שבדק על סיכום דיוני ועדת המשנה של ועדת הכספים, אמר אתמול בשיחה עם סופר „דבר", כי ביצוע ויישום ההסדר המוצע לפתרון מצוקת המושבים ימשך פרק זמן מסויים והוא ממליץ בפני כל הגורמים הנוגעים בדבר להמשיך בעבודה השוטפת, הן באספקת שירותים ותשומות לצרכי הייצור החקלאי, כדי שהמערכת החקלאית תוכל להמשיך ולספק תוצרת חקלאית לשוק המקומי והן לייצוא וכדי שיהיה למערכת החקלאית הכוח לעמוד בכל ההתחייבויות שוועדת רביד מטילה עליהם.

נחמקין הביע בדבריו, כי כל זעזוע של המערכת החקלאית עלול לפגוע בראש וראשונה בחקלאים עצמם, אולם לא פחות מכך בכל נותני השירותים והנהנים מהמגזר החקלאי, שהם חלק ממנו.

שר החקלאות אמר, כי ההסדר המוצע – אם אכן יתבצע – יאפשר למשרד החקלאות לחזור ולעסוק בתפקיד העיקרי המוטל עליו והוא

(המשך בעמ' 2)

هكذا من الأصل

صكذا عن الاصل

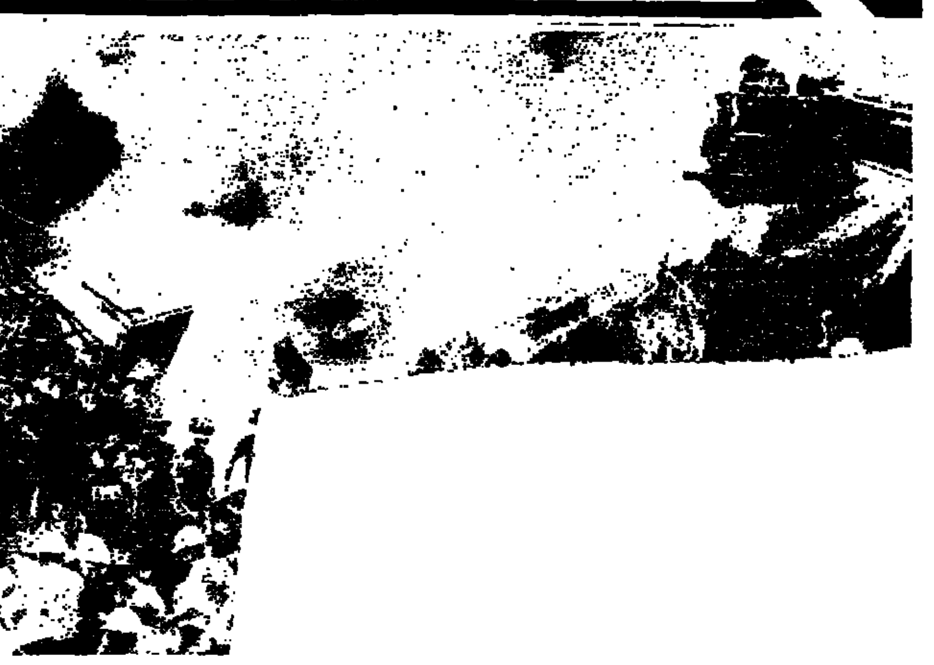

(צילום: אי.פי)

[..]פוצצות [..] בקיבוצו

ית הלה התפוצצות אדירה אשר : שלושה בתים חד־קומתיים. זות נשברו בכל הסביבה סים עפו לכל עבר. מיד החל ילות הצלה אשר נמשכו כל ת הלילה. בהתפוצצות נהרגו עה איש, ביניהם בנחם אילון, בן ישראלי מקיבוץ שדה־אליהו, גר בארה"ב מאז שנת 1974. תו של אילון תוכס היום לארץ.

עזב את הקיבוץ ב־1960 [..] יצא לעבוד כקצין בטחון של "אל־על" בפאריס. משם עבר לארה"ב, שם עסק בניו־יורק בעבודות שונות כסרכרבות ועוד. נשא אשה ישראלית ונולדה להם בת שהיא היום בת 4. בנחם התגרש מאשתו ושמר על קשר רצוף עם הוריו בשדה אליהו לשם הגיע לביקורים תכופים. לבמשפחת אילון

ההתפוצצות ארעה כששני עובדים של חברת אספקת גאז נשאו מיכלי גאז למרתף אחד הבתים בו היו מאוחסנים מיכלי גאז נוספים. אחד המיכלים נשמט מידיהם, התגלגל במורד המדרגות, נתקל במיכל נוסף, שסתום המיכל נפתח והחלה דליפת גאז. תוך דקות

ורו־פארק, רובע חסידים [..]ילין החל לפרוח לפני כ־17 שנה כשחסידי סטמר החליטו להקים את חצרם שם. מאז בשכונת השכונה בית לחצרותיהם של חסידי סאטמר, גאר, בעלז, ספינקה ובוטקאץ'. באיזור יותר כ־200 בתי־כנסת ו־50 בתי־ספר דתיים. ישראלים רבים גרים כיום באיזור זה.

בכוננות מלאה עברו

(המשך מעמ' 1)

במהלך הצי״ת המיצר, היו כל אנשי הצוות באוניות המלחמה בעמדות הקרב שלהם ומפקדי האוניות הכריזו על "כוננות 1", הכוננות הגבוהה ביותר בצי האמריקאי. השיירה שטה במהירות של 18 קשרים וחצתה ללא כל תקלה את 75 הק"מ של המיצר, שם מוקמים טילי הקרקע־ים של אירא[ן].

בצפים, כי אחרי שיתמלאו המיכליות בדלק בכוויית, הן יעשו דרכן חזרה בתוך למפרץ. לבד משתי המיכליות שעברו אתמול את מפרץ הורמוז, צריך כוח המשטרה הימי של ארה"ב ללוות עוד 11 מיכליות של כוויית, שהונפו השבוע דגלים אמריקאים, על פי הסכם ממשלות כוויית וארה"ב, כדי לזכות בהגנת הצי האמריקאי.

דובר הפנטאגון אמר אתמול, כי שעה שעברו הספינות את מפרץ הורמוז לא היה כל סימן לתנועה איראנית על הגוף. עם זאת הזהיר, כי לשיירה עדיין צפויות סכנות ביממה ומחצה שנותרו לה כדי להגיע לכוויית. הדובר סיפר, כי אמנם נודע אתמול ירויות אולם הן היו מכוונות לעבר מסוק עיתונות, שהתקרב בניגוד לאזהרות לאחרת הספינות האמריקאיות.

שגריר איראן באו"ם אמר, כי ארצו לא תתקוף את המיכליות האמריקאיות, אלא אם תהיה התקפה עיראקית. "קשה מאוד להשמיע תחזית, אם העיראקים יתקפו נתקוף את המיכליות הכוויתיות ואז יהיה על ארה"ב להחליט מה ברצונה לעשות", אמר השגריר.

ברה"מ גינתה אתמול את הליווי הצבאי האמריקאי למיכליות ואמרה כי הוא עלול להגביר את המתיחות באזור המפרץ. מוסקווה האשימה את ארה"ב באיומים חסרי טעם נגד איראן.

דליה שרון, סופרת "דבר" בבריטניה, מוסרת כי תת־שר החוץ הבריטי לענייני המזרח התיכון, דוד מלור, אמר אתמול בראיון טלוויזיה, כי בריטניה רואה עצמה חייבת לעשות למען שמירת חופש השיט במפרץ הפרסי, וכי היא תנסה להביא באמצעים דיפלומאטיים ובעצות לחץ לשכנע את עיראק לאי התקפת ספינות במפרץ.

הוא אמר כי בשיחתו שלשום עם סגן שר החוץ הכוויתי פואד אל אוסימי, הבטיח לו, כי לא תהיה התנגדות בריטית לרשום מחדש ספינות כוויתיות כבריטיות, ובכך לזכות אותן בהגנה של ספינות הצי.

פלשתינאי נפצע מירויות בראשו בלונדון

מאת דליה שרון, סופרת "דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"דבר"). – פלשתינאי נפצע קשה בראשו מירויות שנורו לעברו מטווח קצר אמש בלונדון.

האיש, עלי נאג'י עוואד אל־אדאמי, תואר על ידי בלשי הסקוטלאנד־יארד כאיש כבן 40 וכמי ששימש כקריקטוריסט בעיתון הכוויתי הפרו־פלשתיני "אלקבאס". עד ראיה סיפר כי הוא נפצע מירית אקדח שנורו לעברו מטווח קצר, שני אנשים שהאחד מהם תואר כשחור, קרבו לעברו, [illegible] השוטרים נראו בהתרוצצות במקום. הפצוע הועבר מיד לבית־החולים ומצבו תואר כקריטי.

המר עשוי להציע היום בחירת מועמדי המפד"ל לכנסת תוך 3 חודשים

מאת עליזה ולך, סופרת "דבר" לענייני מפלגות

המפד"ל מכנסת היום מושב של ועידתה לדיון בנושאי חינוך ושאלות חברה וכלכלה באווירה של מחלוקת חריפה בין מחייבי ההתנגדות העמקת החינוך התורני ובין מחייבי הגבירת הפתיחות והכללת לימודי חול כלליים בתבנית הלימודים.

קבוצה של צירים תנסה לעשות נפשות לתביעתה לכינוס מושב נוסף של הועידה בהקדם לשם בחירת מועמדי המפד"ל ברשימה לכנסת הבאה.

כיוון שהדיון של קביעת המועמדים לכנסת זמן רב לפני הבחירות הוא של שר הדתות זבולון המר, לא כן הבמגע שיציע בכינוס היום לבחור מועד למושב המיוחד, בתוך שלושה חודשים, לבחירת העשיריה הראשונה ברשימת המפד"ל לכנסת.

בורג: הפכנו לקבלני מפלות

לקראת כינוס מושב הועידה היום, התכנסה קבוצת ד"ר בורג בסיעת "למפנה" בסניף המפד"ל בפתח־תקווה לליכוד השורות לקראת מאבק על הקו המתון של המפלגה בנושאי חינוך. בורג, הדובר המרכזי, תקף את המפד"ל הן באשר למתחולל בתוכה והן בפעילויותיה במאבקים הפרלמנטאריים. "אני חש שהמפלגה נסחפת בעניין מיהו יהודי והפכנו לקבלני מפלות", אמר.

במכתב ששיגרו לשמיר

שינוי חוק השבות יגרום קרע נורא – מזהירים ראשי קהילה בארה"ב וקנדה

מאת יקיר צור, סופר "דבר"

שבעה מנהיגים יהודים, מראשי הקהילה היהודית בארה"ב וקנדה, פנו אתמול בכתב אל ראש הממשלה, יצחק שמיר בבקשה כי יפעל למניעת שינוי חוק השבות, מחשש ל"קרע נורא בעם היהודי" שייווצר, לדבריהם, אם ישונה החוק.

במכתבם מציינים ראשי הקהילה כי הם מודאגים ביותר, יחד עם הרבה יהודים בתפוצות, מהנסיונות החוזרים ונשנים לשנות את חוק השבות בכנסת, נסיונות אשר נובעים, לדעתם, מבעיות קואליציוניות פנימיות בישראל. ראשי הקהילה מבקשים משמיר ומעמיתיו בליכוד להתחשב "בתוצאות השליליות ביותר של שינוי במצב העדין של הסטאטוס־קוו בעניין מיהו יהודי" ומזכירים לו את התחייבותו "לשמור על אחדותו של כלל ישראל" שחזר עליה בנאום שנשא בכנסת בתום עצרת הסוכנות היהודית לפני כשלושה שבועות.

חשש למגיפת כלבת בכפר דלית־אל־כרמל

מאת אריאלה ראובני, סופרת "דבר"

13 מתושבי הכפר דלית אל־כרמל, שברשותם היו בעלי חיים שמתו באחרונה וקיים חשש כי מתו מ"כלבת", נענו לפניית לשכת הבריאות בחיפה, התייצבו במשרדיה וקבלו חיסון נגד "כלבת".

לשכת הבריאות בחיפה פנתה בימים האחרונים אל נכבדי הכפר וביקשה להבהיר לתושבים, בעיקר לאלה שברשותם היו בעלי חיים שמתו ב־3 החודשים האחרונים, את החשיבות הנודעת לפנייה למשרד הבריאות כדי שיקבע אם עליהם לקבל חיסון נגד כלבת. פנייה זו נעשתה לאחר שהתעורר חשד כי בכפר יש אנשים נוספים שלא אותרו עדיין וכי קיים חשש שהם עלולים להידבק ב"מחלה", כיוון שהיו ברשותם בעלי חיים שמתו מכלבת.

המשחזר המומחה מארטין וילד בוחן מקרוב את הנזק שנגרם לתמונתו של ליאונרדו דה וינצ'י "הבתולה והילד עם סנט אמה וסנט ג'והן הבפטיסט". הנזק, הנראה בתצלום, נגרם כתוצאה מירייה של אדם שחדר למוזיאון הלונדוני. (צילום: אי.פי)

ח"כ צוקר מפריך הטענה על היעדר משאבים לפיתוח הגדה

מאת אוריאל בן־עמי, סופר "דבר"

חבר הכנסת דדי צוקר פנה במכתב ליו"ר הועדה המשותפת לתקציב הבטחון בכנסת ח"כ פסח גרופר – ובו הוא טוען כי הטענה על היעדר מקורות לצרכי פיתוח לתושבים הערבים בשטחים, הינה חסרת יסוד.

בשבוע הבא תתכנס הועדה לדון בתקציב המינהל האזרחי. ח"כ צוקר הכין לקראת ישיבה זו חישוב המצביע על עודפים ניכרים הנותרים בקופת האוצר אחרי גביית המיסים מתושבי השטחים. הוא מזכיר שהחוק הבינלאומי על פי אמנת האג – אוסר בידוע הוצאת משאבים כל שהם משטח כבוש על ידי הכובש.

ח"כ צוקר טוען, כי בקופת האוצר נותרו עודפים בשלוש השנים האחרונות. הוא מציין כי סך הכל יבוא חקלאי מישראל לשטחים ב־1986 הגיע לכ־70 מיליון דולאר. כמו כן הוא מציין שהמוצרים המסובסדים בשנת 1986 היו – חלב בשיעור 25 אחוזים, ביצים בשיעור 45 אחוזים ופסמים בשיעור 45 אחוזים. לעומת זאת הוא מציין, כי בשנת 1987 מתוכנן סיבסוד הנמוך בהרבה והוא – חלב בשיעור 4 אחוזים, ביצים בשיעור 30 אחוזים ופסמים בשיעור 25 אחוזים בלבד.

ח"כ צוקר טוען, כי הנתונים האלה אינם מותירים ספק באשר למגמת הרווח שצוברת מדינת ישראל מן השטחים. הוא טוען, כי יש לזכור כי חלק ניכר מן היבוא לשטחים, איננו נרשם ככזה, שכן הוא מיובא באמצעות יבואנים ישראליים על מנת לעקוף בדיקות בסחורות בגבולים.

לפיכך מבקש חבר כנסת צוקר לדון בנתונים אלה בישיבת הועדה בנושא תקציב המינהל האזרחי לשנה הקרובה ובנושאי הפיתוח בשטחים הנגזרים ממנו.

מגיד

(המשך מעמ' 1)

מנהיג פלשתינאי בשטחים, לרבות המנהיגים הפרו ירדנים כחיכמת אל־מסרי, אליאס פרג' וראשד א־שווא, לא יצטרפו למשלחת ירדנית־פלשתינית משותפת לועידה בין־לאומית מבלי שיקבלו ייפוי כוח לעשות כן מצד ערפאת. שר החוץ המצרי אמר לאישים הפלשתינים, כי אש"ף הוא הגורם היחידי המוסמך לקבוע מי יהיו הנציגים הפלשתינים לועידה בין לאומית. יחד עם זאת אמר מגיד, כי "הפרטים הנוגעים להרכבת המשלחת הירדנית־פלשתינית לועידה בין לאומית ניתנים לדיון בין הצדדים".

[illegible] שר החוץ המצרי עם שר הבטחון יצחק רבין בלשכתו. השר רבין סקר בפני אורחו את בעיית הטרור מלבנון ובשטחים ואת המאמצים שעושה ישראל לשפר את איכות החיים בגדה וברצועה. שר הבטחון הציג בפני אורחו שורה של קובלנות מצד תושבי רצועת עזה כבכר הירידה שחלה במספר הסטודנטים בעזה המתקבלים ללימודים במצרים, האיסור שהטילו המצרים על ייצוא הדרים מעזה דרך נמל פורט סעיד, קשיי מעבר מהרצועה דרך מצרים לירדן וכדומה.

רבין ביקש ממגיד שהשלטונות המצרים יאפשרו לישראל להמשיך בחיפושים אחר קרוב ל־20 חיילי צה"ל הנעדרים במצרים. השר מגיד אמר שהוא יפעל לפתרון בעיה הומאניטרית זו בהקדם. מגיד העלה מצידו בקשה שהשלטונות ישראל ישחררו ממעצר אזרחים מצרים שנכלאו בארץ.

מישיבה, סופר "דבר" לענייני תיירות מוסר: מצרים תפעל לביטול "הכרטיס הצהוב", שהוא היתר מיוחד לו נזקק כל מצרי הרוצה לבקר לישראל, דברים אלה אמר אתמול שר החוץ המצרי המבקר עתה בישראל לשר התיירות והמשפטים אברהם שריר בפגישה, שהתקיימה ביניהם במלון דניאל בהרצליה.

הנוהג כיום הוא שכל מצרי הרוצה לבקר בישראל על מנת לבקר אישית במשרד הפנים המצרי ולבקש אישור ביוחד. רוב המצרים המעוניינים לבקר בישראל נרתעים מפני הצורך בביקור במשרד הפנים המצרי מפאת הטרדה ואי הנעימות הכרוכים בכך. סופר "דבר" מציין, כי בעת ביקורו של השר שריר במצרים במארס 1986 הבטיח נשיא מצרים חוסני מובראק, כי מצרים תפעל לביטול הצורך בכרטיס הצהוב.

עוד 1500 תיקים מארכיון האו"ם יימסרו היום לישראל

מאת מרים סוקס, סופרת "דבר" בארה"ב

ניו־יורק (מיוחד ל"דבר"). – 1500 תיקים נוספים מארכיון פושעי המלחמה של האו"ם יועברו היום לידי סגן ראש המשלחת של האו"ם השגריר יוחנן ביין אשר יקבלם בשם ממשלת ישראל.

1500 תיקים אלה הם המשלוח השני מתוך 2,000 תיקים שביקש מוסד "יד ושם" להעביר לידיו. המשלוח הראשון ובו 500 תיקים הועבר לארץ בתחילת חודש יוני. 2,000 תיקים אלה מהווים מידגם של חמישה אחוזים מכלל התיקים המאוחסנים בארכיון והאמורים לתת לחוקרי "יד ושם" מושג על מהות החומר בארכיון וערכו לחקר השואה.

בין התיקים שיימסרו היום מצויים פרטים על ד"ר לודוויג [illegible]

חדאר

(המשך מעמ' 1)

להתאבד והשאירה מכתב התאבדות. מפכ"ל המשטרה דאז, רב ניצב אריה איבצן, הורה לפתוח בחקירה כדי לחקור את הקשר בין מכתב ההתאבדות והאמור בו למתרחש במחוז הצפוני. ניצב חיים אבינועם מינה לבדוק את הפרשה את חיים מלכה וקצין נוסף. ב־11 בספטמבר 1981 החליט איבצן להעביר את הבדיקה למטה הארצי ואז מינו ועדה של המטה הארצי ובראשה ניצב משנה יורם גונן, סגן ניצב מרדכי נרימן, וסגן ניצב חיים מלכה. ב־21 באוקטובר 1981 הגישה הועדה את ממצאיה למפכ"ל ולראש אגף החקירות.

מאחר שהיה מדובר בדברים שעלו גם לגבי תנ"צ רחמים חדאר נאמר, כי הועדה חייבת שלא להסיק מסקנות לגביו כיון שיו"ר הועדה נמוך בדרגתו מרחמים חדאר. ניצב משנה יורם גונן לא יכול היה לכן להסיק כל מסקנות אישיות לגבי רחמים חדאר אף שעלו פרטים מתבהרים לגבי פעילותו של רחמים חדאר במחוז הצפוני לרבות נסיונות טיוח של פרשיות משטרתיות והולפות בנושאים שונים. הדו"ח של הועדה הועבר ליצחק ומיר המפכ"ל איבצן העביר את הדו"ח לכספת שלו.

במהלך הפרשה נפגש רחמים חדאר, מרצונו האישי, עם עיתונאי והעביר לידיו חומר מדו"ח הועדה בצורה סלקטיבית ועם סימונים אישיים שלו. בעקבות זאת זומן לשר המשטרה ד"ר יוסף בורג והוא אמר לשר כי העיתונאי גנב מסמכים מתיקו. השר בורג אמר לו: "תבוא לפגישה נוספת, בעוד שבוע, ותן לי תשובה אמת".

במשטרה מעריכים, כי התבטאויותיו של רחמים חדאר בוועדת הפנים של הכנסת מכוונות לנקום בתת־ניצב יורם גונן על חקירתו בעבר, שגרמה לחדאר לפרוש מן המשטרה.

מרכז ויזנטל תובע להעמיד

(המשך מעמ' 1)

לדין. הוא היגר לבריטניה בשנת 1944 והשתקע ברחוב מוסטון 3 באדינבורג, סקוטלנד. הוא קיבל אזרחות בריטית ותואר על ידי שכניו איש נעים־הליכות וישר.

מן המסמכים החדשים שהגיעו לידי סופר "דבר" עולים הפרטים הבאים:

★ אנטאנאס גצ'אוויטשיוס היה לייטנאנט בדרגתו הצבאית וממונה על מחלקה שלישית של הפלוגה הראשונה בבטליון הי"2 שהפך לימים לבטליון הי"12 של "הילפספוליציידינס בטליונה" (גדודי השירות במשטרת העזר הנאצית).

★ הוא מופיע בתעודה שנמצאה במטה הבטליון ובה סומן, כי ב־27 באוגוסט 1941 היה קצין תורן של הבטליון שלו.

★ בשנת 1942 עסק גצ'אוויטשיוס ברצח יהודים וקומוניסטים באיזור מינסק ושמו נודע לשמצה בכל אזורי ליטא ורוסיה הלבנה. עדויות על פעולותיו הסדיסטיות של גצ'אוויטשיוס עלו במשפטי הפושעים במחלקתו שסיפרו, כי הוא היה הורג את קרבנותיו בבודדי. [illegible] מחלקתו חיסלה 1000 שבויים סובייטיים ומאות יהודים.

נחמקין

(המשך מעמ' 1)

פיתוח החקלאות בארץ, המשך המחקר והפיתוח הגידולים המיועדים לייצוא וכן בהנהגת שינויים טכנולוגיים הנובעים ממצוקת המים, מהשינויים בשוק העולמי בענפי הכותנה והגרעינים מחייבים את החקלאות הישראלית להתגייס. דבר זה אפשר לעשות אך ורק עם משק יציב ומאורגן, אשר יכול להתמודד עם שינויים שהשוק העולמי מחייב אותם.

ועדה מקומית לתכנון ולבניה חולון
ת.ד. 658
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 92/1 בגוש 6019 רחוב [illegible] מס' 5 חולון הכוללת מתן הקלה ב־% [illegible] אחוזי בניה 6% משטח המגרש 628/2 בשתי הקומות. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א', את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון רחוב [illegible] 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה והקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שדה
ראש העיר ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון

שיחת טלפון ראשונה אחרי 6 שנים

רבין שוחח בטלפון עם אבו־גאזלה

מאת טלי ליפנר, הכתבת הצבאית של "דבר"

קו טלפון היה אתמול הביטוי המוחשי ביותר לתחושת האטמוספירה שקלטה מפגישת שר הבטחון יצחק רבין עם שר החוץ המצרי עיסמת עבד אל־מגיד.

לפחות שש שנים, אם לא יותר, אחרי שיחת הטלפון האחרונה שניהל שר בטחון ישראלי עם עמיתו המצרי, התעורר אתמול הקו הישיר בין שתי הלשכות הללו לחיים. בתום פגישתו עם מגיד, והאווירה ומתחה לעידן חדש שאולי נפתח ביחסי ישראל־מצרים עם ביקורו של שר החוץ המצרי, טרטר אתמול הטלפון שנרים ורב־אלוף במילואים יצחק רבין צלצל אל עמיתו, שר ההגנה המצרי פילדמרשל אבו־גאזלה לשיחה קצרה שהיה בה יותר סמל מתוכן מעשי.

השניים, שלא נפגשו עד כה, לא קבעו תאריך בשיחה הזאת, אבל שומעיה יודעים לדווח שהיתה לבבית.

צרכני הדלק הגדולים תובעים מימוש הרפורמה

מאת יוסף מיכלסקי, סופר "דבר"

בתגובה על התארגנות חברות הדלק נגד הרפורמה במשק הדלק, התארגנו בימים אלה הצרכנים הגדולים של הדלק, כגון בתי הזיקוק, חברת חשמל והכימיקלים לישראל, נגד משרד הבטחון, לשמול בעד מימושה של הרפורמה.

אתמול נודע שאת בתי הזיקוק מייצג פרופ' יצחק זמיר לשעבר היועץ המשפטי של הממשלה ואת חברת החשמל ד"ר אמנון גולדנברג, קבוצה זו אשר עומדת ליהנות מהרפורמה, תובעת להבטיח הכללתה במסגרת הרפורמה ותוך התנגדות לניסיון חברות הדלק למנוע אותה.

עובדי המדינה יבדקו החלת שכר המינימום על הגימלאים

המטה המיוחד של הסתדרות עובדי המדינה יבדוק ויעקוב אחרי ביצוע הפעלת חוק שכר מינימום לגבי גימלאי שירות המדינה. משרד האוצר נענה לתביעת ועדת העבודה והרווחה להחיל את החוק גם על הגימלאים.

מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה ראובן ברעמי מסר אתמול, כי המטה יפנה אל יתאי שירות המדינה כדי שיעבירו את תלושי הפנסיה לבדיקה.

על פי חישוביו של רכז המטה אהרן הרלטון יקבלו 2742 גימלאים המהווים 48 אחוז מגימלאי שירות המדינה הנמצאים בדרגה ס"ו, תוספת של 10 אחוזים. 2139 גימלאים בדרגה ס"ז המהווים 13 אחוז יקבלו תוספת עד 2 אחוזים. בסך הכל נמצאים כ־61 אחוז מגימלאי שירות המדינה מתחת לשכר המינימום בשלב זה.

השידורים מתחדשים

מאת אלי חורי, סופר "דבר" בירושלים

שידורי הרדיו והטלוויזיה שהושבתו בשתי היממות האחרונות על ידי האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל – יחודשו הבוקר.

תביעתו של האיגוד הארצי לתוספת שכר לעיתונאי הרדיו והטלוויזיה, בשיעור של 18 אחוז, כדוגמת ההעלאה שנתנו לה עמיתיהם בעיתונות הכתובה נתקלת עדיין בסירוב מוחלט מטעם הנהלת רשות השידור.

מאידך פרסמה אתמול הנהלת הרשות הודעה בה היא טוענת, כי אין בסמכותה לחתום על תוספת שכר ללא אישור השר הממונה ומשרד האוצר.

הצהרה זו באה לאחר יומיים של השתת האשמות הדדיות בין שני הצדדים, יש בה נימה המרמזת על רצון להסתייע בגורמי חוץ להבאת פתרון לסכסוך.

'הפועלים' מפחית ריבית החובה על משיכת־יתר

בנק הפועלים מפחית החל ב־26.7.87 את ריבית החובה של משיכות יתר ללקוחות מקבלי משכורות ואת ללקוחות פרטיים במסגרת החשבונות "סופר פריים".

צעד זה בא בהמשך להחלטה על הפחתה בריבית "פריים" ללקוחות עסקיים. על משיכות־יתר של עד 500 ש"ח בחשבונות עו"ש למקבלי משכורות תחול רבית של 1.9% לחודש, במקום רבית של 2.425% לחודש, שהיתה נהוגה עד כה. ריבית זו היא הנמוכה ביותר במערכת הבנקאית על משיכות־יתר לשכירים.

רובם של עובדי הייצור בתעשייה המתקדמת עובד כבר 5 ימי עבודה בשבוע
ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י • מטה המאבק

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

פניה לויצקי

בת משה ושימה קובילביק

הלוויה תיערך בבית העלמין ברחובות היום יום חמישי כ"ו תמוז תשמ"ז 23.7.87 בשעה 2.00 אחה"צ. אוטובוס יצא מבית הבטחה שד' חן 41 הזהבות בשעה 1.45 אחה"צ.

האבלים: בעלה, בנה, כלתה, נכדתה וכל בני המשפחה

בית האגף לחינוך התיישבותי

אבל על מות חברנו המפקח

דוד שרף ז"ל

איש החינוך למדעי החיים והחקלאות

ומשתתפים בצערם של

מונה וחגי ובית זרע

לחברנו ישראל אורינגר

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

סניף בני־ברק

ההנהלה והעובדים

לחברתנו יפה מטרסו

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר

חנוך רייזנר

ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה.

הלוויה תתקיים ביום שישי 24.7.87.

פרטים נוספים לפנות למשפחת אינגלד טל. 251897.

ועד עובדי חברת החשמל לישראל

מרחב הדרום

החברים הפנסיונרים בחברת החשמל

לחברנו דוד שטויר

מנהל הסניף

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

סניף השקד

ההנהלה והעובדים

לחברנו ג'ינדי ברוך

אתך באבלך במות

אחיך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

סניף חולון א'

ההנהלה והעובדים

לבתיה'לה מקי וכל המשפחה

אתכם באבל עם מות

האם ז"ל

בית מנרה

לחברנו ברטי ונטורה

אתך באבלך במות עליך

אביך ז"ל

בנק אמריקאי ישראלי בע"מ

ההנהלה והעובדים

אנו משתתפים בצערו של חברנו לעבודה

ברוך ברזלי

במות

אמו ז"ל

תנובה סניף מגדלי חיפה

ההנהלה ועובדי מחלבת חיפה

בצער רב ובשברון לב אנו מודיעים על פטירתה של

רג'ינה – רבקה מרגלית

לבית מוטיל

טקס הלוויה יצא היום, יום חמישי כ"ו תמוז תשמ"ז 23.7.87 בשעה 14.00 מבית ההלוויות העירוני בתל־אביב רח' דפנה אל בית העלמין בקרית שאול.

אבלים: בנה אמיר מרגלית וכל בני המשפחה

פרטים נוספים ניתן לקבל בטלפון: 03-458508

דבר DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
עורך "דבר־השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל – "דבר" בע"מ
נדפס ב"דפוס דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב רח' שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3-642111-2, מ. 33104

[illegible] בכנסת
שלמה גינוסר וטובה צימוקי

ויכוח על היחס כלפי ברה"מ: ראש כפוף או אדיבות תקיפה?

האם מדיניות החוץ שמנהלת ישראל ביחס לברה"מ היא מדיניות של „ראש כפוף" במקום „ראש זקוף", כפי שסבור ח"כ עוזי לנדאו (הליכוד) או שהיא נעשית בדרך של „אדיבות תקיפה" כפי שמגדיר אותה מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס?

שאלה זו, שניטשה בחלל אולם המליאה אתמול, היתה עדות נוספת ליחסים הקשים השוררים בין המערך לליכוד.

פרס השיב אתמול על שתי הצעות לסדר יום של חברי הכנסת עוזי לנדאו ואליעזר ולדמן מהתחיה. לנדאו האשים את פרס בכך שמדיניותו גרמה נזק כבד למאבק יהודי ברה"מ ופגעה בכבודה של ישראל. לנדאו השתמש בביטויים כמו „התבטלות עצמית", „זחילה", „חזור נמרך" ו„ראש כפוף", כדי לאפיין את המדיניות של פרס.

ולדמן, כדרכו, היה אדיב קצת יותר אם כי כינה „צבועה וצינית" את אמירתה של ברה"מ בכך שלישראל אין אינטרסים של רכוש בברה"מ. הוא תבע הדדיות ביחסים בין שתי המדינות.

פרס לעג ללא הרף ללנדאו על דבריו על „הראש הכפוף" ואמר „אל תהיה עצבני, יש לנו מדינה חזקה ושקטה. אין צורך להפגין כל הזמן זקיפות קומה".

פרס ביקר את מדיניות החוץ של הליכוד ואמר, כי בשנות שלטון אלו לא ראה הישגים מרשימים כל כך בתחום יחסי החוץ של ישראל. „מדוע לא התרשמה ברה"מ או מהראש הגדול והזקוף? בכלל, מה זו הגחיותת הזו שכל היום אנחנו צריכים לעשות רושם. יחי הרושם". פרס מנה אחד לאחד את ההתקדמות שהושגה עד כה, באופן הדרגתי ושקט, ביחסים עם ברה"מ:

הגדיל קצב העלייה – אם כי לא בצורה מספקת. היום, אמר, יוצאים 700 איש את שערי ברה"מ מדי חודש, פי שבעה מאשר היה קודם. בלגלוג פנה לעוזי לנדאו ואמר: „המספרים עדיין לא מספיקים. האם זה מראה שאין בכך זקיפות קומה? הם יצאו למרות שלא מכרנו את רמת הגולן ואת ירושלים. מדוע אדם כמוך צריך להוציא את דיבת הארץ? מדוע אתם יוצרים רושם של פילוג בעמנו?"

שריד: „אבני חפץ – מקום אין חפץ"

ח"כ יוסי שריד (ר"צ) ניצל את זכות השאילתה בע"פ בנושא „אבני חפץ" כדי להטיח דברים קשים בשרי מפלגת העבודה. „בימים האחרונים אנחנו רואים אתכם פעם נוספת בקוצר ידכם. בגלל הרכרוכיות הזאת, הרפיסות וההתפרטות, ההיסוס, הגמגום, תולשת הדעת והאופי, נפלו דמוקרטיות וקמו דיקטטורות".

שריד אמר, כי אריאל שרון הציני, הגס והאלים עושה לדמוקרטיה הישראלית מה שכבר נעשה לדמוקרטיות שפוליטיקאים פוחדנים ונבוכים לא ידעו לשמור עליהן. „הוא בא עליכם בטרקטורים ובבולדוזרים, ואם רק יוכל יבוא גם בטנקים ואתם יוצאים אליו בנימוקים עלובים ומסכנים של נוהל וסדר טוב".

שריד קרא לשרי המערך לקום ולומר באומץ גלוי, כי אבני חפץ הוא מקום בו אין חפץ ואין להרשות להקימו כי הוא חוסם את הדרך לשלום.

קשה לדברי שריד מתאונן על כי שר התחבורה חיים קורפו הוא המשיב לשאילתה שלו ולא שר הבטחון יצחק רבין.

קורפו אמר, כי אבני חפץ הוא אחד הישובים מתוך ששה של הקמתם הוחלט בהסכם הקואליציוני. העיכוב בהקמת הישוב לדבריו נובע מכך שעדיין אין תוכנית מתאר לישוב. שר התעשייה, סבור קורפו, התכוון לבצע ניקוי השטח להקמת מפעל תעשייתי על קרקע פרטית של 27 דונם השייכת לקרן „גאולת קרקע" של „גוש אמונים" ואף הודיע על כוונתו זו למינהל האחרון מספר ימים קודם לכן.

בתשובה על שאלה נוספת של ח"כ גרשון שפט מהתחיה השיב קורפו, כי הוא מקווה שההיתר שלא היה יינתן בימים הקרובים והעבודה בישוב תחל מיד.

וירשובסקי: חוק חסיון לעיתונאים

ח"כ מרדכי וירשובסקי (שינוי) העלה הצעת חוק לתיקון פקודת הראיות שמטרתה להעניק לעיתונאים חסיון על מקורות המידע שלהם. ההצעה, בעקבות פסק דין של ביהמ"ש העליון בעניינם של העיתונאים בקיבוץ ציפורן ויפעת נבו קובעת שלעיתונאי יוענק חסיון על מקורות המידע ולא יצטרך לגלותם אלא במקרים קיצוניים.

ע"פ הבטחת השר שריר, שהנושא ימצא ביטוי בחוק הראיות החדש שנערך כעת במשרד המשפטים, נעתר ח"כ וירשובסקי להשהות את הדיון בהצעת הכנסת לעת עתה.

ארד תובעת הקמת בית-דין למשפחה

בהצעה לסדר היום במליאת הכנסת שהעלתה ח"כ נאוה ארד היא תובעת ליישם את מסקנות ועדת שיינבוים ולהקים לאלתר בית דין למשפחה במסגרת בית המשפט המחוזי. בית הדין למשפחה ידכז את כל הנושאים בתחום דיני המשפחה המפוזרים כיום בשש ערכאות של בתי המשפט ובבתי הדין הרבניים. עם זאת ההצעה אינה באה לפגוע בסמכויותיהם של בתי הדין הרבניים.

היא ציינה שריכוז הסמכויות ימנע עינוי דין, פגיעה בקטינים והתדיינויות כפולות המגבירות את המתח בין הצדדים ומאפשרות להם לנקוט תכסיסים משפטיים שונים. להמחשת המצב האבסורדי הקיים היום, ציינה ארד, כי משפט לגבי קטין אחד יכול להתקיים כיום ב־7 ערכאות משפטיות שונות.

שר המשפטים אברהם שריר אמר, כי סמך ידו על המלצות הוועדה ועתה שוקד הצוות שהוקם במשרדו על ייזום ההליכים הכרוכים בביצוע ההמלצות, בהם שינויים בחוק, שינויים בתקנות, שינויים בהיערכות המנהלית בבתי המשפט והיערכות אדמיניסטרטיבית הכרוכה בהקמת המוסד לייעוץ.

קורפו: ירצה חגורות בטיחות בתל-אביב

אם עיריית תל-אביב תתן הסכמתה לעריכת ניסוי שבו יחוייבו נהגים לחגור חגורות בטיחות בעיר במשך שנה, יוכל משרד התחבורה על פי תוצאותיו לקבוע אם יש משמעות תועלת לחגירת חגורות בטיחות עירוניות – זאת אמר חיים קורפו בתשובה על שאילתה של ח"כ [illegible].

השר קורפו ציין, כי משרד התחבורה ביקש כבר בעבר משתי ערים לערוך ניסוי זה, אך ראשי הערים סירבו לקבל על עצמם משימה זו.

בתשובה על שאילתה של ח"כ דוד מגן אמר קורפו, כי למשרד התחבורה לא הגיעה כל הצעה של „אגד" להסיע חיילים חינם ועד כמה שידוע לנו גם משרד האוצר לא קיבל הצעה כזו. הסעת חיילי צה"ל חינם בתחבורה הציבורית תחייב את הממשלה לתשלום סובסידיה נוספת של 7 מיליון ש"ח בשנה ולא 5 מיליון ש"ח, כפי שמשולם כיום.

הברפלד קורא לממשלה למו"מ מהיר – „לא נתקפל מהדרישות"

מאת סופר „דבר" בירושלים וסופר „דבר" לענייני עבודה

„לא ניסוג ולא נתקפל מהדרישות שהצבנו", אמר אתמול יו"ר האיגוד המקצועי בהסתדרות חיים הברפלד. הוא קרא לממשלה להכנס למשא ומתן מהיר וענייני עם ההסתדרות, כך שבתחילת חודש אוגוסט כבר יהיה לחתום על הסכם השכר.

בדברו בפני ראשי ועדי עובדים בירושלים אמר הברפלד, כי יש כוחות רבים במשק המעוניינים להחזיר את המצב לתקופת יוני 1985. „רוצים להחזיר אותנו לאינפלציה ולתקופת סחרור, שאנו העובדים נשלם את המחיר".

תביעות ההסתדרות, טען הברפלד, הינן תביעות ריאליות, הרחוקות מהיעדים שהציבה בפניה ההסתדרות, אך למרות זאת האשים הברפלד את הממשלה, בכך שאין היא מעוניינת להכנס למשא ומתן רציני וענייני.

„לא ניסוג ולא נתקפל מהדרישות שהצבנו. אני חוזר על כך כמטיף בשער. יש לתקן עיוותים של עשר שנות הסכם מסגרת", אמר הברפלד והוסיף, כי הסכם לשנתיים ייחתם רק אם תציג הממשלה בטחונות ושתהיה תמורה ראויה לכך. הברפלד תקף את מדיניות האוצר ולטענתו מטרתו להשאיר את השכר במשק במצבו היום." ההסתדרות לא תיתן ידה לכך, הדרישה שלנו היא שכר ברמה טובה התוכנית הכלכלית", אמר.

בהתייחסו לשבוע העבודה בן חמישה ימים אמר הברפלד, כי „אם הממשלה בישיבתה ביום ראשון הקרוב, לא תגיע להחלטה בדבר הנהגת שבוע עבודה מקוצר, „אזי תהיה בעיה הן לנו והן לממשלה, ואני מקווה שלא יהיה בממשלה פיליבסטר וההחלטה על שבוע עבודה מקוצר לא תידחה".

הברפלד קרא להתגבר על חילוקי דעות פנימיים בתוך ההסתדרות, מאחר ורק מאבק משותף של כלל האיגודים המקצועיים יביא לתוצאות המבוקשות.

„ראש סקטור הלכה" בהסתדרות יעקב שמאי מתח אתמול בפני מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר על דרישת ההסתדרות להאריך את הסכם תוספת היוקר הנוכחית אם יחתם הסכם שכר לשנתיים. לדבריו, ההסכם הקיים מונע פיצוי הולם לעובדים ויש לשנותו.

אכזבה קשה בערד עקב דחיית פסטיבל הזמר – בשל השביתה

הזמר חנן יובל: אם היה זה גביע המדינה בכדורגל – לא היו מעזים לשבות

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

פסטיבל הזמר והפזמון הישראלי, שבוטל בשל שביתת העתונאים ברשות השידור יתקיים ככל הנראה בחודש אוקטובר השנה בערד ויועבר בשידור חי בטלוויזיה וברדיו על-פי המתכונת שהיתה אמורה להתבצע אמש. כך בישר אתמול מנהל מחלקת הבידור בטלוויזיה, רפי גינת, לאנשי צוות ההפקה של רשות השידור ולאמני הפסטיבל, אשר היה אמור להתחדש אתמול לאחר שבע שנות הפסקה.

גינת, שליווה מקרוב את ההכנות להפקת האירוע הגיע אתמול לערד יחד עם דניאל פאר, שעליו הוטלה מלאכת ריכוז צוות השיפוט בששת מוקדי ההצבעה ברחבי הארץ. מאמצים קדחתניים נעשו אתמול במלון „מרגוע" בערד; בו התאכסנו האמנים ואנשי רשות השידור, כדי לאפשר את קיומו של האירוע. במאי הפסטיבל, שלמה גנון, הציע אף לדחות את קיומו ביום אחד, כבידה והיתה מתקבלת אתמול תשובה חיובית מהנהלת רשות השידור. גינת קיים אתמול שיחות אינטנסיביות עם מנהל רשות השידור, אורי פורת ובסמוך לשעה 11.00 לפנה"צ התקבלה החלטה סופית לגבי ביטול המופע.

ראש המועצה המקומית, אברהם שוחט, שבחודשים האחרונים עמל ללא לאות כדי לקיים את האירוע במסגרת החגיגות, הביע אתמול אכזבה קשה לנוכח ההחלטה שהתקבלה. „במהלך המו"מ שניהלנו עם רשות השידור, היו לפחות שלושה מקרים שבהם עמד להתפוצץ הפסטיבל והאחרון שבהם היה צו המניעה שהגיש איגוד האמנים על השימוש בפליי־בקים במקום נגנים. עד לרגע האחרון האמנתי שבכל־זאת ניתן יהיה למצוא מוצא, אולם כנראה שאין גבול להפתעות" אמר שוחט.

עם קבלת ההחלטה על ביטול המופע כינס אתמול מפיק הפסטיבל מטעם הטלוויזיה חיים מלובן את האמנים ואת צוות ההפקה, כדי להסביר להם את הרקע להחלטה. „אני מתנצל בפני האמנים על עגמת הנפש ובטוחני שהפסטיבל שנערוך בערד בבוא הזמן יעמוד ברמה גבוהה יותר". על פניהם של האמנים שהיו אמורים להשתתף בפסטיבל, רובם פנים חדשות בשדה הזמר הישראלי ניכרה אתמול אכזבה קשה לנוכח ביטולו של האירוע, אשר היה אמור להעניק להם חשיפה ראשונה לציבור הרחב. רבים מהם עסקו בערד מתחילת השבוע בהכנות ובחזרות. „אני בטוחה שהפסטיבל יתקיים כמובטח אני רק מקווה שזה יהיה עוד השנה" הגיבה גיתית שוגל והוסיפה בציניות „בעצם, אולי מעז יצא מתוק ומבחינת יחסי הציבור נזכה בחשיפה כפולה".

בשיחה עם סופר „דבר" אמר אתמול חנן יובל, ממשתתפי הפסטיבל „הדמוקרטיה והשיוויון הם עקרונות נהדרים, אבל צריכים להיות גם קווים אדומים בעניין הזה. אני בטוח שאם היה מדובר בגמר גביע המדינה בכדורגל – העיתונאים לא היו מעזים לשבות, בעיקר מאימת האוהדים שהיו עולים ושורפים להם את המועדון".

כותרת היום בפסטיבל ערד היתה אתמול דבר מעצרו של סולן להקת „הברירה הטבעית" שלמה בר. אתמול, זמן קצר לאחר שהלהקה סיימה את הופעתה במאהל הבדואי, הגיע למקום כוח של שוטרים ועצר את בר לחקירה, בחשד לאחזקת סם מסוכן. בר נחקר במשך שעות אחדות ושוחרר ממעצרו לפנות בוקר. דובר משטרת מרחב הנגב, פקד מישל עידן, מסר כי נגד הזמר יפתח תיק פלילי. בר סירב אתמול להגיב על מעצרו, אך ציין כי זכה ליחס הוגן מצד המשטרה.

קרבות רחוב בבנגלאדש

„אש". שטיח של זגוגיות שבורות כיסה את רחובות המרכז המסחרי, המאכלס גם את משרדי מפלגתו של הנשיא ארשאד.

דאקה (א.פ. ורויטר) . – מפגינים בבנגלאדש העלו אתמול באש מרכז גיוס צבאי וניהלו קרבות רחוב עם המשטרה עם תחילת שביתה כללית בת 56 שעות נגד הנשיא מוחמד ארשאד. במהלך יום אתמול נפצעו לפחות 100 מפגינים.

המשטרה ירתה רימוני גז מדמיע כדי לפנות את רחובות עיר הבירה דאקה ממפגינים. מבתי החולים נמסר, כי ארבעה אנשים נפצעו מקליעי רובים. המשטרה מסרה, כי יותר מ־80 איש נעצרו במהלך ההתנגשויות עם המפגינים.

עדי ראייה סיפרו, כי עשרות פצצות תבערה הושלכו במקומות שונים בעיר הבירה וכי מפגינים העלו באש שבע מכוניות משטרה. לדברי עדי הראייה, מרבית התושבים נענו לקריאת 21 מפלגות האופוזיציה לשבות נגד הנשיא ארשאד, השולט לדבריהם באמצעות „דיקטאטורה צבאית".

הרחובות בדאקה בת ארבעה מיליון התושבים ובערים אחרות במדינה היו ריקים מתנועה, מלבד מכוניותיהם של שרים ופקידי מדינה בכירים, שנסעו למשרדיהם תחת ליווי כבד של כוחות בטחון. גם החנויות ומרכזי הקניות במדינה נשארו סגורים.

ההתפרעות החמורה ביותר היתה בשכונת איפור שבדאקה, שם הסתערו כמאתיים מפגינים על מרכז גיוס של צבא בנגלאדש והעלו אותו באש באמצעות פצצות תבערה. המפגינים גם שרפו ג'יפ צבאי והשליכו אבנים לעבר החיילים, ו־13 מהם נפצעו ואושפזו.

מוקד אחר היה במרכז הקניות מותיג'היל, שם התנגשו מפגינים עם כוחות בטחון ועם תומכי מפלגת השלטון

ראשי ערים מרחבי הארץ סיירו במטה הארצי של משטרת ישראל בירושלים
(צילום: יצחק הררי)

קריית־גת „נושמת לרווחה": מפעל המגדר יימכר ליהודי

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

בקריית גת נתקבלה אתמול בהקלה ההחלטה של השופט המחוזי ישי לויט המתיר למכור את מפעל „המגדר" למשקיעים מישראל ומשווייצריה ולא לערבי מעזה, שבהיותו תושב השטחים מנוע לרכוש נכסים בישראל ללא אישור שלטונות הבטחון.

אלברט ארז, מזכיר מועצת הפועלים שניהל את המאבק נגד מכירתו למשקיע העזתי, הביע קורת רוח מפסיקת ביהמ"ש. גם משום שהוא מונע מהבעלים הקודם שלום הלוי לחזור לנהל „בעיסקה סיבובית" באמצעות הסוחר מעזה. לדברי ארז האחריות להדרדרות המפעל שידע משברים בלתי פוסקים בשנים האחרונות חלה על הלוי. ארז אמר, כי הוא אינו מתנגד לעבודת פועלים מהשטחים בעירו (מאמץ של תשלובת „פולגת" לגייס בה פועלים נכשל לאחרונה, בגלל אי הנכונות לעבוד במשמרות, עבודה הנעשית ע"י פועלים מהרצועה והגדה), אלא לבעלות ערבית על מפעלים ונכסים בעירו.

המשקיע מעזה עבד אל דייקה, הביע את אכזבתו מהחלטת ביהמ"ש, למכור את המפעל לרמזי שני הבעלים של מפעל „חוד" מחיפה, ומשקיעים משוויץ. אל דייקה הציע בעד שני המפעלים בקריית גת תשלום 3,1 מיליון דולר, במאה אלף דולאר יותר מהמתחרים, ואף הציע יותר. אל-דייקה אמר שעל-ידי הרכישה שמקורה בכספים שאפשר לבדוק את מקורותיהם, שום בנקים ישראליים ולא סעודיים, כפי שטוענים כלפיו, הוא ביקש להציל סכום של 1,5 מיליון דולר ש„המגדר" חייב לו. הוא אישר, כי בכוונתו היה להחזיר לניהול המפעל את שלום הלוי, מאחר שלא הייתה לו כוונה, ואין לו כוונות לרכוש אדמות ומפעלים בישראל.

מייסדו ומקימו של „המגדר" שלום הלוי אישר שתפקידו של אל דייקה ושותפיו בחברה הישראלית שהוקמה לצורך הרכישה, היה לממן את רכישת „המגדר" מכונס הנכסים, ולהעבירו מחדש לניהולו של הלוי, שאמר כי בדרך זו ניתן היה להחזיר לנושים את חובם.

ראה ידיעה בעמוד אחרון

הקוסמונאוט הסורי מוחמד פארס (משמאל) ושני הקוסמונאוטים הסובייטים לפני ההמראה ממרכז החלל הסובייטי בבאיקאנור. (צילום: א.פ)

טייס חלל סורי ראשון המריא בספינה „סויוז"

מוסקווה (עיר רעייצ) . – טייס החלל הסורי הראשון בהיסטוריה ושני קוסמונאוטים סובייטיים המריאו אתמול בספינת החלל „סויוז" לעבר תחנת החלל הסובייטית „מיר" עם תחילת מבצע שיימשך 10 ימים.

טייס החלל הסורי שהוזמן להשתתף בטיסה הוא קולונל מוחמד פארס בן 38 מחאלב. הוא והקוסמונאוטים הסובייטיים אלכסנדר ויקטורנקו ואלכסנדר אלכסנדרוב המריאו אתמול בספינת החלל „סויוז ט.מ. 3" מבסיס החלל באיקאנור שבמרכז אסיה הסובייטית.

טייסי החלל עתידים להקיף פעמיים את כדור הארץ, לפני שיתחברו עם תחנת החלל „מיר", המאוישת מאז 8 בפברואר בשני קוסמונאוטים והעתידה לעמוד במרכז תשלובת חלל קבועה. צוות ה„סויוז" יבצע שורה של ניסויים מדעיים בחלל, בטרם ישוב לכדור הארץ ב־31 ביולי.

הטייס הסורי אמר לפני הטיסה, כי השתתפותו בה התאפשרה בזכות שיתוף הפעולה הפורה בין ברה"מ לסוריה. „אני גא על כך שארצי נוטלת חלק בחקר החלל הסובייטי למען תושבי העולם", אמר פארס.

מפקד צוות ה„סויוז" הצהיר לעומתו, כי „זהו שליחות היסטורית להידוק הידידות ושיתוף הפעולה עם סוריה".

ראש מינהל הדלק תובע שיטות שיווק חדשות

שיירת מחלקי הגז נחסמה על־ידי המשטרה

מאת יוסי מיכלסקי, סופר „דבר"

ראש מינהל הדלק שמעון גלבוע ידרוש היום בישיבה עם מנהלי חברות „פז", „דלק", „אמישראגז" ו„סופרגז" להיערך מיד להפעלת שיטות שיווק גז חדשות כדי לספק גז לכל הצרכנים ואם יהיה צורך לעקוף את 70 הסוכנים שלהם להספקת גז בערי השדה, אשר השביתו עבודתם בתביעה להטבות כספיות.

חברת „אמישראגז" אינה מפעילה סוכני גז והיא מספקת בעצמה את הגז לכל צרכניה בארץ. שמעון גלבוע מסר אתמול לסופר „דבר" שעל החברות אלה מוטלת החובה לספק גז לצרכנים ואין זה מעניינו של מינהל הדלק לקבוע באילו אמצעים הם ינקטו. מינהל הדלק איננו מוכן לאפשר שום ייקור של הגז המסופק לצרכנים על חשבונם הם: - אם החברות רוצות להעניק הטבות לסוכניהם על חשבונם זה עניינם , אם כי אינני סבור שיש הצדקה כלשהי להיטיב עם הסוכנים ולדעתי אין ביסוס לטענות הסוכנים שהכנסותיהם קטנו" - אמר שמעון גלבוע.

להלן מסר גלבוע שבקיץ פוחתת הצריכה לגז ולצרכנים בדרך כלל מספיקים שני בלוני גז למשך שלושה חודשים ויותר. אם לגורם ציבורי כמו בית-חולים בעיר שדה יתברר שמלאי הגז שלו אוזל הוא רשאי לפי החוק ולפי החוזים התקפים לדרוש הספקת גז מחברות הגז.

שמעון גלבוע הגדיר את שביתת הסוכנים כהפגנת שרירים גרידא ואמר שאין להבהל מהפגנה זו. כ־60 מחלקי גז התרכזו עם משאיותיהם ליד תחנת הדלק בכפר הסידים משם הם התכוונו לצאת בהפגנה ולחסום עורק תחבורתי ראשי.

למקום הגיע כח משטרתי אשר חסם את יציאתם מתחנת הדלק. כשעה אחרי שיחות עם נציגים מחברות הגז והמשטרה, התפזרו המחלקים בקבוצות של 4 משאיות , התנועה לא הופרעה ולא נערכו מעצרים.

ביוזמת חוגים פרו־סוריים לאומניים הוקמה:

קייטנה אנטי־ישראלית למאות מילדי הדרוזים בכפרי הגולן

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

למעלה מ־700 ילדים דרוזים מכפרי הגולן בגילאי בתי ספר יסודי ותיכון משתתפים בימים האחרונים בקייטנת קיץ הנערכת באופי לאומני אנטי־ישראלי בצפון הגולן. הקייטנה נערכת באחת החורשות ליד הכפר בוקעתא בצפון הגולן ומארגנים אותה החוגים הפרו־סוריים הלאומניים בקרב הדרוזים בגולן.

במהלך הקייטנה לומדים הילדים והנערים שירים סורים לאומניים, סיסמאות אנטי־ישראליות ומקבלים הסברים על מהות המאבק הדרוזי בגולן נגד שלטון ישראל והצער הזה לשלטון סורי. כל המדריכים בקייטנה הם פעילים בחוגים הקיצוניים. יצויין, כי אין זו הפעם הראשונה שקייטנה בעלת אופי אנטי־ישראלי מובהק נערכת לצעירים הדרוזים בגולן.

נמסר, כי המשטרה והשלטונות הישראלים נמנעים מלהתערב ולפרק את הקייטנה כדי למנוע מהומות ותסיסה בכפרים הדרוזים בצפון הגולן בהם חלה באחרונה רגיעה. עם זאת נודע שהמשטרה הזהירה את מארגני הקייטנה לבל יהפכוה לבמת התססה נגד השלטון הישראלי.

מטען־צד ליד סיור צה"ל באיזור הבטחון

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

מטען צד התפוצץ אתמול בבוקר ליד סיור של צה"ל שנע צפונית לבינת־ג'בייל בגזרה המרכזית של איזור הבטחון. לא היו נפגעים ולא נגרם כל נזק.

המטען הונח, ככל הנראה, על־ידי חוליית מחבלים שהגיעה מצפון לרצועת הבטחון במשך הלילה. כוחות צה"ל וצד"ל פתחו בסריקות. בימים האחרונים מסתמנת רגיעה קלה בפעילות החבלנית באיזור הבטחון, אך גורמים בצבא בצפון אינם מייחסים לכך משמעות רבה מדי ורואים בה מקריות בלבד.

חזית פרו־סורית חדשה בלבנון

קראה בהצהרה ראשונה למאבק משותף נגד ישראל, אש"ף וג'ומאיל

ביירות (רויטר א.פ.) . – חזית פרו־סורית, המאגדת 13 גופים מוסלמיים וגופי שמאל, הוקמה אתמול בלבנון, ובהצהרתה הראשונה היא קוראת למאבק משותף נגד ישראל, נגד אש"ף ונגד הנשיא אמין ג'ומאיל.

הגוף החדש, „חזית האיחוד והשחרור", קוראת גם ל„אינטגראציה" של לבנון וסוריה בתחומי הכלכלה, החברה, החינוך, מדיניות החוץ והבטחון. החזית גם החליטה להקים מטה משולב לתיאום הפעולות נגד ישראל ו„סוכניה".

החזית החדשה, שדבר הקמתה הוכרז במסיבת עיתונאים במערב ביירות, כוללת את ארגון „אמל" השיעי, את „המפלגה הסוציאליסטית־פרוגרסיבית" של ואליד ג'ונבלאט, את מפלגת ה„בעת" הלבנונית, את המפלגה הקומוניסטית ואת המפלגה הנאצריסטית בצידון וכן שורה של אישים עצמאיים.

המצע של החזית החדשה תוקף את הנשיא ג'ומאיל ומאשים אותו בנסיון לפלג את המדינה וכן במעורבות ברצח ראש הממשלה ראשיד כראמה. „הפלת המשטר הפלגני היא המטרה היחידה", נאמר במצע החזית.

משקיפים פוליטיים אמרו, כי הקמת החזית החדשה היא צעד ראשון לקראת איחודם של מתנגדי הנשיא ג'ומאיל, וזאת בעקבות לוחצה של סוריה, שהחליטה לאחר את תומכיה בלבנון לאחר רצח כראמה. בעקבות הקמת החזית, מתוכננת „ועידה לאומית", שתתקיים בדמשק בקרוב.

בקבוק תבערה על מכונית ליד כפר־סבא; נעצרו 10 חשודים

מאת חנה סאר, סופרת „דבר" בשרון

בקבוק תבערה הושלך אתמול בשעה 12.30 בצהריים לעבר כלי רכב שנסע בכביש אייל – קבר בנימין ליד כפר־סבא. כלי הרכב לא נפגע, ולא נפגע איש.

בקבוק התבערה נפל בצדי הכביש וגרם לשריפת קוצים.

למקום הוזעקו כוחות גדולים של משטרה, משמר־הגבול וצבא. נערכו סריקות בפרדסי האיזור. במהלך הסריקות נעצרו עשרה חשודים שהיו בפרדס הסמוך למקום בו הושלך בקבוק התבערה.

אצל העצורים נתפסו סכינים ורוקרנים. כמו כן נתפס כלי מאולתר לעישון סמים. חקירת המשטרה נמשכת.

מס הכנסה יאפשר ל־5000 עבריינֵי מס לשלם קנסות מינהליים

מאת אמנון אמיר, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

במהלך פגרת בתי־המשפט ימשכו שלטונות מס הכנסה מהאפוטרופסות ומבתי־המשפט 5,000 תיקים של עברייני מס וימירו אותם בקנסות מינהליים.

כך גילה אתמול הממונה על הכנסות המדינה, ישראל ברון. לדבריו, הסיבה העיקרית להמרת העבירות בברירות קנס נעוצה בעומס הגדול המוטל כיום על בתי־המשפט. מלאי תיקי החקירה שחל עליהם חוק העבירות המינהליות מסתכם כיום בכ־7.400 תיקים. 4,700 תיקים נמצאים בשלבי חקירה שונים אצל פקידי השומה. הקנסות שישלמו עברייני המס ינועו בין 500 שקלים בעבירות רגילות ו־2,000 שקלים במקרים של אי־דיווח תקבולים.

ב־2,400 התיקים שלא יומרו בברירות קנס יימשך הטיפול הפלילי כרגיל.

„ג'יינס דיפנס וויקלי":

קולומביה וישראל שוב דנות בשיפוץ המיראז'

מאת דליה שחק, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – התעשייה האווירית מקווה, כי הפרוייקט שיפוץ 30 מטוסי המיראז'־5 של קולומביה יימצא מימון – מוסר ה„ג'יינס דיפנס וויקלי". הפרוייקט נדון שוב בעת ביקור שר הבטחון הקולומביאני, גנרל רפאל סמודיו מולינה בישראל.

מדובר בשיפוץ הוספת מערכות אוויוניקה ושיפוק כנפיי קאנארד כמו אילו של הכפיר. יתכן גם שיותקן במטוסים מנוע חדש – צרפתי או אמריקאי. ודובר בפרוייקט לפני למעלה משנה, אך ממשלת קולומביה לא היתה מסוגלת למצוא את המימון הדרוש, כסך 200 מיליון דולאר. עתה מצפים, כי יימצא מימון והפרוייקט ייצא לפועל.

הוענקו תוארי „יקיר תל־אביב יפו"

(ע). – טקס הענקת יקירי תל אביב־יפו לשנת תשמ"ז נערך אתמול אחה"צ באולם תיאטרון „הבימה" בהשתתפות קהל רב. השנה הוכתרו 14 מותיקי תושבי העיר ועוד 6 מחסידי אומות העולם, שהם תושבי העיר.

ראש עיריית תל אביב־יפו שלמה להט אמר, כי השנה נערכת החלוקה ה־11 של תוארי יקירי העיר. בדרך כלל בוחרים ב־12 יקירים, במניין שבטי ישראל, אולם השנה נוספו עוד 2 תושבים המייצגים את נמל תל אביב ואת התזמורת הפילהרמונית.

על 6 חסידי אומות העולם אמר, כי הם אנשים שהצילו יהודים בימי השואה, והעירייה מטפלת בהם.

לאחר מכן נערכה מסכת אור־קולית, על מסך לבן הוקרנו תמונות של מקבלי התואר ופועלם.

מקבלי התואר הם: משה (אלכסנדר) ארגוב, חיים אשר, שמעון גריד, ישעיהו (שייקה) דן, חיים תנואל, אורי טפליץ, ולמן ירושלמי, לאה עזיני, שמעון פינס, אברהם פרידמן, יצחק קורן, אסתר הולד, מרדכי שפייזמן והרטה שרמן־פיאל.

חסידי אומות העולם הם: הלנה כורזים, יוספה לוזסביצקי, רות ליגנר, דימיטרוב רוזין, מריה רולידד ודבינה שיינבאום.

ברכה מיוחדת לחסידי אומות העולם הביא סגן יו"ר „יד ושם" ראובן דפני. הוא ציין, כי האנשים האלה עשו מה שעשו לא בגלל בצע כסף אלא מתוך ערכים אנושיים. עד כה קיבלו 7,200 איש תוארים של חסידי אומות העולם.

בשם מקבלי התואר הודה זקן היקירים זלמן ירושלמי, בן 88, לראש העירייה ולחברי מועצת העירייה. הוא העלה זכרונות מתל אביב הקטנה בשנות ה־20 וציין, כי עלינו להאמין שנצליח להתגבר על קשיינו ולהגיע לשלום עם שכנינו.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שערי המניות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אגוד ע	22000	6.0	+650	+3.0	+5.0
הספנות 0.1	2005 תב	7122	+125	+6.7	+8195
וספנות א 0.5	1296 תב	6829	+118	+10.0	+8775
כללי לא בהסדר 1	18950	339			−155
בנק צפון אמריק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפון אמריק 5.	— הפסקת מסחר —				
פ.י.בי. 0.5	8868	1597	+200	+2.3	+2323
הבינלאומי 5.0	7853	1380	+192	+2.5	−1977

בנקים בהסדר הצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אדיבי רג 100.0	102400	680	+940	+.9	+992
אדיבי ב 100.0	102990	2.0	−300	−.3	−25.0
אדיבי בב א 2.0	619510	1.0			−1.0
אגוד ושה	76532	563	+968	+1.3	+970
דיסקונט ב	130000	6.0	+50		+5.0
דיסקונט א	130500	560	+1060	+.8	+608
דיסקונט שה ב	15044	111			−71.0
המזרחי ס	42230	1638	+450	+1.1	+2466
המזרחי ב	42170	124			−122
הפועלים בבב	94000	.6	−4500	−4.6	−1.6
הפועלים ס	69400	1495	+490	+.7	+1689
הפועלים ב	69084	130			+112
כללי א ושה	177154	338	+1600	+.9	+404
כללי שה 7	8600	86.0	+186	+2.2	+170
בל"ל ספוק 100.0	44350	3710	+600	+1.4	+5629
כללי שה 11	16400	11.6	+60	+.4	+184
מזרחי הצמד 1.0	58587	4.0			−4.0
מזרחי הצמד 5.0	30080				

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אדנים 0.1	27109	4.0	−900	−3.2	−4.0
לאומי משכנתאות ס	9900	111			+995
לאומי משכנתאות ב	9950 תב	85.0	+860	+9.5	+536
טפחות ס	6530	190			−17.0
טפחות ב	4003	641			−641
טפחות שה 1	— הפסקת מסחר —				
פת חיסכון ס	2200	2470			+389
פת חיסכון ב	3930	367	−60	−1.5	−1067
עצמאות 0.1	— הפסקת מסחר —				
משכנות בנגב ס	24000	11.0	−730	−3.0	−12.0
טפחות רג ס	24100	60.0	+100	+.4	+110
משכנות שה 1	10140		−150	−1.5	−90.0
משכנות שה 2	5213		−10	−.2	−500
קשור 1.0	4063	796	+193	+5.0	+1742
קשור 5.0	2238 תב	765	+165	+8.0	+7358
בירב 1.0	— הפסקת מסחר —				

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
כלמון א ושה	868	6321			+712
השקעאות מבנא א	— לא נסחר —				
השקעאות מבנא ב	— לא נסחר —				
דאוני תעשיה א ס	— הפסקת מסחר —				
פתוח תעשיה בבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב 3	— לא נסחר —				
פת תעש בב 33	— לא נסחר —				
פת תעש בב 131	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב 5	— לא נסחר —				
מימון קבלנים 5.0	1099	1383			−1019
תרומה בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	22550	44.0	+300	+1.4	+31.0
כלל ליסינג 0.5ב	19400	59.0	+600	+3.2	+49.0
כלל ליסינג אג"ח	17950				

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
איתן ביטוח ושה	160.0	3375	−4.0	−2.4	−5775
אררט 0.1	1290 תב	1773	+90	+7.5	+1873
אררט א 0.5	852	345			−231
בטוח מבנה ושה	550	450	−10	−1.8	−913
בטוח מבנה 5שה	238	10000			+2145
הדר ושה	244	5246	−3	−1.2	−996
הדר 5שה	215	13400	+10	+4.9	+28753
הדר אופ 2	244	19075	+7	+3.0	+21800
הפניקס 0.1	783	3245			−245
הפניקס 0.5	705	2114	−7	−1.0	−1114
הסנה־הראל 1.0	5920	85.0	+100	+1.7	+85.0
הסנה־הראל 5.0	4590	892			+687
מנורה 1.0	2263 תב	22.0	−127	−5.3	−222
מנורה 5.0	1590	250	+10	+.6	+250
סהר פיתוח 1	425	4551	+8	+1.9	+3051
סהר ושה	1140	320			−320
צור ס	304	4931	+9	+3.1	+8004
ציון החזקות 1.0	7200				+8.0
ציון החזקות 5.0	• 2140	125	−50	−2.3	−175
• ביצוע חלקי 62.50%					
כנפה ושה	303	4395	+3	+1.0	−8820

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אינטרטאקא 1.0	8039	27.0			−17.0
אינטרטאקא 5.0	5145	942	+210	+4.3	+1479
מאיר עזרא 1.0	1020	3794	+34	+3.5	+7258
מאיר עזרא אופ 2	• 700	2089	+10	+1.5	+1747
• ביצוע חלקי 97.10%					
כלל סחר אגח ד	339	13766	+2	+.6	+16047
כלל סחר אגח 2	151.0	7837	+4.0	+2.7	+34563
קריסטל 1.0	812	1143	+34	+4.4	+3595
רפק 0.1	21101	3.0	+338	+1.6	+13.0
רפק 0.5	12600	23.0			+1.0
כלל סחר ושה	433	10956	+12	+2.9	+5524
שופרסל א 2.0	14241	113	+415	+3.0	+57.0
שופרסל ב 10.0	10846	802	+316	+5.0	+583

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אמתא כ"ד 1 ש"ח	365	13541	+12	+3.4	+29199
הראל 1.0	1795 תב	57.0	+94	+5.5	+57.0
ספנות הספקה ושה	• 700	692	−20	−2.8	−1811
• ביצוע חלקי 89.00%					
ספנות הספקה 5שה	260 תב	4645	−16	−5.8	−6460
קדור 0.1	1250	320	+6	+.5	+51.0
קדור 1.0	397	13967	+1	+.3	+27325
מגבי ערוכה 0.1	2300	575			+117
מגבי ערוכה 0.5	1097 תב	628	−90	−7.6	−1168
קינמודרים 0.1	2500	438	−21	−.8	−254
קינמודרים 0.5	1700	245	−66	−3.7	−685
קופר כ"ד וש"ח	6120	279	−81	−1.0	−151
דיזק ג 0.1	2791	1100	+75	+2.8	−315

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
גלי זהר 1.0	— לא נסחר —				
גלי זהר 5.0	— לא נסחר —				
מלונות דן 1.0	1750	100	+15	+.9	+354
מלונות דן 5.0	1565	200			+100
חוף האלמוג 0.1	7288	215			−215
כנף ושה	3935	310	+48	+1.2	+447
מלונות ירדן 1.0	2895	70.0			−70.0

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אלביט ושה	1102	3710			−1946
רשת מיכון 1.0	10700	22.0			−92.0
ת.ר.ד. 1.0	5280 תב	1476	+300	+6.0	+1533
יעבץ 1.0	4860	39.0	+13	+.3	+140
כלל מחשבים 1.0	9800	212	+100	+1.0	+195
מ.ל.ל. 0.1 ש"ח	13400	11.0	−100	−.7	−11.0
מ.ל.ל. 0.5 ש"ח	5300	20.0	−185	−3.4	−169
משוב 1.0	452	200	+2	+.4	+370
משוב אופ 1	335	100			+898
ביקוב ושה	1720	776			−454
ביקוב 5שה	935	753			−501
ביקוב אופ 2	4055	50.0			+150
חים מחשבים 1.0	757	2957	+23	+3.1	+4632

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
ארזים מבנים 1.0	— הפסקת מסחר —				
ארזים מבנים 5.0	— הפסקת מסחר —				
אורים אופ 1	885	4814	+13	+1.5	+11341
אורים אגח 3	155.0	29926	−3.0	−1.9	−13626
אילון 1.0	381	3330			+1475
אל־רוב בניה 1.0	360	4771			−2772
אפריקה 0.1	50970	62.0			+97.0
אפריקה ושה	42650	255	−50	−.1	−149
אפריקה אופ 5	31450	23.0			+47.0
ארזים 1.0	4300	860			+210
אזורים ושה	3575	456			+436
אזורים 5שה	2880	356	+40	+1.4	+543
בן־ישי 1.0	• 6983	186	+333	+5.0	+379
• ביצוע חלקי 93.90%					
ברנוביץ ושה	3155	228			−10.0
ברנוביץ 5שה	2540	57.0	+57	+2.3	+57.0
דנקנר 1.0	7000	273	+40	+.6	+167
דרוקר 1.0	— הפסקת מסחר —				
דרוקר 5.0	— הפסקת מסחר —				
דרעד ושה	191.0	9297	+9.0	+5.0	+18971
דרעד 5שה	150.0	10540	+1.0	+.7	+1630
הסוליל 1.0	1151	349	−1	−.1	−17.0
הסוליל 5.0	800	150	−41	−4.9	−599
ח.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ח.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
כלכלית י־ם ושה	320	21844	+3	+1.0	+35923
כלכלית ים אופ 1	161.0	21200			−112
גב־ים 0.1	5064	1437	+74	+1.5	+2232
גב־ים 0.5	4250	793			+866
ישפרו ושה	3920	1580			−400
ישראלום 1.0	1335	625			−213
ישרס ושה	19000	276	−500	−2.6	−110
כנף פיתוח 1.0	12099	90.0	+99	+.8	+48.0
לומיר 1.0	— הפסקת מסחר —				
לומיר 5.0	— הפסקת מסחר —				
מ.ת.מ. 1.0	— לא נסחר —				
מ.ת.מ. אופ 2	— לא נסחר —				
מ.ת.מ. אגח א	— לא נסחר —				
מאורי בניה 1.0	— לא נסחר —				
מישגב 5שה	336	1230	+7	+2.1	+1645
משכנות אופ (1)	165.0	8620	+3.5	+2.2	+3704
מבני 5.0	2100	100			−175
סר־לו 1.0	710	476			−81.0
לוינשטיין 1.0	459 תב	1176	+34	+8.0	+4069
לוינשטיין 5.0	212	4600	+5	+2.4	+11610
לוינשטיין ושה	580	1780			+1265
לוינשטיין 5שה	315	19381			−13741
נאות אביב 0.5	5900	194			+127
נכסי אורים ושה	326	11865	+6	+1.9	+24723
סהר החזקות 1.0	964	1000	−5	−.5	−1080
סהר החזקות 5.0	968	500			+500
סהף 1.0	6920 תב		+600	+9.5	+337
סהף 5.0	6350	9.0	+113	+1.8	+7.0
עפר וסלע 1.0	367	1200	−18	−4.7	−3130
עזר 3.0	1969	651	−1	−.1	−711
קיסריה 0.1	3500	65.0			−30.0
קיסריה 0.5	1590	720	+10	+.6	+3330
רובנוביץ ושה	422	5825	+11	+2.7	+4942
רובנוביץ 5שה	225	3970			+1684
רובנוביץ אופ 2	1348	1200			−970
רובנוביץ אגח א	128.5	9867			+14000
רסקו מבנים	3700	159	+80	+2.2	+198
רסקו רג	3400	215	+48	+1.4	+261
אורים ושה	1183	3934	+32	+2.8	+3308
נכסים ובנין 1.0	3703	1009	+90	+2.5	−1108
השקעות ישראל 1.0	66000	96.0	+353	+.5	−40.0
כלל בנין 0.1	715	6680	+21	+3.0	−6563

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
מטעי הדר 0.1	3350	642			−488
מטעי הדר 0.5	2949	18.0	+29	+1.0	+18.0
מהדרין ושה	6780	4085	+80	+1.3	+1046
מהדרין אופ 1	4270	735	+20	+.5	+1420
נכסי הדרים 1.0	1810	2654	−33	−1.8	−3066
פריאור 5שה	2560	325	−50	−1.9	−125
שב־הר 1.0שה	2066	500	−3	−.1	−433
שב־הר אופ א	925	1245	+33	+3.7	+1310

תעשייה

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אסיס 1.0	1400	350			−165
גולדפרוסט ושה	3169	785	+85	+2.8	+685
גולדפרוסט 5שה	2080	248	+75	+3.7	+547
דובק מב ס	6220	870	+120	+2.0	+940
דובק מב ב	6220	250	+120	+2.0	+178
דובק 1.0	940	805	−10	−1.1	−1105
דובק 5.0	682	850			−850
פרי־זה 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי־זה 5.0	— הפסקת מסחר —				
טמפו בירה 1.0	37700	27.0	+700	+1.9	+14.0
טמפו בירה 5.0	30900	69.0			+50.0
יצור ושה	1294	200	+49	+3.9	+337
יצור א 5שה	720	1500			−1686
יצור אופ 2	590	1055			+790
מן ושה	740 תב	3859	+48	+6.9	+3200
מן 5שה	411	1074	+11	+2.8	+2176
סנפרוסט ושה	15925	226	+200	+1.3	+104
עסיס ב 5שה	420	18332			−1447
שלמה אגל 1.0	3270	31.0			−31.0
שמן מבנה א ש	2550	477	+55	+2.2	+461
עלית 0.1	19900	464	+400	+2.1	−668

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אריגר ושה	629	3681	+9	+1.5	+2989
אריגר אופציה (1)	386	1200			−1022
ארגר אג"ח	113.0	5000			−5000
אופים 1.0	956 תב	3270	−104	−10.0	−3270
אופנת בדרך 1 שה	575	1054	−5	−.9	−355
אופנת בדרך 5 שה	426	354	+11	+2.7	+1089
אופנת בדרך אופא	413	825			−75.0
ארגמן רג ע	17000	258	+300	+1.8	+289
דלתא־גליל 1.0	4800	846	+100	+2.1	+887
דלתא־גליל א 3.0	4001	523			+77.0
כפרית מאור 1.	1800	32.0	+26	+1.5	+32.0
כפרית מאור 5.	1100	516	+5	+.5	+200
ויסלבר 1.0	370	444			−12.0
ויסלבר 5.0	299	1158	+14	+4.9	+1648
הדייקן 1.0	6700	457			−44.0
זיקית ושה	2486	520	+1		+179
זיקית 5שה	1785	1769			+644
זיקית אופ סד ב	1185	870	−5	−.4	−402
לודזיה 0.1	3350	389	+122	+3.8	+466
לודזיה 0.4	2840	1208			−120
ליבת ושה	326	3580	+3	+.9	+5050
ים גליקו 1.0	— לא נסחר —				
מקס 0.1	5370	850			−391
מקס 0.5	3320	335	+110	+3.4	+1474
עיט 1.0	543	2100			−1600
עיט 5.0	271	2630	−2	−.7	−2251
עיט אופציה (1)	265	11700			+3638
עיט אג"ח להמרה	118.5	16880	+1.5	+1.3	+39853
עמק 1.0	360	9271			−2294
עמק אופ 1	211	17100	+11	+8.5	+56975
פולגת א ושה	1780	687	−2	−.1	−545
פוליגון א 0.5	11001	140	+200	+1.9	+270
פרנוד בל"ד וש"ח	867	1378			−344
קיטור־סריגה	13900	133	+600	+4.5	+690
תעש רהיטים 1.0	3041	591	+1		+831
מלבת ב 5שה	1110	1981			−1287

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אורטוגון 5.0	2590		−70	−2.6	−100
אורדן 10ש"ח	9060	68.0	+90	+1.0	+12.0
אורדן 50ש"ח	8063	13.0	+80	+1.0	+12.0
אלוגית 1.0	6900	90.0	+150	+2.2	+160
אלוגית 5.0	5750		+150	+2.7	+100
כבלים ס	358	9025	+7	+2.0	+8935
התכוף 1.0	7700	11.0	+300	+4.1	+74.0
התכוף 5.0	4600 תב	227	−250	−5.2	−287
התכוף אופ	4247 תב	50.0	−500	−10.5	−145
דיקה 1.0	3830	28.8	+30	+.8	+36.2
דיקה 5.0	1841	280			+103
קופסאות פח 1.0	4710	1990			+127
קופסאות פח 5.0	4480	1079	−50	−1.1	−826
מתכת סדום 1.0	236	17347	+10	+4.4	+9219
כבלי ציון 1.0	2830	299			+71.0
כבלי ציון 5.0	1458	1584	−2	−.1	−744
כבלי ציון אופ 3	799	2620	−1	−.1	−687
מרגן 1.0	— לא נסחר —				
מתכת קרמני 1 שה	• 337	4882	−3	−.9	−114
• ביצוע חלקי 98.20%					
מתכת קרמני 5 שה	205	6640	−3	−1.4	−2660
מושטן 0.1	38500		+1000	+2.7	+5.0
מושטן 0.5	16000		−100	−.6	−10.0
עקף שלדה 1.0	3165	842			−263
קינג 1.0	1076 תב	205	+60	+5.9	+95.0
קינג 5.0	602	2050	+23	+4.0	+1780
קליל 1.0	2801	3225	+41	+1.5	+3002
קליל 5.0	2259	847			−189
קליל אופ	1240	1191	+16	+1.3	+491
קליל אגח	124.5	33489	+1.5	+1.2	+92598
שלדות 5.0	12300	15.0			−12.0
תעשיות לכיש 1.0	1110	430			−281
תעשיות לכיש 5.0	729	685			−548

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אלקו 0.1	9220	54.0	−380	−4.0	−54.0
אלקו 0.25 ס	5000	401			−115
אלקו 0.25 ב	5010	50.0			+120
אלקטרה 1.0שה	• 2151	1285	+40	+1.9	+1105
• ביצוע חלקי 84.50%					
אלקטרה 0.5שה	1748	2060			−121
אלקטרה א 5	1351	2012	+32	+2.4	+4565
אלקטרה אגח 3	173.5	35800	+4.0	+2.4	+121390
אורית 0.02שה	26500	133			+62.0
כלל תעש אלקטר	2515	1256	−15	−.6	−1475
ספקטרוניקס 1.0	1554	450			+840
ספקטרוניקס 5.0	1289	1637			+147
פיקומניגר ושה	740				
פיקומניגר 5שה	550	2450			−319
ציקלון ושה	2300	116	+100	+4.6	+141
ציקלון 5שה	1336	102			−78.0
קבוטשין אליך 1.	7075	45.0			−45.0
קבוטשין אליך 5.	4350	56.0			−6.0
ת.א.ת. כ"ד וש"ח	1590	39.0			−91.0
ת.א.ת. כ"ד 5ש"ח	771	939			−162
ת.א.ת. אופ 1	20200	5.0			+15.0
תדאה ושה	865	2900	−18	−2.0	−1354
אלביט 3.0	463817	3.0			−1.0
אלרון 3.0	394000	4.0	+2000	+.5	−4.0

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
א.ב.כללבנין ושה	219	13820	+3	+1.4	+16974
א.ב. כבין אופ א	754	3447	+4	+.5	+5453
א.ב.בנין אגח א	136.5	32658	+1.5	+1.1	+70644
אקרשטיין ושה	733	6217	+23	+3.2	+5998
אקרשטיין 5שה	472	8406	+6	+1.1	+3324
אקרשטיין אופ א	670	2160	+21	+3.2	+6300
אקרשטיין אג"ח 1	144.0	27500	+.5	+4	+28655
בר־און 1.0	1404 תב	2550	−156	−10.0	−2328
בר־און 5.0	780	4203	+25	+3.3	+5437
פרומאכסס 1.0	8998	10.0	+148	+1.7	+110
פרומאכסס 5.0	4500	100	−130	−2.8	−122
מ.ל.ב. 1.0	1030	1500			+1145
מ.ל.ב. 5.0	830	74.0			−74.0
מחזל השק ושה	654	1270			+730
מזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
מזאיקה ולפמן 5	14950				

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אגן 5.0	1730	2000			+1006
אליאנס ב 200.0	2580	100	+80	+3.2	+390
גל תעשיות 1.0	908	210			−210
גל תעשיות 5.0	719				
דקסר 1.0	2600 תב	224	+150	+6.1	+345
דשנים 0.1	4100	100	+100	+2.5	+98.0
דשנים 0.5	1919	920	+19	+1.0	+95.0
חיפה כימיקל 10.0	957	7040	+4	+.4	+1519
ליפסקי 1.0	• 2687	66.0	+27	+1.0	+29.0
• ביצוע חלקי 70.20%					
מקסימה 1.0	8120	36.0			−21.0
מקסימה 5.0	6179				
נקה ושה	7220	98.0	−100	−1.4	−97.0
סנו 1.0	26850	79.0	+350	+1.3	+83.0
סנו 5.0	22400	62.0	+300	+1.4	+85.0
פריקלאס ושה	569	6587	+8	+1.4	+2586
פריקלאס אופ 1	209	9240			−4240
קרם ב"ד וש"ח	5662	69.0			−50.0
ת.ג.ל. 1.0	2300		−7	−.3	−11.0
ת.ג.ל. 5.0	1950	20.0	−4	−.2	−20.0
תיא 5ש"ח	4600	737	+100	+2.2	+1083
פרוטאפים 10.0	42000	154	+450	+1.1	+126

(המשך)

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
תרד א 5.0	• 10528	54.0	+750	+7.7	+74.0
• ביצוע חלקי 90.00%					
מבע 0.01 ש"ח	15350	513	+78	+.5	−1039
ים המלח ושה	2930	3741	+61	+2.1	−4528
פטרוכימיים 10.0	726	7613	+21	+3.0	+1927

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
כתר ושה	270	21216	+6	+2.3	+31356
דפוס 1.0	9000	56.0	+350	+4.1	+46.0
דפוס 5.0	5702	50.0	+70	+1.2	+50.0
ת.ב.ג.	• 9601	50.0	+100	+1.1	+145
• ביצוע חלקי 75.90%					
יאה ושה במוחה	1465	213	+30	+2.1	+215
לביד אשקלון 1.	690	2369	+4	+.6	+732
מולט ב 0.5	56514	23.0			−27.0
סקטוריה 1.0	3268	118	+2	+1	+118
רים 0.1	390	1575	+2	+.5	+1235
רים 0.4	292	4273	+8	+2.8	+4873
תעל ב 0.2	17895	180	+250	+1.4	+304
מפעלי נייר 10.0	426542	26.0	−931	−.2	−34.0

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אבריק 1.0	450	1177			+118
אבריק 5.0	218	3451			−365
המישה יד ושה	3460	25.0	−50	−1.4	−25.0
ה.ג.פלק ושה	1900	80.0			−87.0
ה.ג.פלק 5שה	1551	390	+5	+.4	+500

השקעות תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
כור בכ 1.0	12860	893	+250	+2.0	+203
מרכזית ב 0.1	12326	54.0	+89	+.7	−74.0
כלל תעשיות 1 שה	252	19671	+4	+1.6	−2116

חברות להשקעה

השקעה ואחזקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אוניקו ש	7670 תב	50.0	−450	−5.5	−50.0
איקובה ושה	74.0	52593			+16534
אלגר ש	17000	64.0	+100	+.6	+17.0
אלגר מ	16993	10.0	+443	+2.7	+60.0
אלרן מ	6100	30.0	+200	+3.4	+65.0
אמישר בכ 1.0	1315 תב	1452	+105	+8.7	+1298
אפיק 1.0	— לא נסחר —				
אפיק 5.0	— לא נסחר —				
בולת השקעות ושה	1245	1112	−20	−1.6	−1112
בולת זכויות	2005 תב	1876	−282	−12.3	−2875
בולת אג"ח	102.0	10450	+.5	+.5	+55050
דנבאר וש"ח	845	2478	+24	+2.9	+2764
דנבאר 5ש"ח	628 תב	8005	+32	+5.4	+4994
חברה לישראל ושה	5208	5073	+140	+2.8	+10356
חברה לישראל 5שה	5000	1903	+90	+1.8	+1012
וולפסון 0.1	122000				
וולפסון 1.0 ש	25400	41.0			−8.0
אמפא א 0.5	26500	41.0			−9.0
פועלים השק וש"ח	970	13387	+5	+.5	+17521
מזרחי השק ש	35292	31.0	+692	+2.0	+19.0
כור השק אגח 124	12200				+1.0
הדרן בל"ד וש"ח	2465	175	−25	−1.0	−45.0
הדרן בל"ד 5ש"ח	1365	494			−196
ישום וש"ח	234	7593			−2996
יצוא ש	13650	77.0			−22.0
ירדן א 0.1	1845	725	+60	+3.4	+1477
כלל ישראל 50.0	1320	515			−479
לנרקו ושה	1733 קו		+83	+5.0	+1304
לנרקו 5שה	813 קו		+39	+5.0	+2413
מגור ושה	570	300			−300
מגור א 5שה	420 תב	1691	−30	−6.7	−3061
מגור אופ ב	258	390	+4	+1.6	+1390
מגור אג"ח 1	123.0	757	−1.0	−.8	−1837
עזן השק ב 0.1	3590	44.0	+40	+1.1	+29.0
עזן השק ב 0.5	2001	160	+51	+2.6	+116
פמה א 0.1	7690	19.0			+49.0
פמה 0.5	6213	75.0			+58.0
פריון ב 0.2שה	15770	463			−118
קרדן ושה	99.0	31811	−5.0	−2.9	−15211
קרדן 5שה	78.5 תב	22790	−4.5	−5.4	−49657
קרדן אופציה (1)	55.0	34400	−.5	−.9	−24250
קרדן אג"ח	101.5	115000			+108934
אדיבי פתוח 2.0	10708	376	+200	+1.9	−293
אלרן ש	5864	345	+157	+2.8	+248
דיסקונט השק ש	2840	1651	+62	+2.2	−1778
כלל ישראל 10.0	1358	3685	+36	+2.7	−320
פז השק ס	3531	610	−12	−.3	−1117

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
בזית מ	— הפסקת מסחר —				

דלק ונפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
דלק חיפושים	5228	604	+320	+3.4	+286
דלק חיפושים 5	3258	667	+100	+3.2	+3326
דלק נכס אופ 2	2358	291			+1666
פז חיפוש נפט	33000	181			+151
יו.א.ל. 5.0	735	14825			−9708
מ.ב.ג. 1.0	6490	31.0	−10	−.2	−41.0
מ.ב.ג. 5.0	3129	587			+686
פרמיל ב 0.03שה	7200	176	+300	+4.4	+259
נפטא ע	— הפסקת מסחר —				

רשימה מקבילה

רשימה מקבילה – מסחר ושרותים, מלונאות ומחשבים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
גבי הדר וש"ח	185.5	47398	+3.5	+1.9	+69408
גבי הדר אופ (1)	130.0	39783	+3.5	+2.8	+37537
דיפלו כ"ד וש"ח	1031	1800	−28	−1.9	−2050
תבל כ"ד וש"ח	438	6391	+5	+1.2	+6606

רשימה מקבילה

– נדל"ן, בינוי חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אמבטים וש"ח	6970	601	+270	+4.0	+373

רשימה מקבילה

– תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אלקל וש"ח	146.0	9997	−4.0	−2.7	−5232
אלקל אופ' (1)	69.0	6625	+2.5	+3.8	+44881
בולן וש"ח	720	3732	−3	−.4	−2515
מאגרי סבולוניה	155.0	6055	+3.0	+2.0	+1533
פז־תך וש"ח	510	2800	+3	+.6	+1651

נמשכת המגמה החיובית מאופקת במניות

ביקושים ועליות בבנקאיות שבהסדר

מאת שמואל רוזנבלום

המגמה החיובית מאופקת בשוק המניות נמשכה אתמול תוך היקף פעילות כספי סביר ועליות שערים. במניות הבנקאיות שבהסדר נרשמו עודפי ביקוש באים עקב הורדת הריבית במשק ע"י בנק ישראל. מקורבי השוק היו אתמול בתחושה אופטימית, לדעתם מצוי השוק בתהליך בניה בריא תוך שינויי שער קלים והעדר תנודות שערים חדות המזיקות לשוק. הקונים יכולים לרכוש סחורה בעליות מתונות, המוכרים יכולים למכור ללא לחץ המביא לירידות חדות, והממוצע המניות הכללי ממשיך לעלות. במידה והפעילות הנוכחית תמשך עוד מספר שבועות, יתכן והשוק יפרוץ כלפי מעלה לאחר תקופת גיבוש.

שינויי שער במסחר – עליות קלות

עליות תוך ביקושים גדולים למדי נרשמו בבנקאיות שבהסדר, בל"ל ספוק כ־6500 ע.נ. ביקוש ב־1.4%+ במחזור כספי גדול יחסית. עליות נרשמו גם בפועלים ע"ש 0.7%+, אי.די.בי. רג' 0.9%+, מזרחי 0.9%+, איגוד 13%+ ביקושים ערים בלטו בבנק הספנות ושערי בנק הספנות 1 עלו 6.7% וספנות 5 10%+. שניהם במחזורים כמעט מלאים. ביקוש בינוני בפי.בי. הביא לעליית שער של 2.3% בנפח עיסקאות בינוני. ביקוש 203 ע.נ. בכור הביא לעליית שער של 2% במחזור חלקי. מגמה חיובית מתונה נמשכה בדובק 2%+, פריקלאס 1.4%+, אלקטרה 1 1.9%+, אי.פי. 1.4%+, אורדן 1%+, דלתא גליל 2.1%+, חיפה כימיקלים 0.4%+, נכסי אורים 1.9%+, גבים 1.5%+, ליגת 0.9%+. ירידות סימליות נרשמו באפריקה, כלל אלקטרוניקה. יציבות הסתמנה בפרוץ חיפה כימיקלים וביקושים באים נראו בחברה לישראל ופועלים השקעות. במניות הקלילות נרשמו תנודות חדות יחסית. בלטו בכיוון החיובי תרו 7.7%+, לוינשטיין 1 8%+, דרעד 5%+, סהף 9.5%+ במחזור אפסי. עמק אופציה 5.5%+, סרום 4.4%, קינג 5.9%+, בריקי 5%+, חילן 6%+ בכיוון ירידה בלטו מהקלילות אוניקו 5.5%–, ברטון 1 10%–, התכוף אופציה 10.5%–, המסלול 5 4.9%–, ערוכה 5 7.6%–, עפר וסלע 4.7%–. פעילות אגרסיבית נמשכה במניות לנרקו קונים בלבד, באמישר 8.7%+ ונוספות. מגמה מעורבת בנטיה לעליות קלות נרשמה באג"ח הצמודות והחלק מהמדדיות.

שוק המניות – תהליך בניה חיובי

עיון בנתוני סטטיסטיקה בורסאית בחודש האחרון מלמד על בנית שוק חיובי באופן הדרגתי מתון. שוק המניות מראה בתקופה האחרונה גרף עליות קבוע ומתון בנפח מחזורים כספיים מצומצם עד בינוני. הפעילות הבורסאית מלמדת על הססנות והזהירות, בעצה של פעילי הבורסה נקרא התהליך הנוכחי בשוק – "בנית שוק חיובי". מוכרים גדולים הלוחצים באגרסיביות את שערי המניות כלפי מטה אינם. הקונים מגוון פועלים באיטיות בנפח כספי מצומצם ובשינויי שער קלים יחסית. כל תהליכי המימוש בחודש האחרון היו בעצם מימושי דה לוקס. המוכרים מכרו סחורה בירידה קלה לקונים זהירים. הבעיה המרכזית בבורסה הינה כמות הכסף. שוק המניות יכול לפרוץ כלפי מעלה רק במידה ויזרום אליו כסף חדש בכמות גדולה. תהליך זה יאפשר גל עליות מחודש תוך פעילות ערה. אי זרימת הון חדש עשויה להביא עליות שערים על רקע ריק וזהו אינו בסיס רציני להמשך פעילות בעתיד הקרוב. בקרב פעילי השוק שוררת תחושה אופטימית לגבי הצפוי בבורסה בזמן הקרוב, יחד עם זאת מדאגים לציין "ששפע" אירועים חיצוניים עדיין מהווה גורם משפיע מרכזי על מהלך ההתרחשויות הצפוי בשוק. כידוע, המשברים השונים במישור הפוליטי־כלכלי עדיין קיימים ועשויים להעיק במידה ולא יפתרו בקרוב.

מתחדשת פעילות ערה בקלילות

במספר ניכר של ני"ע קלילים מתחדשת באחרונה פעילות ערה, לעיתים ספקולטיבית. דוגמאות לסוג פעילות שכזה אנו רואים במניות יעסר, מרכז הקבלנים, מתכת סדום, מאיר עזרא, תבל, אלקל, גולדפרוסט, ברטון ונוספות. בחלק מהמניות הקלילות הפעילות מתבססת על סחורה דלה יחסית המאפשרת הורמת עודפי ביקוש גדולים ועליות חדות בהתאם. בחלק אחר של ני"ע הפעילות מתבססת על מאבק שליטה כדוגמת לומיר וקיסריה, או על בסיס כלכלי מוצק וברור כדוגמא וגבי הדר, בהסתמך על דו"ח כספי נאה. הטיפול האגרסיבי במניות הקלילות מהווה בדר"כ סגנית להתפתחות חיובית כוללת בכל שוק המניות.

אינדקטורים כלליים – השפעה חיובית

הורדת הריבית המפתיעה שלשום ע"י בנק ישראל, בצירוף רגיעה קלה (זמנית) במישור הפוליטי־כלכלי נותנים תחושה אופטימית זהירה לפעילי הבורסה. מדד המניות התעופתיות עלה בתקופה האחרונה מרמה של 123 לערך עד לרמה של 144 לערך. במידה והצהרות האוצר בנוגע לרמת אינפלאציה של כ־5% בשנה הבאה, בלווי המשך הקפאת שער הדולר ותחילת סימני צמיחה כלשהם יקבלו אופי רציני ואמון ציבורי, עשויה להיות לכך השפעה חיובית כללית על שוק ההון. יחד עם זאת הזהירות ממשיכה לנגן כינור ראשון שכן עשויים במקביל להווצר משברים שיביאו לתנודות שערים חריפות בהמשך.

הודעות הבורסה

לנרקו – המסחר במניות החברה הופסק שלשום לצורך ביקורת פקודות קניה חריגות.

אמפרים – חברת הבת בארה"ב ביחד עם חברה נוספת זכו בפרוייקט לבנית אגני חימצון בארה"ב במשך כ־14 חודש ובסכום כספי של כ־8 מיליון דולר.

אמישר – ההפסד לשנה שהסתיימה בתאריך 31.3.87 עמד על 95 אלפי ש"ח.

קיסריה ולומיר – בעל ענין בחברות, מנחם עצמון, נתן לקבלן יחזקאל אלעני, אופציה עד לסוף אוקטובר 1987 לרכוש את חלקו בלומיר במחיר שלא יפחת מ־5340 נקודות למניות לומיר 1. המסחר במניות לומיר יתחדש לאחר דיון במושב הקרוב של דירקטוריון הבורסה. נראה שבכוונת יחזקאל אלעני לרכוש אחזקות נוספות במניות חברת לומיר.

בנק בניין – בנק משכן השולט בבנק בנין החליט למכור את בנין, למעט עסקי הבנקאיים, לישראל וצור ארלה.

דרעד – החברה חתמה על חוזה לרכישת קרקע בראשון לציון לצורך הקמת 76 יחידות דיור.

אינגזים – החברה זכתה במכרז בשיעור 1.3 מיליון ש"ח מטעם המועצה הלאומית לפתוח.

המסחר במשתנים – עליה 2.06%+

שני סיבובי המסחר בזירת המשתנים אתמול סיפקו שינויי שער ניכרים ומעבר חד מאופטימיות ברורה בתחילה לפעילות הססנית בסוף המסחר. בסיבוב המסחר הראשון עמד שיעור העליה הממוצע על 2.63%, מרבית ני"ע נעו סביב עלית מחירים של כ־3% עד 3.5% לערך. סיבוב המסחר השני אופיין בהופעת מוכרים חדשים גדולים שפעילותם לחצה את שערי מרבית המניות כלפי מטה. דוגמאות בולטות מצאנו לפעילות זו במניות נייר חדרה. בסיבוב הראשון עלה שער המניה לכ־2% 1.75%, בסיבוב השני ירד שערה ושיעור העליה עמד על 0.25% בלבד, במחזור גדול יותר. תופעות כמעט זהות נראו במניות סבב, כלל תעשיות, פטרוכימיים, הכשרת הישוב ונוספות. הנפח הכספי הגדול ביותר היה בנייר חדרה. 769 אלפי ש"ח, כלל תעשיות עלו 1.5% במחזור של 372 אלפי ש"ח, דיסקונט השקעות 2.75%+ 310 אלפי ש"ח, כלל ישראל 10 2.75%+ 318 אלפי ש"ח, נכסים 2.5%+ 329 אלפי ש"ח. מחזורי עיסקאות ביניים שנעו בין 150־250 אלפי ש"ח הנבצעו בחברת סבב 2.25%+, ים המלח 2.75%+, פטרוכימיים 3%+, אי.די.בי. פיתוח 2.5%+, הבינלאומי 2.5%+, דלק 2.75%+, אורדים 2.75%+, הכשרה 1.75%+. במסחר הרב צדדי בשעות הצהריים נמשכה מגמה מעורבת בנטיה להצעים קלים. ביקושים בלטו בכלל סחר 5524+ ע.נ., שופרסל 583 ע.נ., אורדים 3300 ע.נ., פטרוכימיים 1927 ע.נ. הצעים נרשמו בים המלח, סבב, נייר חדרה, הכשרת הישוב ונוספות. המדד הכללי של המשתנים לא השתנה באופן מהותי – 0.34% – לערך.

הכותב מנהל תיקי השקעות

שערי קרנות נאמנות

הקרן	היחידה	הפדיון
אב	5849.88	5761.84
אבוקה	570.56	563.75
אגוז	254.34	249.49
אדיר	1679.95	1647.30
אדום	2925.94	2869.51
אמיר	1941.53	1904.04
אור	450.48	441.20
אורין	154.24	151.19
אורלי	276.12	274.18
אורן	811.72	796.04
אייל	3896.94	3822.09
אירים	5644.05	5521.15
אתוג	754.83	739.79
אלון	618.23	605.57
אלמג	672.09	658.95
אנליסט	104.45	102.09
ארז	394.21	386.64
אש	195.97	189.73
אשל	187.22	185.59
אתרת	253.15	250.75
בדולח	2820.96	2767.11
ברוש	575.85	564.85
ברק	582.36	571.01
בקעת	309.18	307.24
[illegible]	1598.91	1568.12
גבע	1106.36	1090.35
גדן	441.40	433.12
גיא	10225.50	10074.57
גיל	3428.46	3365.51
גלית	626.45	618.91

הקרן	היחידה	הפדיון
חוברן	431.24	427.12
דוכיפת	522.18	512.03
דולב	248.89	245.77
דורון	1520.09	1491.85
דותן	269.35	264.17
דליה	596.29	585.63
דרור	388.78	382.04
דקל	484.41	475.29
הדס	439.41	435.55
הוד	541.48	532.17
הבית	2850.29	2789.88
הזהר	20950.21	20644.83
זיו	19429.40	19142.02
זמיר	577.04	565.84
[illegible]	163.64	160.06
[illegible]	134.88	134.80
[illegible]	212.25	211.22
[illegible]	146.16	143.59
[illegible]	1479.29	1447.70
טל	6157.10	6122.15
[illegible]	439.34	438.98
יהלום	2680.58	2629.18
יהודית	431.79	427.55
יפה	432.22	423.01
[illegible]	389.85	382.36
[illegible]	139.88	137.15
כלנית	655.70	643.91
כספית	265.46	262.22
כרמל	153.01	149.98
כתר	1224.34	1200.39
להב	4887.06	4796.84

הקרן	היחידה	הפדיון
למשקיע	122744.23	120681.28
לביד	468.92	465.27
לקס	1840.64	1803.89
לשם	542.48	540.89
מכמר	1288.25	1263.52
מבטח	3776.05	3741.66
מגד	260.82	257.09
מגן	3760.72	3726.68
מגל	403.14	399.64
מוד	2139.50	2109.01
מורן	965.97	957.02
מטח	27711.29	27255.66
מיטר	1003.74	984.40
מעוז	4911.55	4818.72
מעין	772.70	757.52
משמה	349.52	347.78
מרגלית	1599.16	1568.04
מרווח	119.51	119.15
מרום	1291.77	1266.92
נגה	29249.95	28830.52
נטף	354.52	353.08
נמש	530.90	528.18
ניר	7131.63	7050.58
סביון	690.11	677.50
סגולה	138.69	135.94
סלע	344.04	342.42
סמדר	511.01	501.04
ספיר	416.86	409.24
ספיר	188.02	188.01
עדיף	406.47	398.92
עדית	889.97	886.02

הקרן	היחידה	הפדיון
עדן	491.74	485.01
עוגב	1297.94	1271.22
ענת	2739.33	2707.57
עמרי	476.23	465.78
עשת	140.69	138.09
פזא	1778.61	1744.60
צבר	588.48	576.94
צופית	515.13	505.04
צוק	121.14	120.66
צביר	1080.99	1059.82
צמרת	566.23	558.29
צפורת	1902.29	1865.92
קלע	2457.74	2445.49
רגות	19904.22	19741.40
רימון	127.46	127.21
רקפת	822.31	808.86
רשף	418.95	410.16
שבים	430.03	421.78
שגם	338.28	335.54
שידה	469.48	466.19
שקד	389.07	381.52
שהם	948.20	934.84
שסק	1026.48	1002.06
שמש	185.28	181.64
תאנה	272.22	269.82
תדהר	624.22	621.01
תדהר	524.25	517.90
תמר	229.58	225.28
תפוח	190.48	189.18
תרשיש	1476.73	1448.08
תשרי	517.28	510.13

נמיגור

לחברה ציבורית דרושים

עובדים קהילתיים

בנתניה, חדרה – משרה חלקית
התפקיד מחייב ניידות ועבודה בשעות הבוקר ואחה"צ.

דרישות:
★ השכלה אקדמאית או מקבילה
★ נסיון בארגון, הנחייה והפעלה
לפנות בכתב יד לתב' עמינור ת.ד. 14117 אגף הרווחה רח' מזא"ה 56 ת"א.

עיריית יבנה
למחלקת שרותי רווחה דרושים
עובדים סוציאליים
לטיפול כוללני
תנאי שכר יקבעו בהתאם לכישורים.
מועמדים מתאימים יפנו למחלקת שרותי רווחה 08-439811/2, או למחלקת כוח־אדם, טלפון 08-633310
ברוס יהודה, ראש העיר

דרושה
פקידה
יודעת ומדפיסה עברית ואנגלית לעבודות משרד + טיפול בטלקס ובפקסימיליה. שעות העבודה מ־8.00 עד 14.00
לפנות לטלפון 08-663969 מ־8.00 עד 13.00 פרט ליום ו'.

למוסך לטרקטורים דרושים:
מסגרים, רתכים ומכונאים
למתאימים תנאים טובים
03-344710

מנהלת משרד

למשרד ספריה אדריכלים בירושלים
דרושים:
אדריכלים מוסמכים
1987 – 1986
לקביעת ראיון לפנות לטלפון:
02-221471

הלוח הכללי

דירות מכירה

משרדים

מבני תעשיה

מגרשים

הצעות עבודה

מחסנים

חנויות

מכוניות

מכונות כביסה

ריפוי והרזיה

דוצים לקנות

רהיטים

הלוואות

שרותים

הוראה

הברזות

דרושים

ריפוי והרזיה

ניקוי נגות

פוליש ונקיון

נרשמו לנישואין

[illegible]

מוסדות פיננסיים יקימו קרנות נאמנות צמודות לסל המטבעות לזהב ולמדד הכללי של המניות

מאת מאיר תדמור

בכמה גופים פיננסיים הפועלים כבר בתחום קרנות הנאמנות, נערכים דיונים על ייסודן של קרנות נאמנות המתמחות באפיקי השקעה חדשים.

עתה משאושרו תוכניות חיסכון על בסיס סל המטבעות יוכלו גם הקרנות המתמחות במט"ח לעבור לסל שיחליף את השקעה בצמודי דולר. רעיון חדש שהועלה לאחרונה הוא השקעה בזהב, באמצעות אגרות חוב הצמודות לזהב, או אפשרות אחרת של השקעה ישירה רק לקרנות, בבורסת הזהב בלונדון.

רעיון נוסף הוא הקמת קרן מתמחה במניות שתשקיע בכל ענפי הבורסה, להוציא הבנקאיות, ותייצג את כל קבוצת המניות ובכך תהיה צמודה למדד הכללי של המניות ללא בנקים. הועלתה גם אפשרות לקרנות המתמחות לפי ענפים, שתהיינה אטרקטיביות לאוכלוסיות שונות של משקיעים.

אם יאשר בנק ישראל את בקשת מנהל הקרנות, לאפשר לו להשקיע שיעור מסוים מנכסי הקרנות שהוא מנהל במניות לא ישראליות בבורסה של ניו יורק, ייפתח אפיק השקעה חדש נוסף.

מומחים בתעשיית הקרנות טוענים שתעשיה זו במבנה הקיים מיצתה את עצמה, ואם לא יחולו שינויים במבנה ובאפיקי ההשקעה הנדרשים בצורות ההשקעה, דינה לחזור למעמד שהיה לה עד לפני כמה שנים ובהתאם לכך גם היקפה.

מהיום תופחת הריבית הבנקאית ב־3% לשנה

מאת מאיר תדמור

בעקבות הפחתת הריבית על הלוואות מוניטריות, הלוואות שמעמיד בנק ישראל לבנקים, בשיעור של 3% לשנה (רבע אחוז לחודש) הודיעו הבנקים הגדולים על הפחתה בשיעורי ריביות החובה בשיעור דומה. עתה תהיה הריבית הבסיסית במשק 1.25 אחוז לחודש.

עד עתה הודיעו בנק הפועלים, בנק לאומי ובנק דיסקונט על הפחתת ריבית החובה. הודעות הבנקים האחרים תבואנה לאחר הדיון בהנהלותיהם על פרטי ההפחתות בסוגי האשראי השונים.

בנק לאומי הודיע, כי שיעורי הריבית החדשים ללקוחות פרטיים על אשראי עד 2000 ש"ח יהיו 2% לחודש ולסכומים שבין 2000 ל־5000 ש"ח 2.5% לחודש. הריבית ללקוחות עסקיים הוקטנה ל־2.25% לחודש. תוספת הריבית על חריגה נשארה בעינה – 1% לחודש.

סופר דבר מעיד, כי תוספת החריגה בבל"ל היא הגבוהה ביותר במערכת, להוציא הבנק הבינלאומי, המחייב לקוחות פרטיים בתוספת חריגה של 0.75% לחודש.

בעקבות הפחתת הריבית

כדאיות ההשקעה בתפ"סים ופק"מים

מאת מאיר תדמור

הפחתת הריבית הבסיסית במשק לשיעור של 1.25% החל מהיום, תקטין את ריבית הזכות שמשלמים הבנקים על תפ"סים ופק"מים בשיעור דומה אם לא זהה.

הפחתת הריבית בשיעור של 3% בשנה, או רבע אחוז לחודש, מקטינה את הפער החזוי בין עליות המדד המצויות היום על רמה של 1% בחודש לזה של הריבית הבסיסית והריבית הבנקאית.

מעתה ישמשו אפיקי ההשקעה השיקליים הקצרים לקצרים עוד יותר, מעין תחנה מעבר לזמן קצר.

תעלה ככל הנראה האטרקטיביות של צמודי המדד, ואם תימשך הירידה הזהירה במסחר במניות בבורסה, עשויים רבים לחשוב מחשבה שניה על השקעה קצרת טווח באפיק זה. עדיין ישנם ענפי מסחר בבורסה היכולים להבטיח במידה גדולה של ביטחון לטווח קצר, תשואה של פי שלושה וארבעה לחודש כולל העמלות, מאשר השקעה בתפ"סים ובפק"מים.

בל"ל זוכה מאשמת השפעה על שערי אג"ח בניגוד לחוק

מאת מאיר תדמור

בנק לאומי ויצחק הלפרין, שהיה משנה למנהל קופות הגמל בבנק, זוכו מאשמת השפעה על שערי אגרות חוב בבורסה, בניגוד לחוק ניירות ערך, על ידי מתן פקודות מכירה וקניה „מלאכותיות".

בית־משפט השלום קבע כי הנאשמים לא השפיעו באופן מלאכותי או בדרך של תרמית על שערי האג"ח, כפי שנטען בכתב האישום.

בית־המשפט המחוזי אישר את פסק הדין של בית משפט השלום לאחר ערעור המדינה על הזיכוי והותיר את הזיכוי על כנו.

פסק דין זה הוא תוצאה של אחד מכתבי האישום הראשונים שהוגשו על פי חוק ניירות ערך נגד בנק ישראל ונסתיימו בזיכוי לאחר ארבע שנים.

ביטוח שער גם ליצואנים המבצעים עסקות „בארטר"

מאת דני גוב

משרד התעשיה והמסחר מתכנן הנהגת הליך מזורז של בדיקת היקף הריאלי של עסקות בארטר כדי לממש רעיון חדש שהועלה במשרד לפיו ישולם ביטוח שער גם לחברות המבצעות עסקות בארטר. ההצעה הוגשה לאוצר ואם תאושר, תבוצע בתוך זמן קצר.

משרד התעשיה אימץ לעצמו באחרונה מדיניות לפיה תופעל תכנית ביטוח שער גם ליצוא סחורות, בנוסף לסחר המסורתי של סחורות תמורת כסף. הנהגת ביטוח השער גם ליצואנים המבצעים עסקות בארטר עשויה, לדעת המשרד, להביא לגידול ביצוא התעשייתי.

מנכ"ל המשרד, יורם בליזובסקי אומר, כי עיסקות בארטר קיבלו בשנים האחרונות תנופה משמעותית ורוב העיסקות הללו הן עם מדינות שלישיות, כך שבסופו של דבר מגיעה תמורה כספית ארצה. במקרה שכזה ניתן ביטוח שער במסגרת התכנית הרגילה הקיימת ואולם במקרים בהם נעשות עיסקות בארטר ישירות ללא תיווך החלפה של סחורות במזומנים, אין היצואן זכאי לביטוח שער. זאת, כאשר העסקות שכאלה מגיעות לארץ סחורות תמורת סחורות שיוצאו.

כדי לעודד הנהגת ביטוח שער לעסקות בארטר בכוונה להגביר היצוא מישראל ממליץ המשרד על הליך מזורז שבו לאחר שתוגש בקשה לקבלת הטבות יצוא, תעשה בדיקה מקצועית על ההיקף הריאלי של העיסקה בתאום עם אנשי האוצר שעל פיה תגובש המלצה של שעור התשלום.

כור־סחר זכתה במכרז לאספקת פקסימיליה למשרדי ממשלה

מאת דני גוב

חברת „ישראיטל" של כור־סחר זכתה זו השנה השנייה במכרז השנתי של החשב הכללי לאספקת מכשירי פקסימיליה למשרדי הממשלה, רשויות מקומיות ויחידות סמך.

מכשירי הפקסימיליה של ישראיטל הם מתוצרת חברת „פיטני בוום" מארה"ב והם מסוגלים לשדר מספר רב של מסמכים ליעדים שונים בשעות הלילה, ללא נוכחות המפעיל, דבר המקל על ההפעלה ומוזיל את עלויות השימוש, עקב התעריפים המוזלים הנהוגים בשעות הלילה.

באחרונה, כך נמסר מישראיטל, נרשם גידול בביקוש למכשירי פקסימיליה וצפוי גידול נוסף לקראת סופה של השנה.

בנק הפועלים מוציא לאור מדריך חדש ליצואנים

מאת מאיר תדמור

בימים אלה יצא לאור מדריך חדש ליצואן שהוכן על ידי בנק הפועלים. המדריך דן בהליכי היצוא על כל שלביהם ולא רק בהיבטים הפיננסיים.

במדריך מפורטים המסמכים המשמשים בסחר חוץ, שיטות התשלום הנהוגות ביצוא, סוגי האשראי למימון היצוא וערבויות ליצואנים, הוראות רישוי של יצוא ויבוא וכן סוגי הביטוח הימי וביטוח סיכוני סחר חוץ. במדריך מובא גם הנוסח המלא של הכללים האחידים החלים על תשלומים בסחר חוץ, כפי שהוכנו על ידי לשכת המסחר הבינלאומית.

חברת הגג לסולל בונה ושיכון עובדים תפעל כחברה מנהלת

אומץ המיבנה שהציע יעקב סלמן, 5 חברות הבת יהיו כפופות ישירות לחברת הגג וכל אחת מהן תהווה מרכז רווח עצמאי

מאת מוריה אבנימלך

חברת הגג של סולל בונה ושיכון עובדים תחל לפעול מאוגוסט עם סמכויות ניהול ועסקים. החל בינואר 1988, מועד בו יסתיימו התהליכים המשפטיים, תקבל החברה לידיה בעלות מלאה. החלטה זו התקבלה שלשום על ידי כל הצדדים הנוגעים למיזוג: מזכ"ל חברת העובדים דני רוזוליו, יו"ר סולל בונה ח"כ בוטה גור, יו"ר שיכון עובדים ח"כ רפי אדרי, מנכ"ל סולל בונה אהוד שילו ומנהל המחלקה הכלכלית של חברת העובדים מרדכי ויסבורד.

המיבנה שאומץ הוא זה שהוצע על ידי המומחה האירגוני יעקב סלמן, שהתמנה עוד לפני חצי שנה על ידי סולל בונה. מבנה זה, שונה מהמקורי שהובא לועדה המנהלת לפני חודשים אחדים, ובו 5 חברות בת: סולל בונה חו"ל, קבלנות ישראל, שיכון עובדים, חרות ואבן וסיד. לכל אחת מהחברות תהיה מועצת מנהלים פונקציונלית וכל אחת מהם תנוהל באופן עצמאי, כמרכז רווח. חברות הבת יהיו כפופות ישירות לחברת הגג, כפיפות שמשמעותה פיצול סולל בונה ל־4 חברות נפרדות.

המיבנה החדש יאפשר לחסוך 500 עובדים ו־50% מתקורות הניהול שירדו מ־12% ל־6%. חברת הגג תכלול שני אגפים, כספים וכוח אדם שיעסיקו לכל היותר 50 עובדים. החסכון יושג בכל רמות הניהול, החל בחברת הגג דרך החברות בנות וכלה במרחבים.

בראש חברת הגג תעמוד מועצת מנהלים של אנשי ציבור. צופים כי חלק מהדירקטורים בחברות המתמזגות יפרשו.

סולל בונה תגיע השנה למחזור של יותר מ־300 מיליון דולר – חלקה בשוק הבנייה גדל השנה. הקמת חברת הגג תאפשר לה להיכנס ליזום פרוייקטים שבו פוטנציאל הרווח הגדול.

יו"ר חברת הגג יהיה רפי אדרי ומנכ"לה יהיה אהוד שילו. משה גור יעמוד בראש כמה מחברות הגג ואהוד שילו, כנראה בראש האחרות.

ראשי חברת העובדים ניפגשו בימים האחרונים עם נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו ועם המפקחת על הבנקים, גליה מאור ונראה כי נושא לווה בודד לא יהווה מכשול.

מנהלת חברת העובדים צפוייה לאשר את ההחלטה וההפעלה תהיה, כאמור, מיידית.

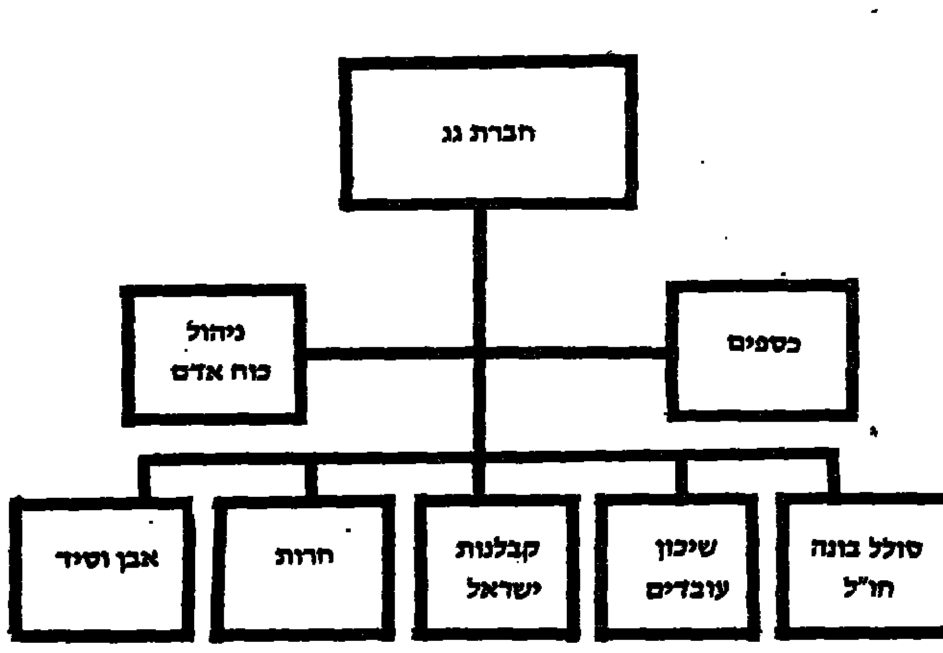

דוד קליין – מנהל המחלקה המוניטרית בבנק ישראל

מאת מוריה אבנימלך

ד"ר דוד קליין, המשנה לראש החטיבה העיסקית בבנק לאומי מונה לחבר הנהלה המצומצמת בבנק ישראל וממונה על המחלקה המוניטרית וכפועל מחלקות מטבע חוץ ואשראי, במקומו של ויקטור מדינה.

ד"ר קליין היה עד לאחרונה מנהל החטיבה לתכנון אסטרטגי בבנק לאומי ובעבר היה איש אגף התקציבים באוצר. בנק לאומי נענה לפניית הנגיד לשחרר את קליין לתפקיד בבנק ישראל.

מינויו של קליין מחזק את בנק ישראל, במיוחד בתחום המדיניות המוניטרית, בתחומו של קליין מהווה ביסוס המגמה עליה הצהיר בנק ישראל להשתמש במיגוון גדול יותר של כלים מוניטריים במקום שימוש בריבית על ההלוואה המוניטרית ככלי הכוונה עיקרי.

דוד קליין: חיזוק הבנק

קליין ביקר בזמנו את המדיניות של בנק ישראל, ובשלב מסוים מה הציע להנהלת בנק לאומי, שבה היה חבר, לנסות „לא לציית" לבנק ישראל בעיתוי ובגובה של השינוי בריבית בעקבות שינויים בריבית של בנק ישראל. במאמר שפורסם לפני כמה חודשים הציע קליין להשתמש בקנייה ומכירה של נכסים פיננסיים בשוק החופשי במקום „הכתבת ריבית".

כניסתו לתפקיד של קליין תתבטא, יש לשער, בחיזוק המדיניות המוניטרית „הליברלית" עליה הכריז הנגיד, פרופ' מיכאל ברונו שהמינוי החדש הוא בחירו האישי שלו. קליין מצטרף כאמור להנהלה המצומצמת הכוללת את גליה מאור, מרדכי פרנקל ואיזי זהב.

וול סטריט / שולה פרומר

משקיעי חוץ תרמו למדד שיא

שבוע מסחר סוער במיוחד הסתיים בשיא מדד חדש אשר עבר את תחום ה־2500: שבוע של חמישה ימי מסחר שמתוכם ארבעה משיגים שיא באופן רציף, וכל יום דוחה את השגי היום שקדם לו.

בסיכום השבוע האחרון עלה מדד הדאו ג'ונס ב־54 נקודות ונסגר ברמה הגבוהה של כל הזמנים 2510.04. עליה חזקה של הדולר בשוקי הכספים בעולם ושוק אג"ח איתן הם מהאינדיקטורים המכתיבים את קצב הזינוקי של השוק, ביחד עם פרסומים כלכליים טובים כמו דוחי סוף הרבעון השני. מאז תחילת השנה עלה המדד ב־614 נקודות וחצה את הקיום מתחום 1900 – מתבטא בעניין הרב שסוחף משקיעים מעבר לאוקיינוס לבורסה האמריקאית.

אירועים שליליים כמו דו"ח לא חיובי ובניגוד לציפיות של חברת איבי.אם. לרבעון השני, התוצאה הגרועה הינה לרבעון החמישי ברציפות – כמו גם נתוני הגרעון המסחרי לחודש מאי, הגרועים מהצפוי, של 14.39 מיליארד דולאר לעומת 13.32 באפריל, הרבה מעבר לתחזיות הירודות של 11 מיליארד היו בעלי משקל מועט. בסיכום מערך המסחר הכללי.

למרות הכל, קיימת תחושה של חוסר נחת או אפילו ספקנות בקרב הרבה „טריידרס" אנליסטים. תחושת חוסר נחת באשר למגמת השוק ההיסטורית באופן כללי במצב התנודי, וראיית הבאות.

השוק הוא מאוד סלקטיבי, ועליית המדד משקפת בעצם עליה מוגבלת בתחום הצר של סקטורים מסויימים בלבד. בעוד שמדד הדאו ג'ונס – הבנוי משלושים החברות התעשייתיות המובילות בארה"ב ונספחיו – טכנולוגיות מתקדמות ותעשיית המכוניות – עולה כמטאור, הרי שסקטורים אחרים מפגרים בהרבה אחריו, אם לא משקפת מצב אמיתי, ועובדה זו מעוררת גלים של ספקנות בקבוצה זו או אחרת של מנתחי שוק.

★

ירידות שערים מאסיביות מאפיינות את תחילת המסחר השבוע. ביום ג' נסגר מדד הדאו בירידה של 19.77 נקודות, לאחר ירידה של 22.32 ביום ב'.

מחזור אלקטרוליין של קאופ הגיע למיליון דולר בחודש הראשון

בחודש הראשון להפעלת אלקטרוליין הגיע היקף הפעילות למיליון דולר. המוצרים המובילים היו מקררים, מדיחי כלים, מכונות כביסה ותנורי אפיה.

לאחר פתיחת 4 הסניפים הראשונים של אלקטרוליין מתכוונת הנהלת קאופ לפתוח שישה סניפים נוספים עד סוף השנה, ביניהם הסניף הראשי שייפתח במרכז ת"א.

דב לאוטמן נשיא התאחדות התעשיינים ל"דבר":

שבוע עבודה קצר – טעות אדירה

ההחלטה נובעת משיקול פוליטי. הממשלה מבקשת להיטיב עם העם ערב בחירות, מבלי שלמדה את הנושא: מה יקרה אם מיליון איש יצאו לרחובות ביום החופשי?

מאת דני גוב

לאוטמן: מה שקיצור שבוע העבודה יעשה לכלכלה

לפני ימים אחדים העלה שוב רעיון קיצור שבוע העבודה בישראל. חמישה ימים של 9 שעות עבודה במקום שישה ימים, היום. לכאורה, מה רע? קיצור השבוע מתקן עם הארכת חמשת ימי העבודה והכל בסדר. לא כך סבור דב לאוטמן, נשיא התאחדות התעשיינים. מדובר בשלב ראשון על קיצור השבוע במגזר הציבורי. אין מדברים כלל על המגזר היצרני או העיסקי. להצעה לקצר את השבוע היה סממן פוליטי מובהק. הימים הם ימי דיונים על השכר. קצת שביתות, קצת עיצומים, קצת איומים בשני אלה. המתכונת הרגילה. לפתע הוכנס מימד חדש. קיצור השבוע. אבל לא סתם. קיצור השבוע יבוא במקום תוספות שכר. משעלתה ההצעה הזו היה ברור – כל העוקץ העניני של קיצור שבוע העבודה ניטל ונותר בכלי ריק ההיבט הפוליטי, שבדרך כלל איננו מריח טוב.

נשיא התאחדות התעשיינים ויו"ר לשכת התאום של הארגונים הכלכליים, דב לאוטמן, אמר אתמול ל"דבר", כי זו תהיה אחת ההחלטות האומללות של הממשלה בעשור האחרון בתחום המשקי והחברתי. לאוטמן נזעק בסוף השבוע עת שהה בחו"ל ושמע על ההצעה. מאז הוא הספיק לחזור, לשגר מכתבים ולהפגש עם הצמרת. כולם "מבינים" אותו, אבל מבהירים – "במקרה של לחץ סיעתי, או אחר, נצביע בעד ההחלטה".

ממה החשש ?

"הממשלה מאותתת לעם את המסר הבא: המשק בריא, אין אינפלציה, החוב הלאומי לא בעיה, רמת הצריכה יכולה לעלות ובהתאם גם רמת החיים". הוא מצטט את מזכ"ל ההסתדרות, שאמר לו בעניין זה לפני חודשים ספורים "יש בעיה. העם חושב שהמצב שפיר ולכן קשה להתמודד עם אחוזי תוספת שכר נמוכים."

"הממשלה אומרת לעם, שבעצם אנחנו בריאים, מסודרים, התוצר והתפוקה גבוהים, מאזן התשלומים מסודר. זה האיתות שהציבור מקבל וזהו איתות פוליטי לצורך השגת הישגים פוליטיים ומבלי לבדוק את הנושא לעומק", אומר לאוטמן.

לאוטמן חרד מהסטטיסטיקה. מה יקרה? 450 אלף איש במגזר הציבורי יצאו ביום ו' בהיר אחד לחופש, עליהם הוסף את המשפחות, בערך מיליון איש. אלה ילכו ככל הנראה קצת לנופש, קצת לספורט, קצת לתרבות והשאר לחנויות. "מיליון איש בחנויות זה אסון", אומר לאוטמן, "הם הרי לא ילכו בכיסים ריקים. הם באים לקנות. כדי לקנות צריך כסף. הצריכה תגדל באופן חד ובמקביל יגדלו תביעות השכר כי מכריחים אותם לקנות ולצרוך".

מה במפעל ?

לאוטמן אומר כי במגזר התעשייתי אי אפשר לבצע את הקיצור, ללא לימוד הנושא. "איך יתמודד המפעל עם הקיצור? ישנם מפעלים שעובדים שלוש משמרות רצוף וצפוף. כיצד הם יחלקו 24 שעות ל־9 שעות יום עבודה בשבוע המקוצר".

"איך מעיזים בכלל לחשוב על לעבוד פחות, כשבעשור האחרון התוצר עלה ב־4% בלבד, שעה שהאבטלה, שאיננה שיא היעילות, הוא עלה ב־17%?! בארה"ב החל נושא השבוע המקוצר בתקופת המיתון הגדול. היתה אבטלה והחליטו, שבמקום שיהיו מובטלים רבים יעבדו כולם פחות, ישתכרו פחות, אבל תהיה עבודה לכולם. ואצלנו חוב לאומי אדיר, תעסוקה מלאה, פריון שאיננו עולה, שליש מהתקציב הולך לבטחון, וזה והאחרים מחייבים רמת חיים מסוימת מאוד. מנסים להידמות כאן לגרמניה. התפוקה כאן היא מחצית מזו שבגרמניה".

זו החלטה „שלומפר", אומר לאוטמן, הממשלה לא למדה עד הסוף את ההשלכות. למשל, מה המשמעות שעוד מאות אלפי עובדים יוצאים לרחובות ששי ועוד מאות אלפי צרכנים מתווספים למעגל הצריכה? מה ההשפעה של התופעה החדשה על האינפלציה? מה יהיו תביעות השכר כדי לספק את הצריכה הגוברת? בכמה יקטנו התפוקה והייצוא ובכמה יגדל היבוא.

לדברי לאוטמן הגבר הישראלי עובד פחות מעמיתו בחו"ל. בסך הכל 40 שעות בשבוע בממוצע. למה? בגלל מילואים, העדרויות ואחרים. "כבר כיום המגזר היצרני לא עובד יותר מ־40 שעות בשבוע. כל הסימנים מראים גם שאין יתרון גדול בקיצור מבחינת העדרויות או תחלופת עובדים לעומת שבוע רגיל".

פוליטיקה...

לאוטמן אומר במפורש כי מדובר בהחלטה פוליטית, אך לא סתם, אלא פוליטית פוזיה, ללא התעמקות בעניין. "זו החלטה פוליטית של לפני בחירות, כשרוב השרים חוששים להצביע נגד דבר הנוגע את תועלת הציבור כביכול. זהו ניסיון לניצול סיטואציה של קדם בחירות. אני מצפה לאחריות גדולה יותר מהממשלה והכנסת. מצידה של ההסתדרות זו טעות להציג את הענין כחלק ממו"מ השכר, מאחר והענין כזה הוא בדרג ממלכתי וצריך להיות נדון על ידי כל הסקטורים ביחד. אף אחד לא יכול להחליט בשבילי. אורה נמיר מדברת פתאום. היא גם תמכור את הסחורה במפעל שלי?"

מה לעשות ?

לאוטמן תובע הקמת ועדה מקצועית ומיד, שתתבקש להביא נוסחה להנהגת שבוע עבודה של חמישה ימים תוך כדי תהליך, שעשוי להמשך חמש עד שבע שנים, ובאופן הדרגתי. "אני בעד שבוע עבודה מקוצר. יש לנו אותו אינטרס כמו לממשלה, שהעובדים יעבדו פחות. אני מבטיח שאנו, המנהלים בתעשיה, ניקח לעצמנו אחרונים את יום החופש הנוסף. אבל צריך לבדוק".

"אני בעד תכנית רב שנתית, שתקבע שכשהפריון יעלה – נניח ב־5% לשנה בחומש הקרוב – אז נתחיל בשבוע מקוצר וגם אז ראשית במגזר היצרני, אחריו בעיסקי ורק בסוף במגזר הציבורי. זאת משום שבמגזר הציבורי שורדת אבטלה סמויה בהיקף גדול. מה שיקרה הוא שהם יעבדו לעבוד שבוע מקוצר ואז, כדי להעניק שירותים לציבור, הם יבקשו תוספת שכר על היום הנוסף. הסכם כזה איננו שווה את הנייר עליו הוא חתום".

שוק אפור / דן שלם

הבנקים דחקו את השוק האפור

בשוק האפור היתה השבוע פעילות מצומצמת, זאת עקב האשראי הנרחב שמעמידים הבנקים לרשות לקוחותיהם, כולל פעילות בנכיון שיקים.

מספר גופים גדולים שפעלו בעבר בעיקר בעיסקאות מימון בהיקף גדול כנגד ערבויות גופים גדולים, צמצמו את פעילותם והם פועלים בעיקר לחידוש הלוואות שזמן פרעונן הגיע, והבנקים מלהרחיב את המסגרות כמו הלוואות חדשות או הגדלת נפח האשראי של אותו לקוח. גם מנכי השיקים בשוק החליטו על מדיניות היתום ההירה והם לוקחים פרמית סיכון מתאימה כאשר מדובר בשיקים של לקוחות לספקים בענפי הצריכה. מתברר כי פה ושם יש חובות קשי גביה בעיקר כשמקורם בגלגול שיקים בענף הטקסטיל, שהם שגרמו לכך שיש טווח מחירים רחב במחירי השיקים לנכיון, בין 3.5 ל־6 אחוזים לחודש.

בתחום המימון הדולרי יש גידול בדרישה להלוואות דולריות לטווח של שנה. אך הבעיה היא שהמלווים מעונינים במתן אשראי לטווח קצר יותר כאשר מדובר בערבויות גופים גדולים.

באשראי הצמוד מתברר כי עליית המדד בשעור אחוז אחד מעבר לתחזיות המוקדמות, הביאה לכך שהבנקים לחצו להורדת הריבית למפקידים, ואמנם הם שילמו בין 7.5 ל־7 אחוזים.

פעילים בשוק מעריכים כי בסופו של ענין ישארו שערי הריבית הצמודה יציבים, אך יש סיכוי ששערי הריבית לטווח ארוך יעלו במקצת.

בתחום הדולרי מעריכים כי בשל הצורות הגבוהות של מניות ההסדר יגדלו הביקושים להלוואות דולריות מצד קיבוצים וגופים אחרים, כבל שהחששות מפיחות יקטנו.

תופעה מעניינת בשוק האפור היא שבהעדר די בטחונות כנגד האשראי הניתן, מעדיפים באחרונה לקחת בטחון נוסף מעבר לשיק, החלו מלווים לעסוק בשעבודי נכסים וכלי רכב. מתברר כי מספר גופים העוסקים במימון מוכנים לשעבד כלי רכב במוצית עד 60 אחוז מערכו בשוק, כאשר לגבי בנינים ישנו טווח רחב של ערך ובטחון. נודע כי קביעת ערכם כבטחון להלוואה של המבנים נעשית בהתאם לסוג הנכס, הרכב הדיירים, והיכולת לשעבד את זכויות תשלומי שכר הדירה בעת הצורך למלווה.

בנייני משרדים הם שמקבלים את הערך הגבוה ביותר לצורך שעבוד. כאשר ככל שיש שוכרים לטווח ארוך יותר ערכם עולה ובמידה וניתן להסב את זכויות המשכיר למלווה הרי ניתן להגיע לכך שערכו של הנכס לצורך שיעבוד יגיע עד 60% לשוויו בשוק ביום.

התופעה של העדר בטחונות והחשש מקשיי גבייה, תאפיין, כנראה, את השוק בעתיד הקרוב, וסביר מאד להניח שפעילות השוק האפור תתמקד בהלוואות צמודות לשנה אחת, זאת כיוון שהבנקים אינם יכולים לבצע הלוואות כה קצרות.

כפי שציינו בשבוע שעבר, יש גופים רבים המעדיפים לשמור את ערבויות הבנק אצלם ואף לקחת מימון יקר יחסית בשוק האפור, כיוון שהם למודי נסיון בעבר וחוששים שבעתיד נפח הערבויות יקטן בצורה משמעותית ואז יקשה לקבל מימון בתנאים נוחים, הלוואה שקלית כנגד ערבות בנק ניתנת כיום בפריים בתוספת של רבע אחוז. להלן התנאים בשוק:

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית	בטחון
אשראי שקלי	עד שנה	פריים + 0.25%	ערבות בנק
		פריים + 0.7–0.6%	ערבות גוף גדול
נכיון שיקים	עד 90 יום	בין 3.5 – 6	ממסר שיקים
מימון צמוד	5 שנים	מלווה 7–7.5% לווה 13–11%	פקדון בנק
*	10 שנים	מלווה 8%	פקדון בנק
מימון דולרי	עד שנה	15–13 אחוז	ערבות בנק/ערבות גוף גדול (רק לחצי שנה)
אשראי בבנקאי פרטי	תלוי בתקופות הבטחונות	פריים בתוספת 0.75 ועד 1.3 אחוז	בדרך כלל תכניות חסכון
עסקי	ללא הגבלת זמן בתקופה	פריים בתוספת בין 0.6 ל־1.5 אחוז	בטחונות שונים בבנק לאומי ניתן לקבל אשראי עסקי לטווח קצר בריבית של פריים בתוספת 1 אחוז

שערי מטבע חוץ ביום 22.7.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	-0.001	1.57	1.64	1.57	1.64	1.57	1.64	1.6050	1.6250	1.6050	1.6250	1.6080	1.6282	1.6158
1 מארק גרמני	-0.001	0.84	0.88	0.85	0.89	0.85	0.89	0.8629	0.8737	0.8637	0.8745	0.8644	0.8753	0.8694
1 ליש"ט	—	2.51	2.65	2.53	2.65	2.53	2.65	2.5760	2.6081	2.5776	2.6098	2.5783	2.6108	2.5921
1 פרנק צרפתי	—	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2595	0.2627	0.2598	0.2631	0.2600	0.2633	0.2614
100 ינים יפאניים	-0.001	1.03	1.08	1.04	1.09	1.03	1.09	1.0552	1.0684	1.0560	1.0692	1.0557	1.0690	1.0615
1 גולדן הולנדי	—	0.75	0.78	0.75	0.79	0.75	0.79	0.7679	0.7775	0.7673	0.7769	0.7691	0.7788	0.7725
1 פרנק שוויצרי	+0.002	1.02	1.06	1.02	1.07	1.02	1.07	1.0409	1.0538	1.0414	1.0544	1.0441	1.0572	1.0487
1 כתר שוודי	—	0.24	0.25	0.24	0.26	0.24	0.26	0.2484	0.2515	0.2482	0.2513	0.2487	0.2519	0.2499
1 כתר נורבגי	—	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.25	0.2366	0.2395	0.2367	0.2397	0.2369	0.2399	0.2383
1 כתר דני	—	0.22	0.23	0.22	0.23	0.22	0.23	0.2278	0.2306	0.2276	0.2304	0.2281	0.2310	0.2291
1 מארק פיני	—	0.35	0.36	0.35	0.37	0.35	0.37	0.3570	0.3614	0.3568	0.3613	0.3574	0.3619	0.3591
1 דולר קנדי	—	1.19	1.24	1.19	1.25	1.19	1.25	1.2141	1.2292	1.2149	1.2301	1.2153	1.2306	1.2229
1 דולר אוסטרלי	+0.001	1.06	1.17	1.10	1.18	1.11	1.19	1.1379	1.1521	1.1388	1.1530	1.1416	1.1560	1.1463
1 ראנד דרא"פ	+0.006	0.50	0.60	0.47	0.79	0.49	0.69	0.7757	0.7854	0.7778	0.7875	0.7784	0.7882	0.7873
10 פרנקים בלגיים	—	0.41	0.42	0.40	0.43	0.40	0.43	0.4153	0.4204	0.4161	0.4213	0.4175	0.4227	0.4194
10 שילינגים אוסטריים	-0.001	1.20	1.26	1.21	1.26	1.21	1.27	1.2280	1.2433	1.2285	1.2433	1.2312	1.2467	1.2367
1000 לירטות איטלקיות	—	1.16	1.23	1.17	1.25	1.17	1.26	1.1951	1.2100	1.1959	1.2109	1.1980	1.2130	1.2025
1 „סל" (ECU)	+0.001	—	—	—	—	—	—	1.7944	1.8168	1.7938	1.8162	—	—	1.8065
1 דינר ירדני	-0.003	4.43	4.71	4.55	4.84	4.58	4.89	—	—	—	—	—	—	4.6777
10 לירות לבנוניות	—	—	—	0.09	0.10	0.07	0.10	—	—	—	—	—	—	0.0950
1 לירה מצרית	-0.001	0.65	0.69	0.67	0.71	0.67	0.72	—	—	—	—	—	—	0.7645

هكذا من الأصل

ביהמ"ש: מפעלי „המגדר" לא יימכרו לערבי עקב החוק והתנגדות הפועלים

שתי חברות, ישראלית וזרה, ירכשו המפעלים בקריית גת ובחולון בסכום הקטן ב־100 אלף דולר משהציע העזתי

(ע). – מפעלי חברת „המגדר" בקריית גת ובחולון יימכרו ב־2.9 מיליון דולר במשותף לשתי חברות, האחת ישראלית והאחת של משקיעים זרים – החליט אתמול בית־המשפט המחוזי בתל־אביב. השופט העדיף הצעת־רכישה זו על הצעה של תושב עזה, על אף שהיתה גבוהה ב־100 אלף דולר מחברתה. זאת, בגלל סיבות הקשורות בחוק ובגלל התנגדות פועלים למכור את המפעל בקריית גת לערבי מעזה.

בדיון המשפטי נכחו משפטנים רבים, נציגי הצדדים הנוגעים בדבר ובהן עשרות מתושבי קריית־גת, אשר הביעו התנגדות קולנית לאפשרות ש„המגדר" יירכש על ידי תושב עזה. „אסור שיווצר תקדים כזה", אמרו באיימם שינקטו את כל האמצעים למניעת „גזירה" כזאת.

דיווח הכונס

כונס הנכסים של „המגדר", עו"ד יעקב אמיתי, סקר בתחילה את מצב העניינים: המפעל כיום בפירוק. הוא מופעל ומנוהל על ידי הכונס, אך במצבו כיום אינו מפיק רווחים, אלא רק הפסדים. הנושה העיקרי המובטח, בנק לאומי, אינו מוכן להוסיף ולממן הפסדים אלו והפתרון הרצוי והמעשי הוא למכור את החברה לאלתר. חברת „המגדר" הוקמה לפני 42 שנה על ידי התעשיין שלום הלוי, אשר ידע קשיים וסיבובים משפטיים ואחרים עד אשר נמסר בפקודת בית־המשפט לידי כונס הנכסים.

המפעל בקריית גת מייצר רשתות, קונצרטינות, מתכת מצופה ומוצרים נוספים דומים. הכונס מסר כי בעקבות הוראת בית המשפט בישיבה קודמת, גובשו שתי הצעות עיקריות לרכישת המפעל: האחת, של חברת „חוד" מחיפה בשיתוף עם חברה של משקיעים מחו"ל, המוכנה לשלם 2.9 מיליון דולר בשביל המפעל בחולון ו־100 אלף דולר לקופה שנועדה לענות על תביעות העובדים.

בהקשר זה נמסר לשופט כי ראש עיריית קריית גת הבטיח שיתרום חלקו לרכישה זו בעזרת פטור ממסי הארנונה לשנתיים, אך הוא מתנגד למכירת המפעל לערבי מעזה.

ההצעה השנייה

ההצעה השנייה שהובאה לכונס הנכסים: של עבד אל־דייקס מעזה, בשיתוף עם חברה ישראלית, שנקראה בשעתו „מדף", המציעים לשלם שני מיליון דולר לשני המפעלים.

הכונס אמיתי הבהיר, כי מבחינת ערכם של המפעלים, יש לבצע את המכירה מייד ולאפשר הפעלתם באופן שוטף. „אחרת איני יודע אם נוכל לקבל אפילו מיליון דולר עבורם בעוד מספר חודשים".

הבעלים, שלום הלוי, אמר בבית המשפט, כי אין ספק שיש למכור היום את המפעלים ולהפעילם כראוי כיוון שכונס הנכסים אינו מסוגל לניהול מקצועי שלהם. לדבריו, שווי מפעליו כ„עסק חי" 15 מיליון דולר, אולם במצבם כיום, הוא היה מעדיף את ההצעה הגבוהה ביותר. הלוי הוסיף, כי היה מעדיף למכור את „המגדר" לעבד אל־דייקס, שהוא לקוח רציני של המפעל עד היום. הם עבדו יחד ואין לו ספק כי ניתן יהיה להמשיך לעבוד ואף להרחיב את הייצור אם ירכוש אותו.

עמדת היועץ המשפטי

נציג היועץ המשפטי לממשלה, עו"ד שמעון אבירן, הבהיר כי אינו מתכוון להתערב בהצעות־המכירה של הכונס בחולון, אבל קיימת בעייה רגישה בקריית גת: מפעל זה מוגדר על ידי משרד הביטחון כמפעל בטחוני – הוא הגדול בארץ המתמחה בייצור קונצרטינות, חוטי תיל, מסמרים ופריטים נוספים המשמשים לביצורים. בשעת חירום מצפים ממנו לספק את כל הדרישה של מערכת הביטחון בנושא זה, והספקים העובדים עם משרד הביטחון עוברים בדיקות בטחוניות.

נוסף לכך, הבהיר הפרקליט, תושב יו"ש ועזה, המוגדר בחוק כתושב חוץ, זקוק להיתר מיוחד מן המפקח על מטבע חוץ לקנות ו/או להשקיע בישראל – ולעבד אל־דייקס עדיין אין היתר כזה. קיימת גם הבעייה לכאורה של חוק הפיקוח על מטבע חוץ, שהרי לא דין תושב כתושב המדינה.

במהלך הדיון הופיע גם עו"ד גלילה ברנשטיין, שהודיעה כי היא מייצגת את פועלי „המגדר", המתנגדים למכירת המפעל לערבי מעזה. „העובדים ביקשו שאודיע כאן כי אין הם מוכנים בשום אופן לעבוד במפעל שבבעלות זרה", אמרה, אך השופט לוויט הפסיק באמצע המשפט הניב: „את בית המשפט זה לא מעניין. מי שלא רוצה לעבוד בו, שלא יעבוד".

החלטת השופט

עם זאת הבהיר השופט בהחלטתו כי יש להתחשב בטיעונים שהשמיעו נציג היועץ המשפטי, וכן בעמדת העובדים. הוא ציין כי כאשר הוא מוסיף לדברי נציג היועץ המשפטי את עמדת העובדים – „עלי לומר שאני בהחלט מתחשב בעמדתם ובתרומה שתרמו במשך שנים רבות ל„המגדר", איני סבור שניתן לקבל את ההצעה הזו, אף כי היא גבוהה קמעא מן ההצעה האחרת".

השופט הוסיף כי במצב שנוצר ספק אם בכלל ניתן לאשר את המכירה מאחר שלבית המשפט הוגשה הערכה לפיה שווי המקרקעין של מפעלי „המגדר", נכון לספטמבר 1986, הוא יותר מכפול כששה מיליון דולר – מן הסכום שהוצע כאן עבור רכישת המפעלים.

אולם, בסופו של דבר החליט השופט לאשר את המכירה למשקיעים הישראליים משום שבעלי העניין המיידי – הנושה (בל"ל) והעובדים – תומכים במכירה זו וסבורים כי דחיית הדיון תביא להרס המפעל. לפיכך הורה השופט לכונס הנכסים למכור למשקיעים אלה את „המגדר" לפי חוזה שייערך תוך שבוע, והכספים ישולמו תוך 30 יום. מדובר, כאמור, ב־2.9 מיליון דולר בתוספת מע"מ.

עמדת ההסתדרות

יו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים בהסתדרות, גדעון בן־ישראל, חבר הוועדה המרכזת, הודיע אתמול כי בעקבות הצעות לרכישת מפעל „המגדר" אין ההסתדרות מתערבת בלאומיותו של הרוכש הפוטנציאלי, אלא מעוניינת לשמור על זכויות העובדים במפעל ויהא רוכש המפעל אשר יהא. עם זאת, מאחר שהיזם מעזה לא הבטיח את זכויות העובדים, מתנגדת ההסתדרות לרכישת המפעל. בן־ישראל שיבח את היחסים הטובים השוררים בין העובדים מהשטחים והיהודים וההסתדרות תעשה את הכל להמשך שמירת היחסים הטובים הקיימים במפעל.

מהוועד הפועל נמסר כי עמדתו של בן־ישראל משקפת במהותה את עמדת ההסתדרות. בן ישראל אמר את הדברים לאחר ששוחח בנדון עם מזכיר מועצת פועלי קריית גת אלברט ארז.

החרדים ניצחו בקיסריה

הופסקה החפירה בשטח המריבה בגלל התערבות מארה"ב • מחסור ב־1.5 מיליון שקל מסכן המשך החפירות הארכיאולוגיות בבית שאן • ראש המועצה המקומית מתריע על אבסורד בין־משרדי ומזהיר מפני בכיה לדורות

מאת צבי אילן ויצחק מירוזה, סופרי „דבר"

החפירה בשטח המריבה בקיסריה הופסקה אתמול אחר הצהריים ולא תחודש היום. המשלחת נאלצה לעשות זאת לאחר שהגיע מברק מסינאס אוניברסיטת רוד איילנד, המוסד בו פועל פרופ' בול, ראש המשלחת, ובו דרישה להפסיק את החפירה מיד. לחץ של חרדים על האוניברסיטה, שהיה מלווה, כך נמסר, באיומים להפסיק תרומות, גרם לדרישות טלפוניות של נשיא האוניברסיטה מבול, ואחר כך של הסינאס. כול הבי"ע נכונות לפרוש מהחפירה כדי לאפשר את המשכתה, אך שני פרופסורים אחרים מהמשלחת סרבו לקבל על עצמם את המשך הניהול במחאה על התערבות מעבר לים. חרדים רבים הגיעו גם היום לקיסריה אך המשטרה עצרה אותם במרחק רב מאיזור החפירה.

המשלחת עמדה לחפור בשטח הנדון עוד כשבועיים. מעתה תמשיך לחפור רק בשטח שמצפון לעיר הצלבנית. בשטח המריבה חשפה המשלחת בעיקר שני רחובות מצטלבים מרכזיים של קיסריה, שהובילו ממרכז העיר לתיאטרון.

ארכיאולוג איזור המרכז באגף העתיקות, ד"ר יוסף פורת, אמר שהמשלחת השיגה את רוב המטרות המדעיות מחפירתה בשטח הנדון. יש לראות במה שקרה הפסד של קרב, לא של המערכה. זה תקדים גרוע מאוד, הן בעצם ההפרעה של החרדים, הן ביכולתו של גוף בחו"ל לקבוע מה שנעשה בארץ גם בתחום זה, למרות הגיבוי שנתן אגף העתיקות למשלחת וההגנה המלאה שנתנה לה המשטרה. בהתייחסו לטענתם של החרדים שמדובר בחשיפת קברים יהודיים, אמר: „לצערנו היום מגיירים שלדים בקלות רבה פי כמה מאשר אנשים חיים".

החפירות בית שאן

החפירות הארכיאולוגיות הנרחבות בבית שאן עומדות להיפסק בימים הקרובים, ועשרות עובדים המועסקים באתר יישלחו לבתיהם – בשל מחסור במיליון וחצי שקל, הדרושים להמשכן.

החפירות מהוות בסיס לפרוייקט התיירותי הגדול האמור להפוך את העיירה לעיר תיירות מודרנית בקנה מידה בין־לאומי.

שלמה בן לולו, ראש מועצת בית שאן, אמר אתמול ל„דבר", שכבר עתה עוברים בבית שאן מדי שנה כרבע מיליון תיירים, ובמשולב עם פיתוח האתר הארכיאולוגי נבקשו צעדים להקמת תשתית תיירותית כמו הקמת בית מלון, מסעדה ועוד.

„הפוטנציאל הטמון בחפירות", אמר בן לולו, „הוא עצום. תהיה זו בכיה לדורות אם הפרוייקט ייפסק בשל חוסר תיאום בין־משרדי: לא יתכן שמצד אחד עשרות עובדים יישלחו לבתיהם מחוסר תקציב ומאידך הם יקבלו דמי אבטלה, המשולמים אף הם מאותה קופה."

שר החינוך יצחק נבון היה אתמול אורח הכבוד בחגיגות הזמר העברי בערד. השר ורעייתו אופירה לקחו חלק בשירה בציבור באולם מועצת הפועלים והוזמנו לשיר סולו. לאחר שיר אחד ביקש הקהל הדרן והזוג הופיע בדואט בשיר נוסף

(צילום: ישראל הדרי־ישראל סאן)

בר לב: לכל נבחר צבור אורבים בפינה

(ע). – „לכל נבחר ציבור אורבים בפינה", אמר אתמול שר המשטרה, חיים בר לב, בפני ראשי הערים הגדולות שהיו אורחי המטה הארצי בירושלים.

השר אמר כי כאשר המשטרה מקבלת תלונה נגד איש ציבור, אין מנוס מחקירה ומבחינת החוק דין פרוטה כדין מאה וכי כאשר מתנהלת חקירה נגד איש ציבור, ההחלטה על ניהול חקירה גלוייה או ביצוע מעצר היא בסמכותו האישית של המפכ"ל.

יו"ר מרכז השלטון המקומי וראש עיריית פתח תקווה, דב תבורי, אמר בשם ראשי הערים כי הבעיות הבוערות כיום בתחום הרשויות המקומיות הן עבריינות בבתי־הספר שחלק ניכר מהמקרים לא מדווחים למשטרה וכן בעיית נגע הסמים, המתפשטת בקרב הציבור. הוא הוסיף, כי יש לקבוע פורום פעולה קבוע בין הרשויות לבין המשטרה לשיתוף פעולה לעצירת ההידרדרות של הפרת החוק והסדר.

זוג אתיופי נשוי עותר לבג"צ

(ע). – זוג עולים מאתיופיה, תושבי קריית ארבע, שנישאו לפי מנהגי העדה, עתרו לבג"צ בטענה שמשרד הפנים מסרב לרשמם כזוג נשוי בלי אישור של הרבנות לנישואיהם. הרבנות מסרבת לאשר בלי שיעברו גיור לחומרה.

בני הזוג, דב זרה לאפטו ואלי נגה, טוענים בעתירתם, באמצעות עו"ד יהושע שופמן, מהאגודה לזכויות האזרח, כי נישאו באפריל אשתקד בטקס שנערך על ידי רבני העדה האתיופית, טקס שלטענתם נערך כדת משה וישראל. בינתיים גם נולדה להם בת.

משרד הפנים, כך הם טוענים, סירב לרשמם כיהודים וביקש שיביאו תעודת רישום מבית דין רבני. השניים פנו לבית דין כזה במקום מגוריהם וזה היתנה את הדיון בעניינם בטבילתם.

הם ערערו בפני בית הדין הרבני הגדול לאיזור יו"ש על ההחלטה, אך זה אינו קובע דיון בעניין למרות פניות חוזרות ונשנות.

בעתירה נטען, כי השניים נישאו באורח פרטי בשל העובדה שהרבנות סרבה להשיאם בלי שיעברו גיור לחומרה. „בהתחתנם בנישואים פרטיים נחלצו הם מן המיצר, שאליו הוכנסו שלא מרצונם ונישאו על פי דין תורה בדרך היחידה שעמדה לרשותם. על כן הם ראויים לסעד מבית המשפט הנכבד הזה", נאמר בעתירה.

פרופ' ארניה מפריך ממצאי משרד התחבורה על אגד

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

בדיקת רואי החשבון של משרד־התחבורה ביחס לרווחים שצבר כביכול אגד בשנים 1983־1986 הופרכה על־ידי מי [illegible] 1985 בלשנה 27 מיליון שקל.

השר קורפו אמר אתמול בכנסת, כי אגד הרוויח בשלוש השנים האמורות 238 מיליון שקל ומשרדו מבקש להסתמך על דו"ח זה לשם הקטנת הסובסידיה לקואופרטיב. רווח זה נצבר, לדברי השר, ב־41 חודשי הסכם הסובסידיה, שתוקפו פג לפני 11 חודשים. כפי שפורסם לראשונה ב„דבר", טען משרד־התחבורה בחודש שעבר כי אגד הרוויח בשלוש השנים 1983־1985 213 מיליון שקל. סכום זה לא כלל את החודשים אפריל־אוגוסט 1986 ומכאן ההפרש בין הנתון הקודם ובין הנתון שמסר השר קורפו בכנסת.

פרופ' ארניה אומר, כי „הבדיקה שעשו רואי־החשבון ארדה, זין ושות' אינה יכולה להוות בסיס להסקת מסקנה כלשהי לגבי עודף/גרעון שנוצר באגד בתקופת הבדיקה. שיטת הבדיקה היא חריגה מהגישה המקובלת ומימצאי הבדיקה מוטעים מיסודם".

רואי־החשבון של משרד־התחבורה טוענים כי בשנת־העבודה 1985 בלבד הרוויח אגד 70 מיליון שקל. פרופ' ארניה, שהשלים עד כה רק את בדיקת המימצאים לשנת־עבודה זו, קובע שאגד הפסיד בשנה זו 27 מיליון שקל.

שר־התחבורה אמר אתמול, בתשובה על שאילתה של ח"כ אוריאל לין, כי „טענות אגד בדבר גרעונות גדולות וחוסר אפשרות לממן את רכישת הדלק, עומדות בסתירה למימצאים שבידינו. ניתוח פעילות האגודה בשנים 83־86 מראה עודף הכנסות על הוצאות בסך כולל של 238 מיליון שקל במחירי דצמבר 86, לפני הוצאות פחת וריבית". השר סבור כי „הפתרון לבעיה הוא בחתימת חוזה חדש בין הממשלה ואגד, שישקף את המציאות הכלכלית האמיתית". הוא נמנע מלהתייחס לעובדה כי זה 11 חודשים נוקטת הממשלה כחבת בחתימת חוזה חדש עם אגד.

1.6 מיליון חברים בהסתדרות

לסוף 1986 • גידול של 100 אלף חברים בשנה

מספר חברי ההסתדרות הכללית לסוף 1986 מגיע לכ־1.6 מיליון – גידול של יותר מ־100 אלף [illegible] מחלקת הארגון בוועד הפועל.

נמסר כי באחרונה הונהגה שיטת ספירה על בסיס חדש, ערכני ומדויק, הכולל חברים שהתמידו בתשלום המס האחיד מעל שמונה חודשים. הריווח והעדכון נעשים במיכון מודרני שהופעל זה מקרוב בלשכת המס המרכזית.

בן נמסר כי דו"ח אגף הארגון ומועצות הפועלים [illegible] 100 אחוז, כמו אילת [illegible] 193 אחוז, כפר יונה (99.6), קריית מלאכי (85.68), תל מונד (78.7), מעלות תרשיחא (73.45) גן יבנה (36.3), גדרה (53.86 אחוז). מועצות הפועלים הקטנות גדלו בהרבה והתפרסו על שטח נרחב. בהתאם לכך, תשתנה מפת הפעילות שלהן, תגוון ותורחב.

עתירה לבג"צ נגד שר הדתות בקשר לבחירת רב ראשי לת"א

(עש"ת). – עתירה לבג"צ נגד שר הדתות לבטל את החלטתו בה קבע את החברים לאסיפה הבוחרת את הרב הראשי האשכנזי לתל אביב, הוגשה אתמול מטעם סיעת המערך במועצת העירייה: חבריה אבי־גיא, לילי מלחם, נגה הלוך ופרופ' אפרים טורגובניק, ובן נעמ"ת־תל אביב ונעמ"ת־מרכז.

העתירה באה לאחר פנייה בכתב מהעותרים אל השר בה ביקשו למנות נשים לגוף הבוחר או לחילופין להשאיר בידי מועצת העירייה את הליך הבחירה. ביום שני השבוע השיב השר בשלילה על בקשות אלה ולכן באה הפנייה לבג"צ.

העותרים טוענים כי החלטת השר מונעת בעיקר על ידי השקפתו שאין למנות נשים לאסיפה הבוחרת את רב עיר. זה שיקול פסול המהווה אפליה המנוגדת לתפיסת היסוד של המחוקק עצמו, שלא ראה פסול בחברותה של אשה בגוף כזה. השר אף פעל על פי לחצים ותביעות חסרי הצדקה של גורמים שונים, טוענים העותרים. הם מוסיפים כי מדיניותו של השר מנוגדת להכרזת מגילת העצמאות בדבר „שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור ללא הבדל דת גזע ומין" וכן חוק שיווי זכויות האשה תשי"א – 1951 לפיו „דין אחד יהיה לאשה ולאיש לכל פעולה משפטית".

עוד הם טוענים כי מדיניות השר מנוגדת לתקדימים בעיר עצמה, בה נבחר בשנת 1946 הרב אונטרמן (מי שהפך לאחר מכן רב ראשי לישראל) לרב עיר על פי בחירת מועצה בה היתה אשה. נימוק נוסף אותו מביאים העותרים: לנשים יש אינטרסים בתוצאות בחירת רב עיר עקב העובדה שבידיו מסורים סמכויות ותפקידים שלהפעלתן תהא השפעה ממשית על נשים רווקות.

חשוד בהצתה ביער יתיר

(ע). – המשטרה עצרה אתמול ערבי מדרום הרי חברון בחשד שהצית. עצים ביער יתיר באיזור ערד.

אורחים הזעיקו אתמול בבוקר כבאים ושוטרים ליער לאחר שהבחינו בלהבות. היער נבצא במורדות הדרומיים של הרי חברון והדליקה פרצה באיזור המקביל לכביש באר שבע־ערד. שוטרים שהגיעו למקום השריפה מצאו צעיר בן 26 מהכפר יאסה שבדרום הרי חברון ועצרו אותו בחשד שהצית. השריפה כובתה והובהר, שבשל ההודעה המהירה על התפשטות האש, נשרפו רק 10 עצים. חקירה ראשונית של החשוד בהצתה העלתה, שכבר נעצר בעבר בחשד של הצתת יער זה.

תרגיל ללא דליקות

תרגיל גדול של צה"ל שנערך בשבועות האחרונים בצפון בחום כבד ביותר, הסתיים ללא דליקות באתרי האימונים וללא נזק לשמורות טבע. ברשות שמורות הטבע הביעו סיפוק רב מהדבר ואמרו כי זו תוצאה של הסברה רחבה בנושא מניעת שריפות. ברשות ראוים באלוף פיקוד צפון יוסי פלד כמי שלקח על עצמו את המשימה והורה לכל חייליו לבצע את האימונים והתרגילים, תוך הקפדה מירבית לבל יגרמו נזקים.

כינוס חירום בסיסמה „ההתיישבות־ההסתדרות במאבק"

קיסר והרפלד מציינים את המאבק המשותף נגד מתנכלי הקואופרציה

מאת ארנון מגן, סופר „דבר"

כינוס חירום בסיסמה „ההתיישבות־ההסתדרות במאבק", על רקע התביעה לבצע מיד את מסקנות ועדת רביד לסיוע להתיישבות העובדת, לשחרר את ההתיישבות מעול הריבית הלוהטת אשראי „בלאק", ובתנאים הולמים להתיישבות כהון חוזר ולפיתוח, נערך אתמול בבית המרכז החקלאי בתל־אביב בהשתתפות ראשי ההסתדרות, שתי התנועות הקיבוציות ותנועת המושבים.

הכינוס אורגן בידי מטה החירום המשותף לגופים אלה, שהוקם בשבוע שעבר לנוכח המשך הסחבת בוועדת המשנה של ועדת הכספים של הכנסת שרנה בדו"ח ועדת רביד. ועדה זו אמנם „הפתיעה" את מארגני הכינוס, כאשר שלשום אישרה סופית את הסיוע למושבים ולישובים ברמת הגולן ובבקעת הירדן („דבר" מאתמול), אולם הדוברים הדגישו כי עדיין צריך להיאבק על אישור ההחלטות האלה במליאת ועדת הכספים ובמליאת הכנסת, ואחר־כך על ביצוען הלכה למעשה.

לכינוס הוזמנו נציגים מכל המושבים והקיבוצים. כל הדוברים היו ממלאי תפקידים בכירים: שר הקליטה יעקב צור וסגן שר החקלאות אברהם כ[ד]ערת, שניהם חברי קיבוצים; מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד ויו"ר המרכז לתרבות נחום פסה; מזכ"ל התק"ם אהרן ידלין ומזכ"ל הקבה"א חיים אורון (שתנועתו אינה כלולה, אגב, בהסדרים המיוחדים של משרד האוצר); מזכ"ל תנועת המושבים גדליה גל והמזכ"ל לשעבר ח"כ אפרים שלום.

ידלין הזכיר בדברי הפתיחה שלו, שהתק"ם וכמוה הקבה"א לא רק צמצמה בשנה האחרונה את הוצאות הקיום שלה, אלא גם הגדילה בשיעור ניכר את הייצור ואת היצוא החקלאי „והתעשייתי", למרות הקיצוצים בהשקעות. גדליה גל אמר, כי גם לאחר החלטת ועדת המשנה של ועדת הכספים עדיין מוקדם לברך על המוגמר. אורון רואה את הוויכוח המתנהל בכנסת סביב הסיוע להתיישבות כהתנגשות בין שתי תפיסות עולם מנוגדות וכמאבק פוליטי מובהק. צור אמר, כי המשבר הכלכלי שאליו נקלעה ההתיישבות מצריך בדק בית, אך אסור שדבר זה יבוא על חשבון עומק השיתוף, ברומזו להמלצות ועדת רביד המבקשות לערער את האחריות ההדדית בתנועת המושבים.

יש להתלכד

קיסר, הברפלד וח"כ שלום ברכו על כך, שההסתדרות ותנועות ההתיישבות מנהלות סוף סוף מאבק משותף, ואמרו כי שני הגופים חייבים להתלכד נגד כוונתם של חוגים מסוימים לחתור תחת יסודות הקואופרציה. שנים רבות, אמר מזכ"ל ההסתדרות, היו המסגרות המשותפות להסתדרות, לתנועות הקיבוציות ולתנועת המושבים בעלות אופי פורמאלי בלבד; הגיע הזמן לצקת בהן אופי של ממש. „שום ממשלה לא תוכל להביא לפירוק ההתיישבות, אם נעמוד יחד", אמר.

לא נרפה

כ[ד]ערת אמר, שאנשי ההתיישבות אינם מבקשים נדבות, וכל מה שהם דורשים הוא להחזיר את הגזילה – מאות מיליוני ש"ח בצורת ריבית רצחנית, שהוטלה על־ידי ממשלת האחדות הלאומית במטרה לעצור את עגלת האינפלציה והוהרת מימון של אידוד.

ידלין בעל את הדיון באומרו, כי התנועות ההתיישבותיות וההסתדרות ימשיכו את המאבק למילוי תביעותיהן הצודקות. גם בימי הפגרה של הכנסת.

נסים יופיע היום

דויד מושיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות, מוסר: שר האוצר משה נסים יופיע היום אחר הצהריים בפני מליאת המרכז החקלאי בדיון שיתמקד בדרכים ליציאה מהמשבר הכלכלי [illegible] ההתיישבות ועידוד הייצוא החקלאי לשם צמיחת המשק.

בהצעות ההחלטה שיובאו לאישור מליאת המרכז החקלאי, בהשתתפות שר האוצר, נאמר כי אם הטיפול במשבר ההתיישבות לא יוצב בראש סולם העדיפות הלאומית, אי אפשר יהיה לפתור את המשבר.

הולך רגל נדרס למוות

(ע). – הולך רגל, יצחק רזון (70) מרחוב שלום 9 בפתח תקווה, נדרס אתמול לפנות בוקר מפגיעת טנדר בפתח תקווה. הוא חצה את הרחוב מימין לשמאל וטנדר סוסיתא פגע בו והשליכו למרחק. הוא נפצע פצעי מוות בראשו.

נער טבע בחוף ת"א

(ע). – נער בן 17 טבע אתמול לפנות בוקר בחוף רסדה בתל־אביב. ניידת טיפול נמרץ של מד"א, אשר הוזעקה קרוב לשעה 6 בבוקר לחוף, מצאה אותו ללא רוח חיים. זהותו טרם נודעה.

פנייה לגמלאי המדינה

בעקבות היענות האוצר ללחץ. ועדת העבודה והרווחה ולהסתדרות עובדי המדינה לחשב את גימלתם של הגימלאים התקציביים מסכום השכר שנקבע בחוק שכר מינימום, תפנה הסתדרות עובדי המדינה לכל הגימלאים יוצאי שירות המדינה שפרשו בשלוש הדרגות התחתונות כדי שיעבירו אליה לבדיקה את תלושי הפנסיה ולוודא אם אמנם ממלא משרד האוצר התחייבותו לפעול לגביהם, כפוף לחוק שכר מינימום.

בנק ברקליס דיסקונט בע"מ
Barclays Discount Bank Ltd.

הודעה לציבור לקוחותינו

הננו להודיע כי החל מיום ה' 23.7.87 תופחת הריבית הבסיסית שאנו גובים מלקוחותינו על אשראי בשקלים חודשים ב־3% לשנה.
הריבית הבסיסית הנומינלית החדשה תעמוד אפוא על 15% לשנה.
הריבית השנתית המתואמת על בסיס רבעוני הינה 16.1% ועל בסיס חודשי 16.31%.
הודעה זו באה במקום הודעות אישיות ללקוחותינו.

נתיב – קרן הפנסיה של פועלי ועובדי מפעלי משק ההסתדרות בע"מ

עוברים לכתובת חדשה

משרדי הקרן עוברים מבית אליהו לבנין היכל הסיטי (ליד הדולפינריום ברח' המרד 27. ת.ד. 50313 תל־אביב. מיקוד 61500. טלפון 5103176.

לרגל ההעברה יהיו משרדי הקרן סגורים מיום חמישי 23.7.87 עד יום שני 27.7.87.

להלן מספרי אוטובוסים ב„דן" המגיעים ליד הדולפינריום:
3, 12, 17, 24, 25, 30, 31, 33, 47, 48, 61, 62, 63, 66

ראובן אבל
מנהל כללי

צלצל ואמור שלום

ביום א' 26.7.87 נצלצל כולנו
לראש הממשלה יצחק שמיר ונאמר:"שלום!
למען הביטחון–
חייבים להמשיך את יוזמת השלום"

מספרי הטלפון של ראש הממשלה הם:
02-639211
02-639231

תגיד שלום... וזה יקרה!

המשמרת הצעירה - מפלגת העבודה

מתאבלים על מות חברנו

יצחק משולם ז"ל

ומביעים תנחומים למשפחה

הסתדרות פועלי הבנין
אגודת פועלי הבנין ירושלים
קרן ביטוח לפועלי בנין
– ההנהלה המרכזית
הנהלת סניף קרן ביטוח פועלי בנין ירושלים

במלאת שלושים לפטירת חברתנו היקרה

מניה רמרז ז"ל

נעלה לקברה היום יום חמישי כ"ז תמוז תשמ"ז 23.7.87 בשעה 15.00 בבית העלמין בקיבוץ חולדה.

המשפחה
קיבוץ גורדוניה – חולדה

תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובעל־פה

לשלמה פטל
סגן מנהל מחוז קופ"ח בת־ים

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

תדי קאופמן
מזכיר מועצת פועלי ת"א־יפו

לחברנו רפי ברקן

אתך באבלך במות

אחיך ז"ל

המחלקה לקשרים בינלאומיים
הועד הפועל

דבר היום

ביקור השר המצרי

אין לצפות משר החוץ המצרי, עיסמת עבד־אל־מגיד, שיפגין עצמאות יתירה או גמישות חדשה, בהצגת עמדות מדיניות. עבד־אל־מגיד צמוד לכתב־סמכות של דיפלומט, שאינו קובע מדיני. מי שמביע אכזבה מכך שבתוכן ביקורו בארץ אין שינוי, בהשוואה לעמדותיו הקודמות של מימשל מובארק, אינו טוען כלפי המען הנכון.

מבחינה מסויימת, קרוב כיום מובארק לשמעון פרס יותר משפרס קרוב ליצחק שמיר, שהרי פרס ומובארק גם יחד מסכימים כי לקידום המו"מ הישראלי־ערבי הישיר אין עכשיו ברירה אלא לצעוד בנתיב הוועידה הבין־לאומית. נשיא מצרים ושר־החוץ הישראלי תמימי־דעים גם בסוגיית העיתוי. שניהם סבורים כי ראוי להזדרז, בטרם יוחמצו הזדמנויות וישתנו נסיבות אזוריות ועולמיות, בעוד ששמיר מעדיף לדחות את ההתמקחות עם הערבים ככל האפשר. בסוגיה המרכזית השנייה במחלוקת, הייצוג הפלשתינאי, רחוקים מובארק ופרס יותר, עד שאפשר לומר כי פרס קרוב בה לחוסיין מלך ירדן יותר מאשר לעמדה המצרית. מובארק ממשיך לנסות לתווך בין חוסיין לבין יאסר ערפאת. מאמצים אלה לא הצליחו (וספק עד כמה מעוניין חוסיין בהצלחתם, לאחר אכזבות רצופות מערפאת), אך ראוי להביא בחשבון אפשרות של לחץ חיצוני על אש"ף להסכים לבכורה ירדנית במינוי חברים פלשתינאים למשלחת משותפת. לחץ כזה עשוי לבוא מכיוונם של הסובייטים, המשקיעים לאחרונה מאמץ רב בפיוס בין־ערבי, הן בקרב הפלשתינאים והן בין אש"ף לבין סוריה. אם יבשילו המאמצים המקבילים של מובארק ושל שליחו המזכ"ל גורבאצ'וב, עלולה ישראל לגלות כי לאחר שנות בקיעים התלכדו מצרים, ירדן, סוריה ואש"ף סביב עמדת־פתיחה משותפת במיקוח עם ישראל, קרוב לוודאי נוסחת שטחים־תמורת־שלום של החלטה 242 (עם עידכון ההתייחסות לפלשתינאים מ"פליטים" ל"עם").

חשיבותו העיקרית של ביקור עבד־אל־מגיד אינה במה שנאמר במרוצתו – הכל הרי ידוע לכל. חודשים כה מעטים לאחר החזרת הייצוג הדיפלומטי של מצרים בתל־אביב לדרג של שגריר, חשוב הביקור עצמו, כאות נוסף לתיקון קילקולי מלחמת לבנון וספיחיה. חשוב גם שקודם סיומו יזכור למצרים שישראל לא תניח לנושאים צדדיים להעיב על הקשר ביניהן.

אם יש לתהליך־השלום תקווה קרובה במסעות שרי־החוץ, לא עבד־אל־מגיד ואף לא פרס הם נושאיה. רק נכונות עמיתם האמריקאי ג'ורג' שולץ להגיע לאזור ולגשר על הפערים עשויה להזיז את התהליך ממקומו הנוכחי. עד שייחלצו האמריקאים מתרדמתם, מוטב לישראל ולמצרים להתמקד בשיפור הקשר הדו־צדדי שטיפחו, בהפסקות יקרות, בעשור האחרון.

למה עוד מחכים

מאת נחמן רז

לנגד עינינו דועכים ישובים ואין עוצר. כיצד דועך ישוב? פשוט: תושביו נוטשים אותו בזה אחר זה עד שיום אחד הוא הופך כפר־רפאים. בתים נסגרים. חצרות נעזבות. חלקות שדה ננטשות. שמיר ושית, קוצים וחרולים תחת חלקות־ירקות, תחת גני עצי פרי וערוגות פרחים.

התמונה הזאת כבר טיפוסית היום לעשרות מושבים, בחלק מהם נעבדות חלקות־שדה בידי אריסים ערביים תמורת תשלום לבעל־הנחלה היהודי והחי לו באיזו עיר סמוכה ומוצא פרנסתו מעיסוק במסחר או בתיווך או מהשקעה כל שהיא. המעבר מתנחל לאריס, יחד עם משפחתו [illegible] למעשה את הנחלה [illegible] לעינינו, רגב אחר רגב, דונם פה ודונם שם, הולכת אדמת הלאום הנעבדת ואובדת ללאום. זה התהליך שאנו מצויים וחיים בתוכו, וכדרכו של תהליך, הוא הולך ומתרחב, הולך ומתפשט ואין עוצר.

בקיבוצים, באופן שונה מבחינת הגילויים החיצוניים אך דומה במהות, פועל אותו התהליך. בגלל קשיים כספיים עצומים – מקצתם מקורם בשגיאות ובטעויות של הקיבוצים עצמם, ועיקרם נובע ממדיניות הממשלה והבנקים – הולכת ונקלעת התיישבות זו למצב ולהלך־רוח של אין־מוצא, חוסר תקווה ואובדן־אמונה בסיכויי ההיחלצות. גורלה של התנועה הקיבוצית – היצירה אולי הכי מקורית והכי ציונית בתולדות התקומה בישראל – נתונים בכף. להיות או לא להיות? צעירים וותיקים בקיבוצים עושים את חשבון־עולמם והרהורי־ספק עמוקים מתחילים להלום ולערער יסודות.

תוכנית ההצלה, או ההבראה, הידועה בכינויה 'תוכנית־דיניץ' ועובדה על־ידי התנועות וגורמים נוספים וקיבלה את אישור האוצר לפני חודשים אחדים – אינה מתממשת. עיכובים וסחבת אין סוף בוועדת הכספים של הכנסת ובביצוע על־ידי הבנקים, גורמים לביזוי מתיישבים וחקלאים בכל חלקי הארץ, בכל אזורי־הספר מן הערבה הרחוקה הצחיחה והלוהטת, דרך בקעת הירדן, עד לנגב, לגולן ולגליל.

ההתפארות בהישגי התוכנית־הכלכלית, שעיקרם הדברת האינפלציה וייצוב המשק, היא התפארות שווא, כי יש בה אחיזת־עיניים הנראה: אם מחיר ההצלחה היא דעיכה וחורבן של ההתיישבות – כי־אז אוי לאותה הצלחה ואבוי לאותה יציבות.

קשה להעלות על הדעת שאנשים וחוגים שפויים בליכוד חפצים, בדעה צלולה, בחורבנה של ההתיישבות העובדת, בנטישת המתיישבים את ישוביהם ובהישמטות קרקע הלאום מידי הלאום. לכן מקוממת כל כך התנהגות חלק מחבריהם בוועדת הכספים של הכנסת. קשה עוד יותר להבין מדוע נוהגת תנועת־העבודה ונציגיה בממשלה, בכנסת ובהסתדרות, באדישות כל כך וזעקת כלפי מצב זה. ככל שמתמשכים תמרוני הסחבת, מוסיפה ההתיישבות לשקוע בסבך קשייה באין כל סיכוי שבעולם שתוכל אי־פעם להיחלץ מהם בדרך שתוכננה וההסכמה בשעתו. צריך לשוב, לזכור ולהזכיר: הקיבוצים לא ביקשו מתנות־חסד מאיש. הם תבעו תוכנית פעולה מעשית שתאפשר להם להיחלץ מהמצוקה תוך נטילת מעמסה ענקית על עצמם – בדחיית השקעותיהם, בבלימת עליה ברמת־חייהם, בהגברת המאמץ בעבודה ובייצור לשם הגדלת התפוקה, בהנהגת משטר־חיים מתוח ותובעני כלפי עצמם ומתוך בחירה חופשית והתחייבות לערבות הדדית פנימית בין ישובים שיש להם לבין אלה שחסר להם. מכל אלה – כך האמינה ההתיישבות העובדת – תוכל לשוב ולהיות תא יצרני בריא, מכובד ומדריך בחיי המשק והחברה, לחברים, לבנים ולאלפי החניכים החיים ומתחנכים בתוכה, ולציבור הישראלי בכללו.

צר מאד, שתחושת־הבדידות של ההתיישבות העובדת בשעת מצוקתה הגדולה הופכת בקצב מהיר להכרה כי תהום של אי־הבנה נכרית והולכת בינה לבין סביבתה, הן הכללית הישראלית והן זו הקרובה המכונה תנועת־העבודה, בביטוייה הארגוניים והחברתיים השונים.

מתגנב החשש ללב, כי מאמציהן העצמיים של תנועות ההתיישבות הקיבוצית, שהחלו לשאת פרי בהגדלת הפריון והייצור, נאכלים והופכים לחסרי־משמעות וחסרי תוחלת נוכח הגידול המתמשך בחוב המוטל עליהן לרגל הריבית הנוראה לה הם משועבדים.

במצב דברים זה אל יתפלא איש אם יגלה יום אחד בהתיישבות העובדת ציבור אחר מזה שהורגל לו. לא עוד קבוצה שמוסרות האחריות הלאומית העליונה ומאזני ההדדיות המופלגת מדריכים כל צעד מצעדיה. יצר הקיום והחיים עלול לבוא לידי ביטוי וחלילה בצורות תגובה קשות ביותר שאיש מאיתנו לא היה רוצה שיתרחשו. ללא פתרון מהיר, בדוק, מעשי ועקבי של המצב – זה עלול לקרות, חלילה, ואין בתוכנו חכם היודע אילו צורות ילבש.

בזווית חדה / חגי אשר

אפילו בלי פרוטזה

האורח המצרי בא אלינו מקרטע על רגל אחת – בלי הרגל הירדנית־הפלשתינאית; אנחנו קיבלנו את פניו מקרטעים, בלי הרגל הליכודית. כמה אפשר לעמוד על רגל אחת בלי להתמוטט? האם יש ולו אדם אחד בליכוד שהשאלה מטרידה אותו?

ביקורו של האורח המצרי רם המעלה, השר עיסמת עבד אל־מגיד, היה מלווה בחיוכים רבים. למרבה הצער, הם היו מלאכותיים בחלקם הגדול. מי שעומד ומדדה על רגל אחת אינו יכול לחוש בנינוחות פיזית ונפשית המאפשרת לחייך מעומק הלב. מתאמצים לא ליפול. מתאמצים לחייך.

לא, חלילה, אין זה תיאור ממשי של מצב בריאותו של האורח, או מצבם של מארחיו. מבחינה פיזית הם נראו בסדר גמור. הצרה נעוצה במצב השלום, שלמען קידומו בא לכאן האורח ולמענו קידמו מארחיו את פניו. השלום הוא העומד על רגל אחת מתחילתו ועד היום. איך רוצים שהוא יהיה שלום שמח? איך רוצים שהוא יהיה נינוח? איך רוצים רבבות תיירים וקשרי מסחר מסועפים, בלי הגבלה, וכל טוב סלה?

זה שלום שנמצא בהמתנה מעיקה. הוא טבוע בחותם הזמניות והבלבול בין ספירה לאחור לבין ספירה קדימה. אנשי הליכוד ואיתם גם חברים במפלגת העבודה רוצים שהמצרים יחבקו ויאמצו אותנו אל לוח ליבם. הם כאילו אומרים להם כל הזמן "בו, כבר" בעברית ו"יאללה" בערבית. שלום או לא שלום? מתי כבר נתחבק באמת? גם במשכן הכנסת? האם הם ניסו לחבק ולהתחבק על רגל אחת? שינסו.

הרגל השנייה של השלום היא הרגל הפלשתינאית, ובינתיים היא איננה. אפילו פרוטזה של הרגל הזאת אינה קיימת. אפילו לא הסכם על אוטונומיה, שהיה צריך להיות הרגל השנייה של השלום לפי הסכמי קמפ־דייוויד. הליכוד, שלא הצליח להגיע להסדרת האוטונומיה לפי ההסכמים הללו, מקפיא למעשה את הסכמי קמפ־דייוויד. הוא גוזר על הסכם השלום עם מצרים – שהיה הרגל הראשונה של הסכמי קמפ־דייוויד – להישאר הרגל היחידה. וזה מצב מעיק, זמני, לא־נוח, מרגיז ומדאיג. הוא יכול להידרדר בקלות מהסכם שלום קר להסכם אי־לוחמה בלבד, שכל מה שיישאר ממנו יהיה הסכם שביתת נשק, עד להודעה חדשה.

במה יתפאר אז הליכוד? איפה יהיה הסכם השלום הראשון – והאחרון – שהליכוד העניק לעם ישראל? אחרי מלחמת יום־הכיפורים, היתה תקווה באוויר. היה תהליך שלום בתנועה. זוכרים את המומנטום של קיסינג'ר? היתה ועידת שלום בז'נבה. היו שיחות בקילומטר ה־101 בין אלוף אהרון יריב לבין הגנראל גמסי. קיסינג'ר הסתובב באיזור כתתרן בלתי־נלאה למען השלום, והיו הסכמי הפרדה שבישרו על תקווה להתקדמות לקראת הסכם שלום.

איזו תקווה מציע לנו הליכוד עכשיו? לא־כלום. שום דבר. עכשיו הוא מנצל את זכות הווטו שלו וגוזר עלינו לרדת מהמסגרת של הסכם השלום ולסגת אחורה ולמטה. מומנטום הפוך – מן השלום לעבר המלחמה הבאה. הוא גוזר עלינו למחוק רטרואקטיבית את כל ההודאות של המצרים תמורת התשלומים שאנחנו שילמנו בעד השלום. זוכרים את סיני וימית? זוכרים את יותר מעשרה מיליארד הדולר שוויתרנו עליהם והיינו צריכים להשקיע מחדש בנגב וש"הקמצן הפולני" מנחם בגין ויתר עליהם באבירות של דלפון מסכן? מוחקים. מוחקים הכל. זו האופנה היום – מחיקת חובות.

הליכוד עושה זאת בכיוון הפוך. נגדנו. היה שלום ואיננו עוד. כלומר, בינתיים הוא עדיין ישנו – בהמתנה על רגל אחת, בלי רגל שנייה ובלי פרוטזה אפילו. שלום בהמתנה עד לוועידת השלום הבין־לאומית, אולי בסוף השנה, או בתחילת השנה הבאה. ואם לא תהיה ועידת שלום עד אז, מה יהיה – כמה זמן אפשר לעמוד על רגל אחת?

לליכוד אין בעיות בינו לבין עצמו. הוא יטיל את כל האשמה על המצרים ועל המערך. בסדר הפוך – על שמעון פרס ועל חוסני מובארק. ועל כל היתר. אנשים מאושרים. האם התאום של השמאל "היוני" הקיצוני שקבע שאנחנו אשמים בכל ותמיד. בתיאטרון חיפה יציגו פרק נוסף בסידרה "ישראל אשמה בכל" ו"הזמן הצהוב" של דוד גרוסמן יאשש את אשמתנו, בלי ספק. ולעומתם – יפרסם הליכוד כרוזה נוספת של תעמולת בחירות בסידרה "הערבים אשמים בכל וגם שמעון פרס, שהוא אולי יותר גרוע מהערבים". לך דבר עם אלה ואלה. לך תעשה שלום עם אלה ואלה. זה מה שנקרא "יד רוחצת יד". ישר הפוך.

בוודאי שהמצרים היו יכולים לעשות יותר למען השלום ולהתקדם יותר לקראתנו, גם על רגל אחת. כל הסיפור של ראס בורקה הוא סיפור מכוער, איך שלא נספר אותו. הוא חושף את מנהיגיהם והתייחסותם לחיי אדם בכלל, וחיי יהודי וישראלי בפרט, ומה הם בעיניהם כללים אלמנטריים של הגינות וצדק. כאלה הם. זו עובדה. גם היחסים בין "האחים הערבים" לבין עצמם אינם מלבבים ביותר. הרבה מריבות ושנאות. הרבה שפיכות־דם. הרבה תגרות ומלחמות. הסורים, העיראקים, הלבנונים, הפלשתינאים לפלגיהם. יד איש באחיו ובגרון רעהו. לא שצריך להשלים עם המצב הזה, אבל אין מנוס מלהביאו בחשבון. אלה הם שכנינו ואיתם אנחנו חייבים לחיות בשלום, גם לטובתנו וגם לטובתם.

יש בינינו מאוכזבים, שרוצים לפטר את המצרים – וגם את הירדנים – בלי פיצויים. וגם את המלך חוסיין ואת הפלשתינאים. הבעיה היא, שזה בלתי־אפשרי. הם פה ויישארו פה. ואנחנו בקירבם. אי־אפשר לפטר אותם.

אין לנו מנוס מלעשות שלום עם שכנינו הפלשתינאים והירדנים – ואין זה בלי זה. הם דבוקים יחד בלי יכולת להיפרד. ואין לנו מנוס מלעשות איתם לכל הפחות הסדר־ביניים, שישא עמו תקוות שלום לעתיד – ושהם יהיו מסוגלים להסכים לו ולחיות אתו, לא כתכתיב חד־צדדי, אלא בגושפנקה בין־לאומית מכובדת. בלי זה, אין הם רוצים ואין הם יכולים. בלי זה לא יהיה שלום גם עם מצרים, הגדולה והטובה שבמדינות־ערב. אין אף אדם אחד בכל הליכוד שאיננו מסוגל להבין זאת?

האורח המצרי הנכבד בא אלינו [illegible], מדדה על רגל אחת, בלי הרגל הירדנית־פלשתינאית. אנחנו קיבלנו את פניו מקרטעים על רגל אחת – הרגל של המערך, בלי הרגל של הליכוד. שלום של פיסחים וחיגרים. אפילו בלי פרוטזה. כמה זמן אפשר לעמוד על רגל אחת בלי להתמוטט וליפול? האומנם אין אף אדם אחד בכל הליכוד שהשאלה הזאת מטרידה אותו?

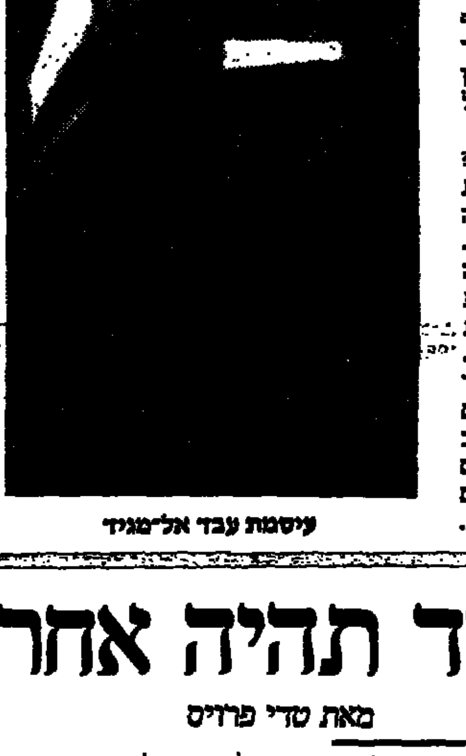
עיסמת עבד אל־מגיד

קרוב למצב חירום

מאת דנקה הרניש

כרבע מיליון איש פונים כל שנה למוסדות ממשלתיים וציבוריים לקבלת טיפול נפשי. המספר המשוער של הביקורים: 800,000. אלה שמתקשים להמתין – אבל רק אם אמצעיהם מאפשרים – פונים לקבלת טיפול פרטי, במחיר 60 עד 80 ש"ח לשעה. מספרם? לא ידוע. הרבה

הם נמצאים בתוכנו ומספרם הולך וגדל. הם – אנשים עם בעיות נפשיות בדרגות שונות של חומרה. במקרים קלים זהו מטרד מציק בחיי יומיום; במקרים חמורים – סבל מוחשי. מקרים קשים ולא מטופלים מגיעים עד לעיוות האישיות, להתנהגות שהורסת חיים.

הטראגדיה איננה של הפרט בלבד. השלכותיה פוגעות בכל בני המשפחה ואינן פוסחות על החברה. היקף הבעיות הנפשיות משפיע באופן ישיר על איכות החברה, חוסנה ויעילותה. בתנאים הישראליים הייחודיים זו סיבה טובה לקריאת אס־או־אס.

רופאים ופסיכיאטרים, פסיכולוגים ועובדים־סוציאליים מדגישים, כי המקרים מתגלים בכל שכבות הציבור ובכל הגילים: בקרב ילדים ונוער, מבוגרים וקשישים. "המוצא העדתי אינו מבטיח שום חיסון בפני הבעיות הנפשיות," הם אומרים. המצב הכלכלי הוא הקובע. המרפאות הקהילתיות לבריאות־הנפש – תחום האחריות הממשלתי והציבורי – אינן מסוגלות לעמוד על הצרכים, ולעיתים קרובות האפשרות היחידה היא טיפול פרטי בתשלום. למשרד הבריאות אין היום אלא נתונים חלקיים על הטיפול הנפשי במסגרת הקהילה. המומחים בשטח מדברים על אלפים – אלפים רבים של אנשים שזקוקים לטיפול נפשי מקצועי בישראל של שנות ה־80.

הפסיכולוגית הראשית במשרד הבריאות ד"ר דליה גלבוע רואה בבעיות הנפש תופעה אופיינית לכל חברה החיה בלחצים גבוהים. בארצות דרום אמריקה – היא מספרת – ובארגנטינה בפרט "אין כמעט אדם שאינו מקבל טיפול פסיכולוגי. אפילו עוזרות־בית פונות לפסיכותראפיה בשיטה פסיכואנליטית." זו תוצאה של שכול, של אי־ודאות בטחונית וקיומית. עומס הלחצים יצר צורך בהכנה פנימית, נטייה לנתח את עצמך ואת המציאות החיצונית. בתנאים אלה "הטיפול הפסיכולוגי נעשה חלק מן התרבות הלאומית."

ד"ר גלבוע, פסיכולוגית קלינית שעוסקת בהדרכה בפסיכותראפיה, קובעת, כי זה כ־15 שנה קיימת בארץ עלייה מתמדת בתופעת הבעיות הנפשיות. היא מוצאת צד מעודד בפתיחות הגוברת שמגלה הציבור הישראלי לבעיות הנפש ולטיפול הנפשי. "הולך ורב מספר האנשים ה[illegible] מה ניתן להשיג מן המדיום־הזה" – המודעות מתגבשת בעיקר בהשפעת הקולנוע והטלוויזיה. בתוכנית "קשר משפחתי", למשל, המשפחה חושפת את עצמה בטיפול. הצופים רואים שהנזקקים לטיפול אינם משוגעים – לא פעם הם מצליחנים, ובכל זאת אינם עומדים בטראומות. "היום הרבה פחות מתביישים לפנות לטיפול. רבים אף רואים בפניה הרכה להיותם מסוגלים לתפוס את הבעיה ולפעול לפתרונה," טוענת ד"ר גלבוע.

בהיווצרות הפתיחות לבעיות הנפש, שמור המקום המרכזי למלחמת יום־הכיפורים – זו השקפתה של הפסיכולוגית הקלינית והמדריכה בפסיכותראפיה שולמית אלשיך (משמשת גם יו"ר חטיבת הפסיכולוגים הקליניים, הקבוצה היוקרתית ביותר בהסתדרות הפסיכולוגים).

"בעקבות מלחמת יום־הכיפורים," אומרת שולמית אלשיך, "נפרצו כל הערכים שהחברה הישראלית התבססה עליהם במשך עשרות שנים, שברה מוסכמות מקודשות והעמידה – לראשונה ובקול רם – שאלות שהיו טאבו במשך דורות: בשביל מה מקריבים חיי הבחורים, האם הקרבנות הכרחיים, האם אין דרך אחרת?" לדבריה, את עומק הזעזוע שיקפו שינויי הנוהלים של משרד הבטחון ביחס למשפחות השכולות. במקום להמתין לפניית המשפחות בבקשת עזרה יצאו אליהן, לראשונה, צוותים מיומנים – פסיכיאטר, פסיכולוג ועובד־סוציאלי. התחיל גם טיפול נפשי רציני בנפגעי הלם קרב.

מלחמה זו העמידה הכל בספק. "כאשר הדברים אינם ברורים, כפי שהיו קודם, מתערער מעמד המשפחה, מסתבכים היחסים בין בני הזוג, מתרבים גירושים, מתגלות בעיות בקשר בין ההורים לבין הילדים, עולות דרישות וציפיות חדשות מהחיים ומיטשטשים הגבולות של המותר והאסור," טוענת שולמית אלשיך. נוצרים מצבים נפשיים, שדורשים טיפול מקצועי. יש היום אסכולות וטכניקות טיפוליות המאפשרות להשיג פתרונות.

תמונת בריאות־הנפש בציבור הישראלי מראה מצב חדש, קרוב מאוד לשעת חירום. הסיבה: זה שנים לא עשו האחראים על השירותים מאומה כדי להדביק את הצרכים הגדלים. פינת אור יחידה מהווים שירותי הקיבוצים, אולם הם מכוונים בראש ובראשונה לחברי הקיבוצים, ואלה מונים בסך־הכל שישה אחוזים מכלל אוכלוסיית הארץ. במגזר הממשלתי, שירותי בריאות־הנפש בקהילה, המצב רע מאוד. במגזר הציבורי – כאן תופסים שירותי קופת־חולים הכללית את המקום המרכזי – אין הוא הרבה יותר טוב.

"זה חמש שנים שלא מדברים על פיתוח שירותי בריאות־הנפש אלא על הקיצוצים," אומרת בגלוי מנהלת מדור המידע, ההערכה והתכנון בשירותי בריאות־הנפש בקופת־חולים הכללית רבקה רזניק. לדבריה, עד שנת 1979–80 היתה עלייה מתמדת במספר הפונים לשירותי בריאות־הנפש בקהילה ומאז הוא נשאר סטאטי. אין היא מנסה לטעון שהבעיות נפתרו – היא פשוט מציגה מספרים, והם שמסבירים הכל: מספר חברי קופת־חולים הכללית מגיע לשלושה מיליון ושלוש מאות אלף נפש, 83 אחוז מכלל אוכלוסיית הארץ. בשירותים הקהילתיים מועסקים קצת מעל ל־300 עובדים המוסמכים לטיפול נפשי – פסיכיאטרים, פסיכולוגים ועובדים־סוציאליים – לעומת 120 בשירותים הקיבוציים. השיעור השנתי של הפונים הוא 30,000.

לשונות רעות טוענות, כי בשירותי בריאות־הנפש הציבוריים ההמתנה לאבחון נמשכת לפעמים עד חצי שנה ואחר כך יש להמתין עד בשנתיים עד לתחילת הטיפול. מנהלת המחלקה לשירותי בריאות־הנפש בקופת חולים הפסיכיאטרית, ד"ר עליזה בלום, מכחישה נמרצות – ובכל זאת אין תשובה ברורה מה זמן ההמתנה. מסבירים שהביקושים מתאפיינים בעונתיות. בחודשים הקשים ביותר, פברואר

(המשך בעמ' 8)

בלגרד תהיה אחרונה

מאת טדי פרויס

לא האהדה לישראל בציבור הרחב ביוגוסלאוויה ולא היחס החם כלפי היהודים שם מצד נשיא הנשיאות מויסיב בכוחם לגבור על השיגרה האנטי־ישראלית ועל היחס העויין של שר החוץ היוגוסלאווי

אדגר ברונפמן וחבריו מהקונגרס היהודי העולמי היו זהירים יותר בשובם מבלגרד משהיו אחר ביקורם במוסקווה. אף כי השמיעו רמזים אופטימיים, לא ניבאו לחידוש קרוב של היחסים הדיפלומאטיים או על מפנה דרמטי בקשרים עם ישראל. וטוב עשו. בלגרד תהיה אחת האחרונות בעולם לחדש את היחסים עם ירושלים (תל־אביב כלשונם) ובוודאי האחרונה בין המדינות הקומוניסטיות.

יש משהו פאראדוקסלי בכך. אין הרבה מדינות בהן האהדה לישראל בציבור הרחב גדולה כמו ביוגוסלאוויה. מדינה קטנה הנאבקת בענקים מזכירה ליוגוסלאווים את התיגר שקראו בעצמם על ברית המועצות, ועמדו בו. המהפכה הציונית (למרות שיוגוסלאוויה תמכה בהחלטת או"ם המגנה את הציונות כגזענות) נראית להם כנסיון יהודי, יוצא דופן, כמו הדרך היוגוסלאווית לסוציאליזם. היהודים זכו וזוכים ליחס למופת מצד השלטונות, שבימים רעים כטובים לא שירבבו שום נימות אנטישמיות להתקפות המילוליות על ישראל. זה מתוסף לאהדה לערבים, שמבחינת המימשל הם ידידיה של יוגוסלאוויה ושותפיה לעולם השלישי. הנשיא טיטו עצמו העריך תופעות ישראליות רבות, אך הדבר לא מנעו מלנקוט מדיניות עויינת לישראל ולהפעיל את השפעתו בקרב הבלתי מזדהות ובמדינות ברית וארשה נגד המדינה היהודית.

ניתוק היחסים עם ישראל ביוני 1967 היה החלטה אישית של הנשיא, בניגוד לדעת הרוב במוסדות המפלגה והמדינה. היה זה המקרה היחיד שבו נותר טיטו במיעוט ונאלץ לפעול כדיקטאטור כדי לאכוף את דעתו על הרוב. קולות מחאה רמים, דבר נדיר ביוגוסלאוויה, הושמעו כנגד עמדתו והיא תוארה בפי יוגוסלאווים רבים כשיגעון פרטי של הנשיא. לכן היו שהניחו שאחר מותו תתהפך הקערה על פיה והיחסים ישובו להשתפר. תקווה זו לא נתממשה, והתנבאויות כי הנה הנה ישוב הדגל היוגוסלאווי להתנופף נתבדו (עוד בימיו של טיטו הופרחו בארץ פעם שמועות כאלה שתוצאתן היתה הגברת ההתקפות על ישראל. בלגרד לא שקלה ברצינות חידוש היחסים).

הם לא יתממשו גם עתה, כי שיקולים רבי משמעות מונעים זאת. ראשית, מכל המדינות הקומוניסטיות, לבד מבריה"מ, רק ליוגוסלאוויה אינטרסים גלובאליים – אומנם לא במסגרת ברית צבאית או כלכלית, אך כאחת המובילות בעולם השלישי בו המדינות הערביות הן גורם רב עצמה, אף מבלי לקחת את הנפט בחשבון. שיפור היחסים עם ישראל יגרום להרעה בקשרים עם הערבים ולפיחות במעמדה של יוגוסלאוויה. פולניה והונגריה למשל אין להן אינטרסים בסיסיים בקרב הבלתי מזדהות ולכן יכולות וארשה, ואולי גם בודאפשט, להשתולל מעט ולשלוח נציגים לתל־אביב. מעבר לכך, חברות וקבלנים יוגוסלאוויים מבצעים עבודות רחבות היקף במדינות ערב, שעלולות להתייבש אם ייעשה משהו בכיוון ישראל. אלה הסיבות החיצוניות.

גם בפוליטיקה הפנימית יש מכשולים בדרך לירושלים. מאז מותו של טיטו לפני כשש שנים, נתון המימשל בבלגרד במבוכה, שלא לומר אובדן עשתונות. המוסדות המרכזיים איבדו מהשפעתם וכוחות צנטריפוגאליים משמיעים דברי כפירה, כולל ביחס לישראל. קריאות אלה אינן פרי מדיניות, אלא הגיגי לב של חוגים מסוימים שמשמעותם כמו קריאת 'הרשימה המתקדמת לשלום' למשא ומתן עם אש"ף. משאלות לב אלה הן פרי האהדה הבסיסית לישראל שהחוגים אותה מתבטאים עתה בבחירות וברמה, אך אין לייחס להן משמעות פוליטית סיכולה להטות את הכף. חידוש היחסים יצריך שינוי סטרטגי במדיניות שלנוכח חוסר האונים השורר בבלגרד, אין איש או חוג המסוגל לקבל הכרעה בכיוון זה. לרוע המזל יושב בכורסת שר־החוץ ראיף דזרדביץ', שלבד מהנשיא טיטו הוא האוייב הקיצוני ביותר של ישראל בהיררכיה היוגוסלאווית. דזרדביץ' ואחיו, בנים למשפחה מוסלמית מיוחסת מבוסניה, הם פרו־ערבים מובהקים ולא אחת הסתכסכו בשל כך עם הקהילה היהודית בבלגרד. אם לא יימצא גורם חזק משר החוץ, שיכפה עליו חידוש יחסים, יוותרו נציגויות הדדיות בגדר חזון רחוק.

יש התולים תקוות בנשיא הנשיאות (תפקיד תורני לשנה אחת) לזר מויסיב, מקדוני שנשא בתפקידים בכירים, כולל זה של שר חוץ, בשרות הדיפלומאטי. מויסיב גילה תמיד יחס חם ליהודים, ואף לגבי ישראל השתדל לנהוג בידידות ובהגינות, עד כמה שהתיר זאת הקו העויין של הנשיא. אדגר ברונפמן נפגש עמו ושמע מפיו מלים יפות, אך אלה אין בכוחן לגבור על הרוטינה האנטי ישראלית ועל עמדתו העויינת של שר החוץ הנוכחי. מה עוד שדזרדביץ' נושא בתפקיד שאינו חייב ברוטאציה ואילו נשיא הנשיאות יתחלף במאי שנה הבאה.

אבל גם אם היחסים הדיפלומאטיים רחוקים, אין זאת אומרת כי לא צפויה תזוזה מסוימת ביחסים המאובנים. בעת נסיעתו אחרונה לז'נווה שמע שר החוץ פרס מפי מויסיב דברים מעודדים – כי יוגוסלאוויה מעוניינת בהפשרת הקפאון. יש להניח כי ישראל, שהיתה בלתי רצויה בקונגרסים ומפגשים שנערכו שם, שוב הזמן ליטול בהם חלק ומשלחות יוגוסלאוויות, שאינן נושאות אופי פוליטי מובהק, שוב יראו בארץ. פרס ומויסיב גם נדברו לסקור את היחסים שנית, בספטמבר, בעת התכנסות עצרת או"ם. אין צורך לומר כי היחס ליהודים וזכותם לבקר בישראל יישארו במתכונתם וקשרי המסחר, שלא יבשו לגמרי, ישובו להיקפם הקודם. כל זאת ניתן לצפות, אך לא הרבה יותר. הדגל היוגוסלאווי יהיה אחד האחרונים שיתנופף על התורן ברחוב יפת בתל־אביב.

פרשת ואלדהיים לא תדעך (2)

חשש מהשלכות פנים

מאת שלמה שפיר

אילו הניעה השערוריה חשבון נפש מעמיק לגבי האנטישמיות ששרדה באוסטריה, ייתכן שהפסד המשבר היה יוצא בשכרו. אבל אין כל ערובה להתמודדות אמת של אוסטריה עם עברה, ולו גם באיחור, מחוץ לכותלי סימפוזיונים

פרשת ואלדהיים הסבה נזק חמור לתדמיתה של אוסטריה בזירה הבין־לאומית, יותר מכל עניין אחר מאז תום מלחמת־העולם השנייה. המדינה משלמת את המחיר בעד הסולידאריות של מפלגת־העם השמרנית עם מועמדה לנשיאות אשתקד, ובעד סירובה לשקול נסיגה נוכח הסיכוי להביס את הסוציאליסטים. ואכן מפלגת־העם אומנם נצחה בבחירות לנשיאות, אבל זה לא סלל לשמרנים את הדרך לניצחון על הסוציאליסטים גם בבחירות לפרלאמנט.

במחנה השמרני, גם מי שמצטער בליבו על המועמדות של מזכ"ל־או"ם לשעבר לא יאמר זאת בקול רם. ועמידתו של ואלדהיים כיום, נוכח מתקפתו המתמשכת של הקונגרס היהודי העולמי ובידוד הנשיא בזירה הבין־לאומית, עלולה לגרום לאיבוד חלק מקולות השמרנים – ובייחוד מקרב בני הדור הקשיש יותר, חיילי הוורמאכט לשעבר – לידי מפלגת־החרות הלאומנית (השם "ליבראלים" מטעה). מנהיגה הלאומני, הדמאגוג היהיר, תוקף נמרצות את מה שהוא מגדיר כ"השמצה קולקטיבית של דור החיילים" בצבא הגרמני. מטרתו הפוליטית היא להחיש את קיצה של "הקואליציה הגדולה" הנוכחית – הסוציאליסטים ומפלגת־העם – ולהחליפה בממשלת ימין של מפלגת־העם ומפלגת ה"חרות".

בקרב המפלגה הסוציאליסטית מועלית התביעה להתפטרותו של ואלדהיים בעיקר מצד האגף השמאלי. לפני שבועות מספר, בוועידה המחוזית בווינה זכו חוגים אלה לרוב – והם יחזרו ויעלו אותה דרישה גם בוועידה הארצית של המפלגה בעוד כשלושה חודשים. שלילתם את ואלדהיים תואמת את יחסם השלילי לכמה מקווי־היסוד של "הקואליציה הגדולה" ויש בשמאל גם שאינם רוחשים אמון לראש הממשלה, "הסוציאליסט הבנקאי" וראניצקי. אגב, העמדה כלפי ואלדהיים אינה קשורה ביחס לישראל. דווקא במחנה השמאל חזקה במיוחד הביקורת כלפי מדינת ישראל, וגם מפלגת העבודה הישראלית אינה זוכה תמיד באמון. ההתנגדות לוואלדהיים אינה מוגבלת, כמובן, רק לאגף השמאלי של המפלגה הסוציאליסטית. עם המסתייגים ממנו נמנה גם נשיא הפרלאמנט לשעבר, אנטון באניה, העומד לסיים באוקטובר את כהונתו כנשיא ברית האיגודים המקצועיים.

במקרה של התפטרות ואלדהיים, מוכנים הסוציאליסטים להסכים לבחירת מועמד אחר מטעם מפלגת־העם למשך שארית תקופת כהונתו – עד 1992 – באורח יוצא־מן־הכלל על־ידי הפרלאמנט ולא בבחירות ישירות. אולם, בהתחשב במפה הפוליטית של אוסטריה כיום ולנוכח היעדר הסיכויים של שתי המפלגות הגדולות לזכות ברוב מוחלט משלהן – בשל התחזקות מפלגת־החרות כמפלגת מחאה לאומנית, ועליית כוחם של ה"ירוקים", אין הסוציאליסטים רוצים לסכן את המשך "הקואליציה הגדולה" עם מפלגת העם. כעת זו האפשרות היחידה בשבילם להישאר בשלטון. נראה שאין הם מתגעגעים לחזור לאופוזיציה.

על־פי דרישתו של ואלדהיים, ותוך תיאום עם מפלגת־העם, מינה הקאנצלר וראניצקי ועדה של היסטוריונים צבאיים שנתבקשה לחקור את התנהגותו של הנשיא בעת שהיה קצין בצבא הגרמני בבלקאנים ולהגיש דו"ח עד סוף שנה זו. ואלדהיים הבטיח לפרסם – עוד לפני תחילת עבודתה של הוועדה, בראשותו של ההיסטוריון שווייצי ובשיתופו של פרופ' יהודה ואלאך הישראלי – דו"ח מפורט משלו המיועד להפריך את ההאשמות שהועלו נגדו. קשה להניח שואלדהיים יצליח לסתור את כל ההאשמות. אך גם סיכוייה של ועדת ההיסטוריונים הצבאיים למצוא פתרון לפרשה אינם טובים. עצם שיתוף־הפעולה של יחידות מסויימות של הוורמאכט בהשמדת יהודים, ולא רק כבני ערובה, כבר הוזכר בכמה מחקרים גרמניים חשובים (וילהלם וקראוסניק, למשל). ביוגוסלאוויה בוצעו רציחות תכופות כפעולות־תגמול על מעשי הפרטיזאנים.

גם אם יוברר, שכמה מההאשמות שואלדהיים אחראי לפשעי־מלחמה לא ניתנות לאימות, הדבר לא יטהר אותו מהעלמת עובדת שירותו בבלקאנים, ולא יעניק לו הכשר לשמש בתפקיד הרם ביותר של הרפובליקה האוסטרית כיום.

גם אין לייחס חשיבות לחקירה אחרת, המתנהלת עכשיו מטעם "בית־הדין הבין־לאומי" מיסודו של הפילוסוף הבריטי המנוח ברטראנד ראסל, ביוזמת ההיסטוריון היוגוסלאווי ולאדימיר דאדייאר. סיכומי "בית־הדין" הזה לא יתקבלו במערב – בגלל התוית הפוליטית השמאלית של רוב משתתפיו, חרף רצונו הטוב של היוגוסלאווי, חברו לנשק של טיטו והביאוגרף שלו. גם לישראל אין כל יסוד להתלהב ממוסד זה: "קרן ראסל", שאותם חוגים קשורים בה, הציעה זה עתה להעניק את פרס נובל לשלום למרדכי ועננו.

יש השואלים כיצד תשפיע הפרשה המתמשכת על אירועי הזיכרון הצפויים באוסטריה בשנה הבאה, במלאת חמישים שנה לחיסול אוסטריה העצמאית בעקבות כניסת הצבא הגרמני לתחומה והכרזת ה"אנשלוס" (סיפוח) ל"רייך הגרמני הגדול". באוסטריה מתחמם הוויכוח לגבי תפקיד המדינה הקורפוראטיבית־האוטוריטארית של דולפוס ושושניג ובייחוד לגבי ארבע השנים האחרונות של המשטר – לאחר דיכוי ההתקוממות של "השוצבונד" בווינה בפברואר 1934. מפלגת־העם, המבקשת להשכיח את

(המשך בעמ' 8)

هكذا من الأصل

هكذا عن الأمل

מכתבים למערכת דבר

האוצר מטרפד הצעת־חוק

על שולחן הכנסת מונחות כיום שלוש הצעות־חוק פרטיות שהוגשו על־ידי מספר גדול של חברי כנסת בסיעות שונות הבאות לחייב את שר האוצר לתקן שחיקת גימלתם של מקבלי פנסיה תקציבית על־ידי תוספת של 26.7 אחוזים.

גובה התוספת הזו נקבע על־ידי ועדה ממשלתית ועל־ידי ועדת הכספים של הכנסת. עתה עולה מפרסומים שונים כי האוצר מתכונן לסוב ולהתמקח על גובה התוספת במסגרת המו"מ על השכר. כך הוא יטרפד את הצעות־החוק.

תקוות הגימלאים היא שההסתדרות לא תיתן ידה למהלך כזה אשר יפגע קשות בגימלאותיהם.

אבי מג
פתח תקוה

הארנב במגבעתו של ראש הממשלה

ראש הממשלה, יצחק שמיר, הצהיר חגיגית כי יש באמתחתו פתרונות לעתיד הגדה, אך הוא אינו יכול לפרסם, שמא יבולע להם. כעצה קסמים של קוסם בקרקס המצליח להפתיע את קהל צופיו.

הצעה בדבר הקמת מדינה פלסטינאית, הם מלהוכיח, החזרת שטחי מולדת – זהו פשע נתעב, אוטונומיה לתושבים, הצעה שתידחה ללא ספק על־ידי האוכלוסיה המקומית הן הערבית והן היהודית בהתנחלויות. אם כך, המתח גואה, איזהו הארנב שיישלף במועד המתאים ויפתור את כל בעיותינו. הרי גם הצעתו של ח"כ מאיר כהנא מאוסה בעיני שמיר.

ראש הממשלה לא התגלה עד כה כוירטואוז כדיני, או שבא הפעם יתעלה על עצמו ואנו נואלץ לאכול את מגבעתו ליצחק שמיר הפתרונים, ולנו רק נותר לצפות בכליון עיניים.

דן יהב
תל־אביב

הבנקים מפלים את האדם הקטן

אני החתום בזה הצטרכתי לתת ערבות על הלוואה בבנק בשביל בני על כסף קטן. ביקשו מבני להביא את חשבון המשכורת שלי לוודא אם יש לי כיסוי על הערבות. איך יגאל הורביץ היה ערב על 2 מיליון דולר לבניו הרי כשר מסר את כל "בכסיר" לבניו.

האם גם בבנקים קיימת אפליה כלפי האדם הקטן? מבני ביקשו את חשבון המשכורת וזה בצדק. איך הסכמתם לקבל את הערבות של יגאל הורביץ על כל כך הרבה כסף. מנהל הבנק חייב לתת את הדין בגלל הערבות הפיקטיבית הזו.

מרדכי זילברשטיין
קרית־חיים

מי מייצג את הצלבנים?

הערבים חוגגים מלאת 800 שנה לנצחון על הצלבנים ובדמיונם העקיד הם חולמים על הבסת ישראל בכרח הקרב.

הערבים שוכחים, שבקרב חיטין נלחמו שתי ישויות צלבניות זו בזו כאשר העם האורגינלי של הארץ – היהודים – אינו משתתף באירוע. העם היהודי סגר את המעגל בשנת 1948 כאשר הכים את הגורם הצלבני־מוסלמי והחזיר את הארץ לתושביה האורגינליים – היהודים.

הערבים ייטיבו לעשות אם יקראו נכונה את המפה ההיסטורית ויפסיקו לשאוף להחזרה פליטית של צלבנות מוסלמית בארץ ישראל.

מיכאל תבור
ירושלים

היטל התיעול בניגוד לחוק

בכל תושבי נתניה גם אני קיבלתי הודעה על תשלום היטל התיעול ולאחר שעיינתי בחוק עזר עירוני משנת 1981 הגעתי למסקנה שאין כל חוקיות בהיטל זה והמשפטים אלה האמרים מחזיר אני לראש העיר את הודעת התשלום, תוך בקשה להימנע מלחייב את הוראת הקבע שאני וחלק מתושבי שכונתי נתנו לזכות עיריית נתניה לדברים ספציפיים בלבד. בקשתי זאת נובעת מעצם חוסני לתושבי השכונה אשר הצביעו עבורי לוועד שיכון ותיקים.

הנימוקים והסיבות להחזר ההודעה:

א. התיעול לא יתבצע בשכונתי ולא בסביבות מגורי ואין כל כוונה לבצע אף לא מילימטר אחד של ניקוז ותיעול לא היום ולא בעתיד הקרוב או הרחוק. זאת שמעתי מפיו של ראש העיר במשרדו בישיבה שנערכה ב־27.5.87.

ב. ההיטל חל על אזורים שהוכרזו כעל אזורי איסוף ושכונתי לא הוכרזה כזו למרות שכלאה הצפות, יוצא כאנו מממנים את פיתוח מרכז העיר.

ג. לפני כעשרים שנה ביצעו ניקוז ותיעול בכל העיר כולה למעט מקומות בודדים כולל שכונתי ובהודר העיר ראו מימנו את התיעול ממיסי הארנונה הרגילים ולא נזקקו להיטלים נוספים.

מנחם יפעתי
נתניה

בין רבין לקיסר

ב"דבר" מיום 22 ביוני פורסם: מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר הגיב בחריפות על דברי שר הבטחון יצחק רבין שאמר יומיים קודם כי ההסתדרות "נטשה את הערכים והפכה להיות רק איגוד מקצועי תובע בנוסח הנדתר".

מה היתה החריפות בתגובת קיסר? "חברים של מפלגת העבודה בממשלה הם שנתנו יד לתוכנית הכלכלית המקודית של שר האוצר שכוונתה היתה לפגוע בחלשים ולהעשיר את העשירים. אילו לא עבדה ההסתדרות בחזית בתנאשה לסכל תוכנית רגרסיבית זו היו שריגו סוף למדיניות הכלכלית של הליכוד".

צר לי לציין, כי תשובת קיסר אין בה לסתור את דברי רבין לגופם. רבין לא עירער על הצורך במאבק מקצועי, רבין הדגיש שההסתדרות "הפכה להיות רק איגוד מקצועי" הדגש הוא רק – על זה לא ניתנה תשובה [illegible] במפלגת העבודה, צריכים, להתנהג כבלי התישחות. מן הראוי שמזכיר ההסתדרות ישים דיון מוסמך בבעיה חשובה כליכך "שמירת ערכים בהסתדרות".

בן ציון מיכאלי
הרצליה

שתיקה

עיריית ירושלים מצאה סוף־סוף מישהו שאינו מכיר בחוק – הרב שלמה גורן שהעז להקים אנדרטה־להבות על גג ישיבה שלו, לזכר ששת מיליוני קרבנות השואה. כל הכבוד לעיריית ירושלים!

כל היהודים שותקים. בביקרה זה לא מוציאים הגה מפיהם גם שישה מיליונים יהודים קרבנות השואה, מפני שבין כל חוקיה של מדינת ישראל אין חוק שיגן על זכרונותם.

קורבנות השואה לא צריכים יותר שנזכור אותם. אנו, החיים, הם אלה שצריכים לזכור את הקורבנות הקדושים. לא בפקודת חוק שנכתב על נייר, אלא בפקודת חוק שנחרט בליבנו. חבל שחוק מעין זה לא נחרט בלב כולנו.

שפרה איזנשטיין
ירושלים

כבוד לוותיקים

שני כינוסים גדולים והחשובים של גימלאים התקיימו לאחרונה: הוועידה הראשונה של ותיקי התנועה – גימלאים כ־4 ביוני והישיבה הראשונה למרכז החדש של התנועה ב־5 ביולי. מסביהם נעדר מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר. רבים בבאי הכינוסים תמהו וקקרו בין שתי ההיעדרויות.

קיסר ידוע בפועלו לטובת הגימלאים. באחרונה גם התפרסם התקרים סיצר בהכלילו בתביעות ההסתדרות במשאומתו עם שר האוצר על הסכם שכר חדש את התביעה לפיצוי לגימלאי המדינה והרשויות המקומיות על השחיקה בפנסיה שלהם בשיעור של 26.7 אחוזים. קיסר מבצע בזה את החלטתו להפעיל את האיגוד המקצועי למען הגימלאים ולתת על־ידי כך שיניים למאבקם.

יתכן שדברו של קיסר בפני הגימלאים היה מביא בשורה בשאלה הבוערת אותם כיצד להתגונן באופן אפקטיבי מפני הגזירות של הממשל הנוחתות עליהם חדשות לבקרים.

קיסר לא היה אף לא בכינוס אחד.

ברוך מניב
רמת השרון

★

היעדרות מקרית וללא כוונה

לכתבו של הקורא ברוך מניב בעניין היעדרו של מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר משני כינוסים של גימלאים, הנני להבהיר:

א. הכינוס הראשון ב־4.6.87 נערך ביום שבו נקבע ביקור מיוחד של המזכ"ל בירושלים, לציון 20 שנות איחוד העיר. האירוע בירושלים נקבע זמן רב לפני שהמזכ"ל הוזמן לוועידה ותיקי התנועה שהתקיימה בתל־אביב ולא ניתן היה לשנות את זמן האירוע בירושלים באותו שהדבר היה קשור גם באישים וגורמים אחרים שהכסיתו את השתתפותם באירוע הירושלמי. עם זאת שיגר המזכ"ל קיסר ברכה ודברים בכתב ליו"ר הוועידה הח' ירוחם משל ואף התנצל והסביר את סיבת היעדרו מהוועידה.

ב. ישיבת מרכז ותיקי התנועה נקבעה ליום ראשון 5.7.87. באותו יום מתכנסת, כמקובל, הוועדה המרכזת. המזכ"ל לא יכול היה להיפנות לישיבת המרכז כאחר שהוועדה המרכזת דנה באותו יום ראשון בדרכי המאבק לחתימת הסכמי השכר ההסכמה האגף לאיגוד מקצועי להחליט על שביתה כללית בכל המגזר הציבורי. אין ספק, שזו סיבה מספקת להיעדרות הח' קיסר מישיבת המרכז, מה גם שבראש דאגתו של המזכ"ל עומדת הבעיה של שיפור מצבם של הגימלאים.

אני סמוך ובטוח שהמזכ"ל ממשיך ללוות את ציבור הגימלאים הוותיקים במאבקם בכל המישורים ואין, לכן, לייחס להיעדרות מקרית שלו מהכינוסים איזו שהיא כוונה או התעלמות ממאבקם הצודק.

שמואל סולר
דובר ההסתדרות

אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים

מרצה ישראלי לדיפלומטים מצריים

חבר הכנסת אבא אבן (בתמונה) הוזמן אתמול על ידי שר החוץ המצרי עיסמת עבד אל־מגיד לבקר במצרים בסתו ולהרצות בבית הספר לדיפלומטים של משרד החוץ המצרי. אבן ייצא כנראה לקאהיר בחודש נובמבר או בחודש דצמבר. הפגישה בין שר החוץ המצרי לחבר הכנסת אבן נערכה אתמול בארוחה ידידותית במלון "דניאל" בהרצליה. רובה הוקדשה לשיחה על היוזמה לכינוס ועידה בין־לאומית. בתום הפגישה הראה אבן לכתבים כלי כסף מעוטר שהוא קיבל במתנה משר החוץ המצרי. כשהעיר אחד העיתונאים שהכלי נראה כמאפרה אמר אבן שהוא מסב אותה מיד לכלי להגשת פיצוחים, בשום שאשתו הגברת סוזי אבן לא תראה בעין יפה הכנסת מאפרה לביתה בשל מעמדה כיו"ר האגודה למלחמה בסרטן.

★

שר החוץ המצרי עיסמת עבד אל־מגיד הבטיח אתמול לשר התיירות אברהם שריר לדאוג להרחבת התיירות ממצרים לישראל. בתום פגישת השניים שנערכה במלון "דניאל" בהרצליה, אמר מגיד כי הוא יעלה נושא זה בפני הנשיא מובארק. השר שריר ביקש משר החוץ המצרי שהשלטונות מצרים יבטלו את הפרוצדורות המחמירות שאותן צריך לעבור כל מצרי המבקש לבקר בישראל ("הכרטיס הצהוב"). מגיד אמר שפרוצדורות אלה ננקטות מטעמי בטחון בלבד. בשיחה נדונו שוב הצעות שונות להרחבת שיתוף הפעולה בין ישראל למצרים בתחומי התיירות, שיובאו לעיונו של הנשיא מובארק. השר שריר מסר באמצעות מגיד הזמנה לשר התיירות המצרי פואד סלטאן לבקר בישראל.

★

שני אנשים בלתי מוכרים לציבור יכולים לזקוף לזכותם את הצלחת הצד הלוגיסטי בביקורו של שר החוץ המצרי בארץ. המדובר באפרים מזור, האחראי על מינהל התקציבים והאירוח במחלקת אורחים במשרד החוץ, ובעמיתו המצרי סמיר, בהתראה קצרה הצליחו השניים לדאוג לכל פרט בתוכנית הביקור שהתבצעה בסופו של דבר ללא רבב, חרף השינויים שהוכנסו בה ברגע האחרון לבקשת האורח ממצרים.

דן אבידן

"ידעתי אז שזו היתה טעות והיום אני משוכנע בכך", אמר שלמה הלל, יו"ר הכנסת, למשלחת של ראשי ועדי מספנות ישראל שבאו להתנצל בפניו על התקרית שאירעה ביום א' האחרון בבניין הועד הפועל. "אדם לא נתפס בכעסו" הוסיף היו"ר, הפועלים היו במצוקה ועשו את שעשו מתוך סערת רוחות. אני עוקב בקפדנות אחר מאבק המספנות וליבי, ולב הכנסת עם הפועלים וכולנו תקווה לראות את שגשוגה".

מישל אלמליח יו"ר ועד הפועלים הגיש ליו"ר אגרטל למזכרת, התנצל בשם הפועלים והסביר לו כי ביום א' הגיעו לבניין הועה"פ בעת ישיבת הוועדה המרכזת כדי להביע מחאה על החתימה החד צדדית של הסכם העבודה ונגד מועצת פועלי חיפה. "היות ויו"ר הכנסת היה הראשון שיצא מהישיבה" הסבירו העובדים "הרוחות סערו עקב הלחץ הרב וההמתנה הממושכת, קרה מה שקרה". בסיום הביקור הביע היו"ר הלל את רצונו לבקר במספנות, העובדים נענו מיד לאתגר והזמינוהו בו במקום לביקור גומלין. בתמונה: מישל אלמליח, יו"ר ועד הפועלים (מימין) מול יו"ר הכנסת, שלמה הלל (משמאל)

המשותף לדת ולכדורגל

שר הדתות זבולון המר בתמונה אמר, כי בתקופה שנשים תופסות מקומות של כבוד במדע, ברפואה, בהוראה, במחקר ובחיים הפוליטיים – יש מקום שהאשה תתפוס גם מקומה בכל הנעשה בשטח הדתי. כל עוד זה אינו בא בניגוד להלכה והמסורת. השר שהופיע בפני המועדון הכלכלי באשקלון ביום ג' בערב קרא לציבור הלא דתי להתאזר בארך רוח ולא לפעול בדחיפות בנושא רגיש זה. אלא לתת לזמן לעבוד ולהגיע לידי הבנה. כפי שלא יעלה על דעתו של מאמן להציב אשה בנבחרת כדורגל. או בחמישיה הפותחת של כדורסל. כך אי אפשר, להציב כיום נשים בגוף בוחר רבנים כשאלו מתנגדים לכך בתקיפות – אמר השר. הוא הביע בטחונו שגם נושא זה ימצא את פתרונו בעתיד. בהגיעו על התחוקה בקשר לגיור כהלכה, אמר מר המר, בין היתר, שאין כל עירעור לגבי יהדותם של הקהילות הרפורמיות והקונסרבטיביות ברחבי העולם ואין איש מחפש להתערב בענייניהן בגולה. "אולם אנחנו כאן בישראל רשאים להימנע מלהוסיף בלבולים בחיינו לגרום שקבוצה אחת לא תוכל להינשא לקבוצה אחרת" – אמר.

הכי פופולרי

אלווין איילי, הכוריאוגרף והמנהל האמנותי שחור העור, יבוא בקרוב בראש תיאטרון המחול שלו לסידרת הופעות בישראל, כאורחי להקת בת דור. בינתיים, נבחר תיאטרון המחול הצבעוני והסגנוני של איילי, על ידי האיגוד הבינלאומי לאמנויות הבמה בארה"ב, כתיאטרון המחול הפופולרי ביותר. כאשר נשאל אלווין איילי, רחב הגרם וגבה הקומה, אם הפופולריות שלו אינה־באה על חשבון האמנות, השיב בחיוך, שהציבור אינו משלם במיטב כספו כדי להתענות בהופעות מייגעות ו"אינטלקטואליות". "האמנות מדברת בעד עצמה והקהל מספיק נבון כדי לבחור בלהקה, שהוא אוהב אותה". דברי איילי.

שירים וסמים

במהלך ההכנות לפסטיבל הזמר העברי בערד נעצר ראש להקת "הברירה הטבעית" הזמר שלמה בר בחשד של שמוש בסמים ואתמול שוחרר ממעצרו. הוא האשם שברשותו נמצאה סיגריה מגולגלת שהכילה לפי החשד חשיש. מהמשטרה נמסר שהזמר הודה בשימוש בסמים. כמו כן נעצרו במהלך הפסטיבל בערד עוד ששה חשודים המואשמים אף הם בסמים. הצעיר ביניהם בן – 19. בתמונה: שלמה בר בצלום ארכיון

גם זה קורה

בירושלים, מסתבר, יכולות שתי המפלגות הגדולות לשתף פעולה בנושאים החשובים לכלל הצבור. בעקבות יוזמת עמנואל זיסמן, מזכיר מפלגת העבודה במחוז ירושלים, הוקם ועד צבורי בהשתתפות אישים במפלגת העבודה, הליכוד, וגורמים ציבוריים ופוליטיים נוספים בירושלים לקידום בניית מרכז הספורט במלחה. בראש הועד יעמוד זיסמן, ורובי רובלין שהוא מראשי הלכוד בעיר. הוועד יעשה לגיוס בירושלים וכן יעשה לאסוף כספים כדי להשיג יחד עם העיריה מימון ביניים במגמה לגרום להתחלת העבודות בהקדם.

אורח מבריסל

ג'ינאנדרוזקו, המזכיר הכללי של האינטרנציונל המקצועי של האגודים המקצועיים החופשיים בבריסל, עומד להגיע בסוף השבוע הבא לביקור קצר בארץ. סיבת הביקור – השתתפות בדיון במושב הוועד הכללי של ההסתדרות בפעילות הבין־לאומית של ההסתדרות. לבד ממזכ"ל האינטרנציונל ישתתפו בדיון המזכ"ל ח"כ ישראל קיסר שיפתח אותו, יושב ראש מכון לבון ירוחם משל, ומנהל המחלקה לקשרים בין לאומיים של ההסתדרות אברהם אלון. הדיון יתקיים בבית הועד הפועל ביום א' 2 באוגוסט. בנוסף יקיים האורח שיחות עם מזכ"ל ההסתדרות.

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

קרוב למצב

(המשך מעמ' 7)

ומארס, קופת־חולים מפנה מקרים וחופים ביותר לטיפול במגזר הפרטי.

מנהלת המחלקה למידע ולהערכה בשירותי בריאות־הנפש במשרד הבריאות, מרים פופר, אינה יודעת לענות על שאלות בסיסיות: כמה פסיכולוגים מועסקים בשרותי בריאות־הנפש הקהילתיים במגזר הממשלתי, כמה אנשים פונים לשירותים אלה, כמה זמן נמשכת ההמתנה לטיפול ועוד. היא אינה יכולה לספק נתונים השוואתיים כל שהם: כמה אנשים קיבלו בארץ טיפול נפשי לפני חמש שנים, לפני עשר שנים או לפני עשרים שנה. במשרד הבריאות, נקודת ההתחלה בתחום בריאות־הנפש היא – עכשיו.

ליתר דיוק, אשתקד. הצעד הראשון נעשה במאי 1986. היה זה סקר על כוחאדם ותמונת השירותים. הסקר נמשך שבוע אחד ונערך ביחידות המרפאתיות לבריאות־הנפש, במגזר הממשלתי והציבורי, כולל צה"ל (בלי תחנות הקיבוצים, שסירבו להשתתף). נתוני הסקר נמצאים עכשיו בשלבי עיבוד סופיים, והסיכום והמסקנות צפויים בעוד חודש.

על סמך נתוני השבוע המדגמי, הכינה מרים פופר אומדן שנתי של אנשים שקיבלו טיפולים שונים על רקע בעיות נפשיות. התשובה: 240,000 איש; על־פי אותם נתונים, האומדן השנתי של מספר הביקורים בשירותי בריאות־הנפש הוא 800,000 ביקורים. הנתונים החלקיים של הסקר מלמדים, שקרוב לרבע מיליון איש פונים כל שנה לשירותי בריאות־הנפש המרפאתיים במגזר הממשלתי והציבורי.

אין שום נתונים על מספר הפונים לטיפולים פרטיים. מחיר הפגישה, המתקיימת בדרך־כלל פעם בשבוע, נע בין 60 ל־80 ש"ח לשעה. יש לשער, שמספר הבוחרים בטיפול נפשי פרטי הוא גבוה, כי אנשים במצוקה נפשית קשה לא מסוגלים להמתין תקופה ממושכת לקבלת העזרה. מתברר, שגם במגזר הפרטי העומס הוא רב. אלא מה? כאן הפציאנט הוא גם לקוח, ובלקוחות מתחשבים. אם המקרה דחוף – הפסיכולוג יעבוד שעה "מיוחדת", נוספת על שעות העבודה הנוספות הרגילות שיש לו כל יום.

(המשך מעמ' 7)

קבלת־הפנים הנלהבת שהעניקה אוסטריה להיטלר, מבקשת להבליט את ההתנגדות הנבהרצת של משטר דולפוס לסיפוח.

אכן, אילו הביאה פרשת ואלדהיים לחשבון־נפש מעמיק יותר לגבי האנטישמיות ששרדה באוסטריה, בד בבד עם חשבון־נפש נוקב לגבי התקופה הנאצית, ייתכן שהפסדו של משבר ואלדהיים היה יוצא בשכרו. אומנם הסוציאליסטים הבטיחו יתר תשומת־לב למלחמה בתופעה זו (מפלגת־העם שילמה רק מס־שפתיים). אך כיום אין מוכחות התמודדות של אמת עם העבר האוסטרי, ולו גם באיזור, מחוץ לכתלי הסימפוזיונים.

עם זאת, אין להפריז ולסתום את הגולל על אוסטריה. אחרי ככלות הכל, עם כל נקודות־התורפה שלה, הרפובליקה האוסטרית השנייה הוכיחה עצמה עד כה כמדינה דמוקראטית תקינה ויציבה ובריאה לאין ערוך מהראשונה. יש לקוות כי במוקדם או במאוחר, "לאחר ואלדהיים", תבוא השעה גם לשיפור מחודש של היחסים הדו־צדדיים בינה לבין ישראל.

(כמאמר שני האחרון בבוררה)

מעריב-עכשיו
קרא מחר במעריב יום ו':

מעריב־סופשבוע: אסי דיין על אסי דיין. שנות האפס פרק ב': נשואי בזק עם סמדר קלצ'יצקי. נוטשים את רמת הגולן. הערבים נכנסים – יצחק בן־חורין ● אברהם שפירא, מוכים לו כפינה – סימה קדמון.

מעריב־שבת: ימיו הראשונים של דיין בממשלת בגין – אליקים רובינשטיין ● פלסתינים בדרכו אמריקני – אבינועם בר־יוסף ● שלמה הלל, יו"ר – יוסף צוריאל ● הקרן הקיימת לי"ש – אהרון הלב.

מעריב־כלכלה: יועצים פיננסים. הערכות חדשה – יואב יצחק.

מעריב־קריירה: איך לגייס איש מכירות. עצה. – תמי זילברג.

מעריב־פנאי: דודו פישר: הכוכב של "עלובי החיים" – תלמה אדמון.

מעריב־ספרות: פאן – מה תעשה באחריתה? – יו"ר אגודת הסופרים, המשורר שגב אורה, כתב על המשבר בחשים עם פאן בישראל.

● רפי מן, שפי גבאי – עבד־אל־נגיד כישראל ● אבי בורנשטיין – אהבה במאמר עולם ● איננה דוידזון – נאוה אדר ● אבי רז – אוכלים השבוע ● דוש – שליחות באויר ● סיכוני נפש לשון הרע – משדרה.

ח"כ אברהם שפירא

עבד אל מגיד

נאוה אדר

מעריב מעניק לך הידושים העונים לדרישות שלך

חשש מהשלשלות

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	14 – 27	בהיר
אמסטרדם	13 – 21	מעונן
בואנוס איירס	5 – 17	בהיר
הלסינקי	17 – 25	בהיר
הונג קונג	27 – 31	גשום
וינה	14 – 20	מעונן
טוקיו	24 – 33	בהיר
מוסקבה	21 – 30	בהיר
יוהנסבורג	-3 – 11	בהיר
לונדון	14 – 18	מעונן
ליסבון	17 – 28	בהיר
מדריד	17 – 32	בהיר
מונטריאול	16 – 21	מעונן
ניו יורק	24 – 33	בהיר
סאן פאולו	13 – 16	מעונן
פאריס	14 – 18	מעונן
פרנקפורט	14 – 20	מעונן
ציריך	11 – 18	גשום
ריו דה ז'נרו	16 – 28	גשום
שטוקהולם	22 – 26	בהיר
שיקאגו	19 – 34	בהיר

swissair

קופת־חולים הכללית
מחלקת הנכסים
הזמנה להציע הצעות

[illegible] בזה הודעה בדבר קבלת הצעות לרכישת זכויות חכירה [illegible] (כ.ב.י) בבבב:

[illegible] ברחוב מיקון 18 עם בניה הנישה מרחוב החולין בחיפה, בגוש 10863, חלקה – 42. [illegible] כ־1,500 מ"ר.

לכל הצעה יש לצרף ערובה בנקאית בשיעור של 5% מסכום ההצעה. [illegible]

הצעת הבחיר לא תבלול [illegible]

קופת־חולים שומרת על זכותה לנהל מו"מ עם המציעים לאחר פתיחת ההצעות.

את ההצעות יש להגיש עד 14.8.87 [illegible] ת"א חדר 218 ולציין על המעטפה הצעה מס' 106/87.

קופת־חולים לא מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

הגשת כספי להתחייבות הזו עם הבחיר שהצעתו תתקבל.

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון
הודעה על הכנת שינוי תכנית מפורטת.

בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 ניתנת בזה הודעה כי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון בישיבתה מס' 1/87 מיום 27/1/87 החליטה להכין שינוי תוכנית בנין ערים מפורטת מס' 152/03/4.

ואלה הם השטחים בתחום שינוי תכנית המוצעת:
גוש 1962 מגרשים 23, 6.7 – 26
גוש 1963 מגרשים 6 – 12.
שטח התחום כ־3,106 דונם.

אלי דיין
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי רחובות
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה רחובות הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מפורטת מס' רח/402/3" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת אזורי מגורים, קביעת שטח ציבורי פתוח ושטח לבנייני ציבור, קביעת שבילים, שטח פרטי פתוח, דרכים, ביטול דרכים.

ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3698 בין רחובות חיים חלקה 18, 19 מגד והנ"ב.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. העתק ההתנגדות יומצא למשרדי הועדה המחוזית, ועליה לכלול פרוט הנימוקים להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.

י. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
תאריך 21.7.1987

דבר

לפני 60 שנה

קנדה מקציבה מיליון דולר לקה"ק

ויניפג. ועידת ציוני קנדה קבלה את הצעתו של אוסישקין, הכשתתף בה, להמציא לקרן הקיימת, לבסוף בסורית, סכום של מיליון דולר. בשעת בירור ההצעה הזכירו הנואמים לטובה את הרצפלד אשר דרש בועידה אסתקי באמצעים כיהודים להמצאת סכום גדול לקה"ק.

דיקטטורה בוינא?

וינא. בודעים כי ראש הממשלה סייפל החליט לצמצם את מספר חברי הקבינט ולהעמידו על חכיסה. למען תוכל הממשלה המצומצמת לפעול בדיקטטורה. הסדר בעיר הושב על כנו, השביתה הכללית נגמרה. התעבלה ושאר השירותים שהושבתו יתחדשו מחר.

הריגות ג. פ. או. נמשכות

מוסקבה. ג. פ. או. מודיעה כי היא גלתה הסתדרות אנטי־סוביטית גדולה בקיוב. נאסרו 100 איש. עד עכשו הוצאו להורג מאלה – ארבעה.

לפני 40 שנה

850.000 יהודים באירופה מועמדים לעליה

למעלה מ־850.000 יהודים מאירופה הם עכשיו מועמדים להגירה – במסקנה זו מסתכם התזכיר על שאלת היהודים העקורים ופשוללי הבמחון באירופה שהגישה הנהלת הסוכנות לוועדה. האו"ם לארץ ישראל.

יהודים בורחים מרומניה

בוקרשט. ההגירה הבלתי מאורגנת של יהודי רומניה גוברת מיום ליום. יום יום עוזבים את המדינה מאות יהודים ופניהם אל עדי השדה. מצב היוצאים המתאספים במכונותיהם באזורי הגבול בכל רע.

נשיא פולין מאשר את התמיכה בציונות

וארשה. אישור חדש לתמיכת פולין בתביעות היהודים לגבי ארץ ישראל ניתן בשבוע שעבר מפי נשיא המדינה יוזף צירנקייביץ' בנאומו בפרלמנט הפולני.

ברעננה אוהבים יופי ונקיון, דבר שאפשר להתברך בו, אבל – בשם אותה אהבה היתה שם בשבוע שעבר תקרית לא נעימה. ילדי סדנת האמנות של הסטודיו ללימודי אמנות יצאו עם מדריכתם לרחוב הראשי, לקשט אותו, זמנית, במעשי ידיהם. הם הפכו עץ לדמות אדם עם נחש מתפתל סביבו, הסבו פח אשפה ציבורי למפלצת פעורת פה, תלו כביסה סטטנית על אם הדרך וקישטו חזית של משרד בדגמי בניינים. והכל בחימר, חומר אורגני נמס במים, אחד ממיני האדמה. אבל, עירית נתניה, גם היא אוהבת נקיון ויופי, ראתה בקישוטים אלה מפגע ובאמצעות מפקח תברואי ודו"ח רישמי הודיעה למדריכת הסדנה שעליה „לבער" את „המפגע" תוך שעה.

בשנת 1976, כשחגגה ארה"ב מאתיים שנה, הוזמנו כל אזרחי ואשינגטון הבירה לקשט ולצבוע את ברזי כיבוי האש הפזורים בחוצות העיר כיד הדמיון הטובה עליהם ותוך כמה ימים מלאו הרחובות דמויות צבעוניות, היסטוריות, מודרניות וסתם משעשעות שהסבו קורת רוח רבה לאזרחים ואורחים. אבל, כבר מזמן נאמר: על טעם וריח אין להתווכח, ועוד יותר קשה – עם עיריה.

„זה לא בושה להיות ילד כזה"

מחקר על השתלבותם החברתית של ילדי משפחות חד־הוריות מלמד, כי למרות השכלה גבוהה יותר של הורים אלה בדרך כלל לא מגיע התלמיד להישגים בלא תשומת ליבו של בית־הספר

מאת נעה גל

עבודת הדוקטורט של ד"ר רחל פסטרנק, ראש המסלול לבית הספר היסודי במכללת לוינסקי, הוכתרה בשם: „תיפקודים חברתיים ולימודיים במשפחות חד־הוריות". כמשפחה חד הורית מוגדרת משפחה בה ההורים פרודים, גרושים או משפחה בה הילדים יתומים מאם או מאב.

השאלה שנבדקה בתחום הנושא היתה: באיזו מידה מסוגל בית הספר לצמצם פערים בין ילדים ממשפחות חד־הוריות ודו הוריות. לצורך כך נחקרו ששה בתי ספר באזור המרכז באוכלוסית ילדים שמנתה 650 ילד, מתוכם מחצית ילדי משפחות חד־הוריות.

תוצאות המחקר העלו, כי התלמידים ממשפחות חד־הוריות נופלים בתפקודיה הלימודיים וההתנהגותיים מילדים הבאים ממשפחות שלמות. לאור תוצאות המחקר הראשון החליטה ד"ר פסטרנק לערוך מחקר שני, בשיתוף עם פרופ' יוחנן פרס מהחוג לסוציולוגיה באוניברסיטת תל אביב. הפעם התרכזה בשאלה: האם ניתן לשנות את עובדת נחשלותם של ילדי המשפחות החד־הוריות, וכיצד אפשר לעזור להם.

בימים אלה מתפרסמות תוצאות המחקר והעתקים מכנו הועברו לשר החינוך, מנכ"ל משרדו ולראש עירית ת"א ומנהל אגף החינוך בעיריה. לצורך המחקר נבחר בית־ספר תל־אביבי, שמכשיר את תלמידיו על בסיס ערכי תנועת העבודה, ובאוכלוסית הילדים שלו 40% ילדי משפחות חד־הוריות, לעומת 7-10 אחוזים בבתי הספר האחרים.

להבדיל מבתי ספר אחרים, בבית הספר המדגמי מתקיים יום חינוך ארוך, התלמידים נהנים מארוחה חמה ומשם בו דגש מיוחד על חינוך לדמוקרטיה וגיבוש חברת ילדים. כמו כן מטופח במיוחד הצד היצירתי. בבית הספר מתקיימות תערוכות ציור ופיסול ביוזמת מועצת התלמידים, החל משלב הפצת ההזמנות ועד בחירת המוצגים.

בששת בתי הספר, בהם התקיים המחקר הראשון התברר, כי למרות שהשכלת הוריהם של הילדים הבאים ממשפחות חד־הוריות, היתה ברובה גבוהה, והם עסקו במקצועות תופשים, לא תרמה עובדה זו להשתלבותם של ילדיהם במסגרת הלימודים וביצירת קשרים חברתיים בבית הספר. לעומת זאת בבית הספר שנבדק במחקר השני, שגם בו היתה השכלתם הממוצעת של הורי הילדים ממשפחות חד־הוריות גבוהה, התבררה יכולתם המובהקת להחשב כפעילים ומוכשרים בחיי בית הספר וחברת הילדים בו, ללא כל סימני נבדלות ומיוחדות.

משמעותה של עובדה זו: בית הספר הוא הגורם העיקרי המנוה והמעודד קשרים חברתיים וקידום ילדים ממשפחות חד־הוריות. למטען, איתו באים הילדים, חשיבות בסיסית. אולם בלא תרומתו ותשומת ליבו של בית הספר, צוות המורים וההנהלה, לא יגיע התלמיד להשגים ניכרים.

במסגרת המחקר הועברו שאלונים סוציומטריים בין כל ילדי בית הספר, על כל כיתותיו, כדי לטשטש את מי מאוכלוסיית הילדים בחנים. ההורים חתמו על הסכמה לעריכת הניסוי בעזרת ילדיהם בלא שידעו על פרטיו, ולבד ממנהלת בית הספר לא ידע איש מהם סיבות המחקר. כמו כן נבדקו השגיהם של התלמידים בשלושה מקצועות עיקריים: עברית, חשבון ואנגלית.

התוצאות הבהירו מעל לכל ספק, כי ילדי המשפחות החד־הוריות אינם נופלים בהשגיהם הלימודיים ובמקובלתם החברתית, משאר ילדי בית הספר.

ד"ר פסטרנק רואה ביום החינוך הארוך גורם בעל חשיבות גדולה בעזרה לילדי משפחות חד־הוריות. הרגיעה והרווחה לה זוכים האב או האם בשעה שילדם נמצא במסגרת מאורגנת, עד שעות אחר הצהרים ומקבל ארוחה חמה, תורמת לשלוותם ומשפרת, כמובן, את תיפקודם במקום עבודתם. כמו כן משפרת תחושה זו את הקשר בין ההורה לבית הספר בו לומד בנו ואת נכונותו לתרום לטובת המוסד.

ד"ר פסטרנק מוסיפה ומציינת, כי חברת הילדים, שהיא גוש משמעותי ביצירת אוירה ליברלית, המקבלת את השונה והנבדל ללא הסתייגות, תורמת אף היא לתחושת ההשתלבות של ילדי משפחות חד־הוריות. „זו לא בושה להיות ילד כזה. מקבלים אותך כפי שהינך". וכך מתגבשים בקרב כל הילדים דפוסי פתיחות חברתית ברמה גבוהה.

בעוד שתחת הסעיף „פופולריות" לא ניכר הבדל בין הילדים ה„חד־הוריים" ושאר ילדי בית הספר, התגלתה מידה זעירה של שוני תחת הסעיף: „דחויה". כלומר: היתה מידת מה של דחיית ילדי המשפחות החד־הוריות.

ובנוסף עונה ד"ר פסטרנק לשאלה המתעוררת: אילו נוספו לאוכלוסיית בתי הספר האחרים ילדי משפחות חד־הוריות, האם מספרם לא היה משנה את איכות היחס אליהם גם בבית ספר אחר? „יכול בהחלט להיות שכן", מסכימה ד"ר פסטרנק. „יכול להיות שהנהלת בית הספר היתה מתאמצת ליצירת קשר טוב יותר ולהתחשבות בילדי משפחות אלו, ורמת שילובם היתה עולה".

בכל מקרה מהמחקר שלנו עולה, כי הצרוף של השכלת הורים, המטען שעמו באים הילדים מן הבית לבית הספר שנענה לצורכי תלמידיו ה„יחודיים" – הם הגורמים העיקריים התורמים לשילובם של ילדי משפחות חד־הוריות בבית הספר ובחברת הילדים שלו.

המרגלות שחזרו אל הכפור

100 נוטרים השגיחו על מחנה ההסגר במושבה וילהלמה בימים האחרונים לשהיית גרמנים פרו־נאצים בישראל. מרים ספירו שימשה אז מלווה של הגרמניות לבית המשפט או לקניות בחנויות. רק מחנות אחת גירשו אותן

מרים ספירו

מאת נתן רועי

ימיהם האחרונים של הגרמנים אוהדי הרעיון הנאצי בארץ היו ימים מתוחים ביותר. יומני החדשות של הבי.בי.סי ששידרו, החל מפרוץ מלחמת העולם השניה, תעמולה אנטי נאצית לא הוסיפו פופולריות לגרמנים שהתגוררו במושבות הגרמניות בפלשתינה. היו [illegible] שהלכו לרכוש מזון בחנויות של יהודים וזכו לקיתוני קללות עסיסיות. אבל היו גרמניות יפיפיות שנישאו לשוטרי מנדט בריטים ששרתו בפלשתינה.

מרים ספירו, שוטרת מנדט יהודיה, נזכרת בימי השירות שלה במשטרת המנדט, בימיהם האחרונים של הגרמנים הפרו־נאצים בארץ ובמעצרם במחנה הסגר ששכן במושבה הגרמנית וילהלמה. המחנה, שנשמר על ידי 100 נוטרים, היה בפיקוח הבולשת הבריטית, הסי.אי.די. תפקידה של מרים היה בדרך כלל ללוות חשודות גרמניות בריגול לבית המשפט בירושלים. היא היתה מובילה אותן לבית המשפט ושם מעבירה אותן לידי השוטרים המלווים לאולם. היא גם הובילה גרמניות לקניות בתל־אביב במשוריינֵי הנוטרים.

מרים ספירו, כביוגרפיה שכתבה זה עתה: „בנסיעות שלהן לקניות בתל־אביב קנו הגרמניות חוטי צמר וסרגו מהם שמיכות עבות במיוחד, אותן היה מותר לשלוח לגרמניה. שם פרמו את השמיכות והפכו את הצמר לסוודרים וכובעים לחיילים הגרמנים. בכך הם תרמו את תרומתן למאמץ המלחמתי הגרמני. ברוב החנויות קיבלו את פני הגרמניות די יפה. רק מקרה בודד היה בחנות הבדים של מר דיניץ, אביו של שמוה דיניץ, שראה אותי במדים ושאל מי הקונות. כאשר הסברתי לו מי הן הוא סרב לשרתן וגרשן מחנותו כי לא רצה כל מגע עימן. הוא צעק להן בגרמנית: 'אראוס', 'אראוס'."

עצירה בשם מרים מצ'ק

מרים ספירו מספרת על התנהגותם כפוית הטובה של הבריטים כלפי סייענים שפעלו עם הס.אי.די נגד הפעילות הנאצית בארץ. אחד מסיפוריה מוקדש לעצירה בשם מרים מצ'ק, רקדנית בעלת נתינות אוסטרית.

מרים ספירו: „היא פעלה למען הבריטים אך כאשר הם מיצו את האפשרויות לנצל את כישוריה הם העבירו אותה למחנה עם הגרמנים האחרים. מרים מחתה על כך. היא ראתה בגרמנים [illegible] להיפגש [illegible] לא ניתן לה, למרות התמרמרותה על העוול שנעשה לה.

היא מספרת על מרגלות שנתפסו והובאו למחנה שבו שרתה: „בשנה השלישית של מלחמת העולם השניה הובאה למחנה גרמני תושבת ירושלים שהיתה נשואה לארמני. בעלה היה אחד ממנהלי בנק ברקליס בירושלים. בני הזוג התגוררו בשכונה היוונית. מחלון ביתה היתה הגרמניה עוקבת אחרי קרונות הרכבת שסומנו בצלב האדום ומדווחת לגרמנים וכך היה באפשרותם להעריך את מספר הפצועים אחרי הקרבות במדבר המערבי. את מעשי הריגול שלה גילה דייר ביתה שהיה איש „אינטליג'נס" בריטי. חשדו התעורר בגלל שחש כי פשפשו בניירותיו. עצירה אחרת, יוונית במוצאה, הובאה למחנה לאחר שנתפשה בסיורה ליד חופי הארץ בלווית גבר ובידיהם משדר ואביזרי ריגול נוספים. מעניין לציין כי בסיום מלחמת העולם השניה נשא אותה לאשה הנהג הבריטי של המחנה.

„מרגלת מסוכנת אחרת היתה אחת הנשים הצ'כיות שהובאו למחנה. היא נחשבה לאסירה מסוכנת מאד ועל כן לוותה ביציאותיה מן המחנה על ידי גברים בלבד. אשה ערמומית זו היתה מרמה את הנוטרים השומרים עליה בכך שהיתה מבקשת ללכת לשירותים ושם היתה משאירה מכתבים שאותם היה אוסף אחר כך ערבי. לאחר זמן מה שמו הנוטרים ליבם לכך שהיא מבקשת ללכת לשירותים במקום קבוע. בדקו לאחר יציאה משם ומצאו את המכתב. בכך באה אל קיצה פעולתה המחתרתית. כשתמה המלחמה שוחררה אשה זו מן המחנה".

חילופין בגבול תורכיה

יהודים פלשתינאים לא מעטים נקלעו, בפרוץ מלחמת העולם השניה, לבעיה קשה ונאלצו למצוא דרך מוצא מהארצות הפרו־גרמניות של אירופה. אחדים מהם, כאלה שביקרו עם פרוץ המלחמה באוסטריה וגרמניה, עשו מאמצים רבים לחזור לפלשתינה. העניין התעכב עד לשנת 1943. לבסוף נערך הסכם חילופי אוכלוסיה: הבריטים החזירו לגרמנים את התושבים הגרמנים של פלשתינה ואילו הגרמנים שיחררו את התושבים הפלשתינים שנותרו כלואים בארצותיהם. חילופי האוכלוסין נעשו בגבול התורכי.

מרים ספירו, שהיתה אחת השוטרות שליוותה את התושבים הגרמנים לגבול התורכי מספרת: „בשנת 1943 נאמר לי להתכונן לנסיעה ללוות גרמנים וגרמניות עד הגבול התורכי. היתה זו הפעם הראשונה שיצאתי מגבולות הארץ והתרגשתי מאד לקראת המסע. יחד עימי יצאו ללוות את מאה העצירים עוד שתי שוטרות משרונה, שלושה־עשר נוטרים ושלושה בריטים שאחד מהם היה די.אס.פי. עשינו את הדרך בשלושה אוטובוסים של איחוד "דגב" מפתח תקוה. לאחר חניה בעתלית ובדיקות שונות עברנו דרך ראש הנקרה, צור וצידון לביירות ולמחנה מיה־מיה. הנסיעה למחנה מיה־מיה היתה מסובכת בגלל מיקומו הגבוה ותנאי הקרקע באיזור בארץ. שם לנו לילה אחד. בין העצורים שהיו במחנה מיה־מיה היו מרגלים ואסירים בטחוניים מסוכנים, ביניהם גם יהודים, ועל כן נהגנו זהירות רבה בעת שהותנו במקום. התנאים בדרך היו קשים ביותר, היה זה חודש דצמבר והקור היה עז ביותר. ממחנה מיה־מיה המשכנו לחומס, לטריפולי, ראינו את אל־חמה מרחוק ועצרנו בחלב. כולנו, כולל העצירים, לנו בבית הספר. במקום זה שהינו שלושה ימים תמימים עד שהגיעה אלינו ההודעה כי היהודים שיוחלפו בגרמנים שאיתנו כבר יצאו לדרכם. המשכנו ברכבת עד ערנה שעל הגבול התורכי. הגרמנים הועלו לרכבת והועברו לתורכיה. אנחנו, הנוטרים והנוטרות, נשארנו במקום כדי להמתין ליהודים שבעבורם שוחררו הגרמנים. היו אלה יהודים בעלי אזרחות פלשתינאית שבמסעותיהם בארצות הנכר ובביקוריהם אצל קרובים בגולה נותרו על אדמות אוייב בעת המלחמה".

מרים מצ'ק

שָׂם כספו על קרן השמש

היום אפשר להביא הביתה מנורה, להתפשט, לשכב בחדר נוח וקריר עם ספר טוב ומוסיקה ובלי רעש המטקות – ולהשתזף. ד"ר פוירמן שניהל משך עשרות שנים מחלקת עור בבילינסון מזהיר: את הנזק חשים רק בחלוף כמה שנים.

מאת נורית חליף

סיסמא אחת אומרת: „להיות יפה, רזה ושזופה בלי דיאטה – מי איננה רוצה". סיסמא אחרת מבדיזה: „מדע וטכנולוגיה לשרות היופי". ויש המפרסמים ביתר פירוט: „בעלי וילות גילו לאחרונה את הקסם הנפלא הזה. בזמנם הפנוי: הם תופסים כמה דקות צבע במיטת שיזוף".

אלה רק כותרות אחדות לדוגמא מתוך מבחר הממלא לאחרונה את דפי העתונים. פרסומות מאירות עינים בהתנפלות אליך, לפתות גם אותך שתפקיד/י יופיך, קרי: צבע עורך (לעזאזל, למה שחום יפה יותר מבהיר?!) לכוחם וכישורים המופלא של מכשירי השיזוף למיניהם. גל חדש. עוד אופנה.

במודעות ובמאמרי פרסומת (מוסווים היטב) מסבירים, שאין עוד צורך להיחשף לשמש כדי להיות יפים. פתאום כולם יוצאים מתוך הנחה שאת ואתה ואתם יודעים עד כמה מסוכן לשכב תחת השמש ולספוג את קרניה הטומנות סכנה: פתאום כולם מדגדגים את עצביכם ומזכירים לכם, שלשכב בחול החם זה מעצבן ומגרד, ונודאה לא פחות היא התחושה הבלתי נעימה של הזיעה והרעש וההמולה על חוף הים – כאילו לא רק אתמול מכרו לנו אותם מפרסמים ודידים קרמים לשיזוף וכסאות־ים וכל אביזר אחר והבטיחו, שאין טוב ונעים יותר מאותם מים וחול ושמש קיץ.

חוסר פרופורציות, ניחא, אך אלה הן תהפוכות האופנה. לפרסומאים הרי מותר לנסות למכור לנו כל שעולה על דעתם, זה מקצועם, בתנאי שהצרכנים ידעו לפני מה הם עומדים, ישקלו אם כדאי, אם בריא ויחליטו.

המודעות מבטיחות לצרכנים לא רק שיזוף בלתי מזיק, גם בטיחות גבוהה של המיטות הללו, שהבנאדם נכנס לתוכן, מתפרקד קרוב קרוב למנורות המסופות ויוצא שחום ויפה. הפעם, אבל, לא בתחקיר צרכני עיסוקנו אלא אך ורק בבריאות.

פניתי אל פרופסור אליעזר פוירמן, ששימש מנהל מחלקת עור בבית חולים בילינסון במשך 30 שנה. מאז צאתו לגימלאות הוא מכהן כיועץ למחלות עור מטעם קופת־חולים. משמש יו"ר החברה הדרמטולוגית של רופאי העור בישראל ופרופסור מן המנין באוניברסיטת תל־אביב.

● אתה מחייב או שולל שיזוף בתוך המיטות הללו, או שיזוף לאור המנורות למיניהן?

חד וחלק אמר: „שולל". והרחיב והסביר: „כל המכשירים הללו מזיקים, בדרך זו או אחרת, את הקרינה הטבעית של השמש. המכשירים האלה הומצאו כבר לפני שנים רבות, למטרות תרפויטיות. כאשר מדובר בריפוי, עם ביקורת צמודה של רופא, אני מחייב את השימוש. אני כמדאי אשמע קיצוני ולא מקובל על הדור הצעיר, אם אומר שאני שולל מכל וכל גם שיזוף מאסיבי תחת קרני השמש וגם שיזוף מלאכותי בעזרת מכשירים. המכשירים הם רק אשליה. הם, כביכול, משפרים את מצב צבע העור. כאשר העור ניזון יותר מדי מקרנים כאלה או באלה, הוא נוטל על עצמו סיכון. צריך לזכור שגם שיפור הצבע הוא זמני, שהרי בסוף העונה צבע השיזוף נעלם, דוהה. העור רוצה לנוח, חוזר לעצמו. למען הדיוק לא חוזר אחורה למצב של קודם, כי מה שנצרב בו ונכנס בו, לא ייעלם.

„השפעתן של צריבות עור, שלא לדבר על כוויות שמש קיצוניות, הן הרות סכנה לטווח הארוך. השפעת קרני המכשירים השונים מזיקה פחות מקרינת שמש ישירה, מפני שהן מוכתות בידי האדם. אולם יש לקחת בחשבון שבארץ כמו שלנו, בנוסף לשיזוף בעזרת מכשירים ותכשירים, סופג כל אדם גם קרינה טבעית שאי אפשר להימלט ממנה".

● האם בארצות הקור, השימוש במכונות ובמכוני שיזוף הוא פחות מבוקר?

„הוא יותר מתקבל על הדעת. בסקנדינביה, למשל, ארץ ללא שמש כמעט בכל ימות השנה, לא נורא אם ייעשה שיזוף מבוקר בעזרת מכשירים. בישראל אני מתנגד לכל צורה של שיזוף, שהרי כולנו סופגים קרינה, נרצה או לא נרצה. גם במקרה הטוב והקל, עורם של רוב תושבי הארץ מזדקן ומתייבש מהר יותר מאשר עורם של בני אירופה. בישראל אפשר למצוא הרבה מדי נשים וגברים העובדים במשק, בקיבוץ, שכבר בגיל 35 פניהם זקנות בשל היובש, עם כתמים בצבע צהבהב־חום עקב הצטברות של פיגמנט, וכתמים אדומים עקב התרחבות כלי הדם. את כל הסימנים האלה אפשר לראות לגיל הרבה יותר מבוגר. התרחבות כלי הדם היא, דרך אגב, סיכון נוסף שלוקחים על עצמם אנשים השוכבים זמן רב בשמש או במיטות שיזוף. גם מחלות סרטן שונות נגרמות או מתפתחות בשל פגיעתם של סוגי קרניים שונים".

● מה הם אותם קרני UVO ו־AVB המוזכרות בכל מודעת הפרסומת המוזכרת מכשירי שיזוף?

„UVA הן קרני אולטרה סגול ארוכות. קרני UVB קצרות יותר. שני הסוגים עלולים לגרום הדלקות מהירה של העור. הרבה תאוריות לא הוכחו עד הסוף, אבל שלקרניים יש השפעה קרצינוגנית (מסרטנת) – זאת אנחנו יודעים לבטח. אשה שרוצה להיות יפה, משתופת שיזוף עמוק לאורך חודשי הקיץ, ומשיגה לזמן מה את מטרתה. אבל הנזק מצטבר והוא יתן אותותיו מאוחר יותר".

● מהו ההבדל בין מכונות הריפוי למכונות השיזוף היופיי?

„ישנם מכשירי טיפול מיוחדים על בסיס קרני UVA או VVB והם נועדו לריפוי. על השימוש בהם ממליצים הרופאים כתוספת לריפוי בכדורים מיוחדים מקבוצת פסורלן. בולעים כדור ומקרינים את הגוף. זו למשל שיטת טיפול במחלה הנפוצה פסוריאזיס. כבר לפני שנים רבות השתמשו בעולם במנורות הקוורץ לטיפול בילדים עם רכיטיס (עצמות רכות). בסקוטלנד ובאנגליה, ארצות עם חורף ארוך ומעט שמש, היה לשימוש במנורות האלה ערך רב. הקרניים גרמו לעליית כמות ויטמין D שחסר לילדים בשל חוסר שמש".

● אתה מציע פיקוח רשמי כלשהו על המכונים הללו המפעילים מכשירי שיזוף?

„יש ארצות שבהן אפשר לקנות גם תרופות בלי מרשם רופא ויש ארצות שבהן אי־אפשר לקנות כדור נגד כאב ראש בלי מרשם. גרמניה, למשל, מלאה מכשירי שיזוף כבר הרבה שנים. לממשלות קשה בדרך כלל לפקח על עסקים מסוג זה, לכן לא הייתי מנסה לאסור שימוש, אבל בהחלט דרוש פיקוח ובדיקה של משרד הבריאות. אני מודע לכך שאנשים שלא מצאו פתרונות אצל רופאים, הולכים לחפש ניסים, מיני הרזיות, פטנטים לעיצוב הגוף. באות אלי נערות המבקשות שאגביר את צמיחת שיער ראשן. מדוע? כדי שיהיה שופע. אופנתי. כשאין לי מרשם בדוק הן הולכות לחפש ישועה במקום אחר".

● מי הם בעלי הסיכון הגבוה יותר, כאשר מדובר בשימוש במכשירי שיזוף?

„בראש וראשונה בעלי העור הרגיש, הלבקנים, הבלונדינים, הג'ינג'ים והמנומשים מאד. יש מחלות עור שמחריפות בעקבות השיזוף המלאכותי".

פרופסור פוירמן הקדיש במשך שנים מאמץ רב להגברת המודעות לסיכונים שבשיזוף מוגזם. כבר לפני שלושים שנה, הוא אומר, ראה אנשים מתפרקדים יום שלם בשמש ולבו כאב. כיום עושה האגודה למלחמה בסרטן את עיקר מלאכת ההסברה בנושאים האלה. ראוי אולי להפנות עתה את תשומת לבה גם לאופנה החדשה: אופנת השיזוף המלאכותי.

תעודת זהות צבעונית

צבע בגד נכון יאיר את פניך, צבע לא מתאים יעשה אותם חיוורים או אפורים. אבל איך יודעים איזה צבע מתאים למי?

„מה שלא עושה הטבע, עושה הצבע" – זו אימרה ידועה. אבל, מה עושה צבע־לא־נכון לטבעו? מקלקל, כמובן, ואת זה עוד לא יודעים כולם. איך אפשר לדעת? כך, למשל: את/ה קם/ה רענן/ה וטוב/ת לב/ה בבוקר, אחרי עשר (לפחות) שעות שינה, ואנשים שפוגשים בך שואלים אותך: „מה קרה לך היום? לא ישנת בלילה? מסכן/ה" זה, למשל, סימן. איך פותרים את הבעיה? לובשים/מתאפרים/צובעים שיער בצבעים הנכונים לצבעי העור והעיניים שלך. איך מגלים מהם הנכונים? יש אנשים שיש להם אינסטינקט, חושים והם יודעים לבד. אפשר גם לעשות כל בוקר רישום של מה שלבשת ורישום של תגובות הציבור – אבל זה לוקח כסף הזמן. מי שלא יודע לבד ורוצה לקצר את התהליך, לעזרתו עומדים יועצים שזה מקצועם.

אחת מהם היא רונית ארדי, שלפני כשנה וחצי הביאה מארה"ב לארץ שיטה מיוחדת להתאמת הצבעים, יסדה כאן את הסניף הישראלי של "Colour me beautiful" וכימים אלה גמרה להעביר קורס לשש נשים, כולן לקוחותיה לשעבר, שתהיינה מעתה „יועצות צבע ותדמית" בזכות עצמן. היא הגיעה לנושא בארה"ב, אחרי שייעוץ כזה „שינה לה את החיים".

השיטה מבוססת על ספרה של קרול ג'קסון האמריקאית, שמצאה כי ארבע עונות השנה מאפיינות את האישיות ולכל עונה הצבעים שלה. לרוב ישנה גם גלישה לעונה אחרת, קרובה. לאיזה עונה שייך אדם – את זאת קובעים על־ידי בדיקת גון עורו ושערותיו, צבע אישוניו והחוורירים שבתוכם (בעזרת זכוכית מגדלת) והנחת בדים בצבעים שונים ליד פניו. צבעים מתאימים יזהו אור לפניו; צבעים לא־מתאימים יתבטאו בחוורון הפנים ואפרוריותם.

שלב נוסף בשיטה: להתאים לאדם את הבגד שלו, מבחינת גיזרה והארג, צרכיו והתדמית שהוא מעוניין ליצור, על פי אופיו וקווי הגוף היסודיים שלו.

ארבע מתוך שש היועצות המוסמכות עובדות כבר עם רונית ארדי במרכז הישראלי של „צבע אותי יפה" במלון הקאנטרי קלאב (טל. 03-418181 ו־03-4152617) והשתיים הנוספות נותנות ייעוץ בחיפה ובירושלים, כל אחת בעירה שלה. בינתיים – זה רק לנשים. באוגוסט יטפלו גם בגברים. הייעוץ ניתן בקורסים בני מספר שעות קבוע, שבסופם מקבל כל לקוח ארנק ובו דוגמאות בד צבעוניות, בבחינת „תעודת הזהות הצבעונית". פרטים על שעות הקורסים ומחיריהם בטלפונים הרשומים לעיל. לפי נסיוני, יש בשיטה ממש.

ת.א.

תקדים שנשכח

בתל־אביב של 1987 נרתעים מן האפשרות שנשים תשתתפנה בתהליך בחירת רב העיר. במדינת ישראל של שנת 1955 הכל נראה אחרת ומבטיח יותר.

באותה שנה אושרה בישיבת הכנסת בחירת חברי מועצת הרבנות הראשית. ב־21 בפברואר 1955 נבחר הרב יצחק נסים כרב הראשי הספרדי בעל התואר "ראשון לציון", במקומו של הרב בן־ציון חי עוזיאל המנוח. הרב אייזיק הלוי הרצוג נבחר אז בשלישית כרב הראשי של האשכנזים.

בדיון בכנסת השתתפה חברת הכנסת עדה מיימון מסיעת מפא"י, אשה דתית ומנהיגת פעולות, אחות של הרב פישמן, שר הדתות הראשון, ועל כך אמרה: "אני רואה לעצמי חובה נעימה לציין, שבפעם הראשונה השתתפו נשים חברות הכנסת באישור בחירות של הרב הראשי הראשון לציון. תהיה בחירתו לכבוד המדינה כולה".

אין ספק כי השתתפות נשים בבחירת רב בתל־אביב תהיה לכבוד העיר כולה.

ישראל קינמן
תל־אביב

אוכלים פרחים

מאת דני צדקוני

האמריקאים אוכלים פרחים. מסתבר שהם הלהיט האחרון בשוק המעדנים של ארה"ב. בטאון הפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית ברחובות מביא מתוך „בשוקי ייצוא" את הסיפור על פרחים שהם לא רק נותני ריח, או צמחי נוי וקישוט, אלא גם מאכל לבני אדם. אמנם הפרח טרם הפך למיצרך השווה לכל נפש, אך הוא מעדן מבוקש על שולחנם של אניני הטעם.

כשלושים וחמישה זני פרחים נמכרים כיום בארה"ב כמזון. הזנים הפופולאריים ביותר הם „כובע הנזיר" ו„אמנון ותמר". הפרחים משמשים לקישוט המנות, אך בכמה מסעדות מגישים אותם גם כסלטים.

אשתקד נמכרו למטרה הנ"ל כעשרת אלפים חבילות פרחים בעיקר בניו יורק ובלוס אנג'לס. שני המגדלים מקליפורניה שהם היחידים המגדלים פרחי מאכל הגדילו את שטחי הגידול שלהם, בעקבות עליית הביקוש למוצר היפה. מדי יום הם אוספים כאלף חבילות פרחים, המשווקים למחרתו. חיי המדף של פרחי המאכל הם בין 10 ימים לשבועיים.

על טעם וריח לא מתווכחים. אבל הורדים נותנים למאכלים ריח טוב. טעמן של הסיגליות הוא מתוק. לאמנון ותמר ולציפורני חתול טעם משלהם. וישנם גם פרחים המשמשים למילוי ירקות, בשר, דגים, ועוד.

אידי לונג
ממליץ ולהיפך

צער איזה בעלי חיים

יש לי פרפראזה על השאלה הקלאסית: דייג אוהב דגים? הפרפראזה היא:

– תגיד, ב„צער בעלי חיים" משתמשים באבקה נגד פרעושים?

כי, איך זה באמת, שלאף אחד שם לא איכפת, שפרעושים הם גם כן חיות?

...נכון, העובדה שאנחנו מעדיפים כלבים מנוצלת על־ידי כל מיני חברות לייצור אבקות המשמשות להשמדת אויביהם, הפרעושים, הכינים והקרציות ושאר צער־בעלי־חיים.

ובכלל זה – „דוגי" מתוצרת „כימנת 2000" והם גם שממליצים על „דוגי" כעל „בעל ריח נעים" וכעל „יעיל נגד פרעושים", במחיר 112 ש"ח לחומר הדברה, 18 ש"ח לשמפו.

האמת: גם אנחנו מעדיפים כלבים על פרעושים, אבל את השם של הרגש שלנו יש להוליך לצער בעלי יונקים או כלבים או חתולים, כי הפרעושים אינם נכללים אצלנו ב„צער בעלי חיים".

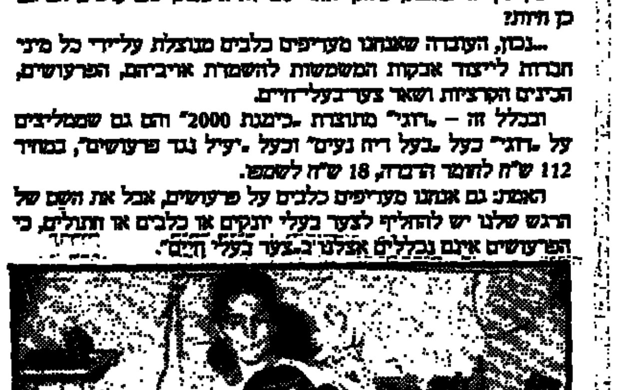

מלחמה עקובה מקטשופ

שוב ושוב אנחנו נוכחים לדעת עד כמה נכונה האימרה הצינית־משהו: „בכל מלחמה יש מישהו שמרויח".

אבל כיוון שבמלחמה הזאת, מלחמת הקטשופ בקטשופ, גם אנחנו נמצאים בין המרויחים או למה שנתלונן?

את הירייה הראשונה בקרב איתנים זה ירה זה שהמציא את הקטשופ ומאז אנחנו ממתינים במתח הולך וגובר לתשובה המתאימה.

וזה בא:

קטשופ שעומד על הראש!

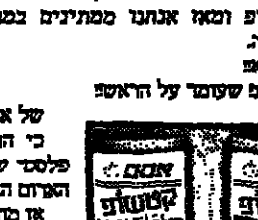

של אסם...

כי הרי את הרעיון של בקבוק פלסטי שקל ללחוץ ממנו את הנוזל הארום האדום הזה כבר המציאו – או מה נשאר?

להעמיד אותו על הראש, ואז, כלשון הכתוב, „אין הצטברות של קטשופ בתחתית".

נו, לא היה כדאי?

המחיר 4.53 ש"ח ל־750 גרם.

ומה ההבדל בטעם? איזה טעם? מה חשוב הטעם? העיקר הבקבוק!

קירור בחיק הטבע

אתם מבינים את כל אלה שנוטשים אהלים, מצבים גרילים, עורמים צידניות ומתמקמים להם בסופי שבוע על המדשאות בתל־אביב בגן קלור או ליד תחנת ארלוזורוב?

אתם חושבים שזה מפני שהם אוהבים טבע, אבל שונאים לנסוע רחוק?

אולי...

אבל מי אנחנו שנתווכח עם העם? מכסימום אנחנו יכולים להצטרף אליו, או לעזור לו.

או העזרה הפעם – „מקררית" ■

שלושה גדלים של צידנית, 10.5, 15 ו־20 ליטר, מחוברים לשקע של המצית באוטו גם בזמן הנסיעה וגם בזמן החניה ויש לך מקרר עד ל־0 מעלות.

גם בזמן שהוא אינו מחובר לחשמל הוא ישמור על הקור עוד שעות רבות.

היבואן – חברת „ישראפרים" וזה עולה 288–384 ש"ח, לפי הגודל.

במחשבה שניה – אולי בכלל יוצאים לפיקניק רק כדי להוליך שבינם?

בתמונה משמאל – „מקררית": מימין – גם כן.

هكذا من الأصل

هكذا عن الاصل

בנו של פצ'אנגה גדל

מאת שמעון וייס

"בתקופה הראשונה לאחר שעבר אלינו היה אסף מרבה לבקש ללכת לסבא וסבתא שלו," מספר בצלאל מרדכי, הדוד שנהפך לאב. "היה ביניהם קשר חזק. הוא היה הולך מאה מטרים, נעצר, כהסס וחוזר אלינו – ואנחנו היינו הולכים לקראתו. למרות גילו הצעיר, ידע היטב את מצבו, ועל אף ההתלבטויות חזר תמיד הביתה. בשבילנו, זאת היתה תקופת המבחן".

בעל ביתו של אסף מרדכי, בחדר־הילדים, תלויה תמונה של הוריו יעקב ושמחה מרדכי, שנהרגו – עם שניים מהדודים – לפני 12 שנים בהתקפת המחבלים על ביתם בכפר־יובל, מושב של עולי קוצ'ין. אסף חוגג עכשיו את הבר־מצווה שלו. הוא לא הכיר את הוריו חנן רב

כפר יובל

לא ידע כיצד מתו. במרוצת השנים נודע לו, מסיפורי הקרובים ומגזרי העיתונים שקרא, מה אירע בבית הוריו וסבו. הוא, שהיה אז בן תשעה חודשים, ניצל בנס. היה לכוד בבית, עם אמו ודודו. האם והדוד 'נחי' נהרגו והוא נשאר בחיים.

"יש לי הרגשת אחריות מוגברת לגביו," אומרת נחמה, בת 28, רעייתו של בצלאל. "זה לא אומר שהוא קשור בשרשרת לבית ושאני בלבישה לו סוודר בקיץ. זאת רק הרגשה חזקה."

אחרי שנהרגו המחבלים ואחרי שנקברו המתים, בתחילת קיץ 1975, נשארה משפחת מרדכי – שמונה אחים ואחיות – עם הכאב ועם פיקוח יתום מאב ומאם. חמש שנים טיפלו באסף הקטן סבתו וסבו. הורי אביו טפלו בו באהבה ובמסירות. בנותיה של הסבתא, דודותיו של אסף, עזרו לה לטפל בנכד.

בבית משפחת מרדכי לא היה קשר של שתיקה. כל השנים דיברו על האסון ועל בני המשפחה שנהרגו. כשהיה בן שלוש, ספרה לו דודתו הדסה – לפי עצת הפסיכולוג המצמוד – מה שקרה להוריו. לפני שבע שנים, כשנכנס לכיתה א', הגיעו בני המשפחה למסקנה שלא די באהבה שמרעיפים סבא וסבתא על אסף, ושהוא זקוק להורים שיוכלו לסייע לו בלימודיו. באותה שנה נשא דודו בצלאל לאשה את נחמה, בת מושב באר־טוביה. נחמה הכירה את אסף כשהיה בן ארבע. "נקשר בינינו קשר טוב," היא אומרת.

"בהדרגה – ולא בלי קשיים ומכאובים – הועבר אסף מבית סבתא לבית הדודים בצלאל ונחמה. בהתחלה, היה בא לשחק בדירתם של נחמה ובצלאל וחוזר לישון בבית סבא וסבתא. אחר־כך היה בא מבית־הספר לביתם של הדודים הצעירים, נשאר אצלם יותר ויותר זמן ואף ישן אצלם מפעם לפעם. בהתחלה, נשארו המשחקים והאלבומים שלו בבית סבא. בהדרגה העבירם לביתו החדש. לפני שנתיים השלים את העברת האלבומים האחרונים, ובהם תמונותיו ותמונות הוריו והכתבות שהתפרסמו בעיתונים לאחר האסון.

"אני ממשפחה אפיקורסית," אומרת נחמה. "המשפחה של בצלאל מסורתית, ואבא שלו לא כל־כך סמכה עלי בהתחלה. לא עד כדי פיצוץ, אבל היא דאגה. במשפחה של בצלאל, ההתייחסות לאסף היא רגשית מאוד וזה מובן מאליו. ביני ובין בצלאל היו כמה עימותים עקרוניים, מפני שהחינוך שלנו היה שונה מאוד. אני רציתי שאסף ילמד להתקלח בעצמו והוא היה קורא לבצלאל שיעזור לו. לפעמים הוא היה מתעורר באמצע הלילה ובא למיטה שלנו. אמרתי לו: חזור למיטה שלך ותרדם, אבל בצלאל היה מצטרף אליו ושוכב במיטתו. בכל זאת לא היה לנו קשה איתו, ועל מה שהיה קשה התגברנו."

נחמה זוכרת היטב את הנסיעה הראשונה

אסף עם דודו בצלאל שהיה לאביו

שלה עם אסף לבית הוריה בבאר־טוביה. אסף, ילד מופנם ושקט, לא היה רגיל להמולה סביבו. הוא חש ברע, הקיא, והתאושש רק בדרך חזרה לצפון. עם השנים היה לילד שובב, עליז ובעל ביטחון עצמי.

גם בבית־הספר היו קשיים. ילדים הציקו לו כשהזכירו את אסון משפחתו, ואחרים בכלל לא ידעו שהוריו נהרגו בידי מחבלים. כשהיה בכיתה ג', נשאל אם הוא מסכים שחבריו ישתתפו באזכרה להוריו. התשובה הראשונה היתה התנגדות מוחלטת. אחר־כך התרצה, והילדים עלו לקברות הוריו ודודו – לאחר טקס האזכרה, לאחר שבני המשפחה הלכו הביתה.

באחרונה הכין – כמו תלמידי כיתה ז' רבים – את "ספר המשפחה", ורבים מבני כיתתו בבית־הספר בכפר־בלום שמעו בפעם הראשונה מה שקרה למשפחתו. "כששואלים אותי מי ההורים שלי," אומר אסף, "אז אני אומר – 'בצלאל ונחמה', ולא נכנס לפרטים. אבל לפעמים אין לי ברירה, אז אני מספר." הוא מציג לפנינו את האלבומים שלו, מדפדף ומתעכב על כמה כתבות ותמונות, בעיקר על תמונת סבא המחזיק אותו בידו ומקבל מהרמטכ"ל משה גור את עיטור העוז של בנו, אביו של אסף.

נחמה מעידה שאסף דומה לבצלאל, ושלא קשה לחשוב שהוא אביו. בצלאל מספר שאסף קורא להם בשמותיהם כאשר הוא פונה אליהם, אבל כאשר הוא מדבר עליהם בגוף שלישי הוא אומר "אבא שלי" ו"אמא שלי".

"אנחנו מרגישים שאין זה אימוץ אלא הורות," אומרת נחמה. "אני חושבת שאסף מרגיש שנוער, הבן הקטן שלנו, הוא אחיו. אנחנו מציגים אותו כבן שלנו. כמובן, יש אנשים שמהססים ועולים על הסיפור. בהתחלה הם חושבים שאנחנו עובדים עליהם בעיניים, אחר־כך הם מתרגלים."

מראה הבית – אתר האסון – אינו מסגיר את עברו. הוא תוקן ושופץ. רק בגלל השקט סביבותיו הוא שונה מבתים אחרים. זה 12 שנה לא גר בו איש. אלה שיקולים של משפחת חי־יוסף (משפחתה של שמחה, אמו של אסף), אומרים בני משפחת מרדכי. אסף ביקר בבית הזה רק פעם אחת, עם אביו המאמץ, לפני שנים מספר. מאז הוא מרבה להתהלך סביבו, אך אינו נכנס. בצלאל: "בשנים הראשונות זה היה פצע טרי, אבל אחרי שאתה עובר ליד הבית עשרות פעמים, הכאב מתקהה. לא שהפצע מגליד, אבל השנים עושות את שלהן. ככה זה בחיים."

מכל בני משפחתה של האם, רק אח אחד נשאר בכפר יובל. שאר האחים והאחיות התפזרו בארץ. הסב עזב למושב ניר־חן בחבל לכיש, מקום מגורי אחד מבניו. לפני שבועיים בא עם כל בני המשפחה לפקוד את קבר בתו, בנו וחתנו. ואתמול בא לבר־מצווה של נכדו – רגע של שמחה בתוך שנים של צער.

תזכורת

יעקב מרדכי – חמיו כינו אותו "פצ'אנגה" – בן 23, יוצא סיירת "גולני", יצא מכפר־יובל לעבודתו כנהג "אגד" בקריית־שמונה. היה זה לפני 12 שנים, ב־15 ביוני 1975. בטרם יצא מקריית־שמונה לחיפה, שמע ידיעות מהרדיו־מזרח – מכיוון המושב שלו – ומיהר לנסוע הביתה. מחבלים השתלטו על בית חמיו, שבו התגורר זמנית עם רעייתו ובנו התינוק. לבדו, מצויד רק בכלי־נשק אישי, הסתער יעקב על הבית – כדי להציל את משפחתו. יעקב קרא לאשתו. המחבלים ענו לו במטחי אש.

כוח של "גולני" התארגן כדי לפרוץ לבית. יעקב דרש להצטרף לכוח הפורץ. 'רפול', אז אלוף פיקוד הצפון, ביקש מיעקב לשרטט את פנים הבית, והרשה לו להסתער בראש הכוח. גם מפקד הפעולה, שהכיר את פצ'אנגה כחייל־חוד־ר מעולה, נתן את הסכמתו.

השעה היתה 7.30 בבוקר. כוח אחד ריתק את המחבלים בירי מנשק קל, וכוח אחר פרץ לבית. יעקב מרדכי ראה שלושה מחבלים וירה בהם. שניים נפגעו מיד והשלישי הספיק – בטרם נהרג – לירות צרור בראשו של יעקב.

המחבלים ירו בכל בני המשפחה. אחיה של שמחה, נחמיה בן ה־19 שבא הביתה לחופשה מהצבא, נהרג. שמחה מתה מפצעיה בבית־החולים. אסף נפצע מרסיסים. הסבא יוסף חי יצחק, כיום בן 71, נפצע. בצלאל מרדכי נפצע, אחד מחיילי צה"ל נפצע קל.

בתולדות מלחמת צה"ל במחבלים, היה זה המקרה היחיד שאב הסתער על ביתו הוא – כדי לשחרר את בני משפחתו שמחבלים החזיקו בהם.

"יעקב היה גיבור," אמר שר הבטחון שמעון פרס, "הוא נלחם בגבורה ונפל בגבורה."

יעקב מרדכי זכה – אחרי מותו – בעיטור העוז.

המנורה הראשונה של יוטה

יוטה היתה אחת מערי שבט יהודה, מדרום לעיר חברון. בתחילת המאה הרביעית לספירה, אמר עליה אב־הכנסיה אבסבסיוס מקיסריה שבמקומה נמצא עתה 'כפר גדול מאוד של יהודים'. היום יושב כאן כפר גדול בשם יאטה – למעשה, עיירה עם מועצה מקומית.

לפי מסורות בנות הדורות האחרונים, אחת החמולות המרכזיות בכפר – מחמאדה – מקורה ביהודים שהגיעו מחיג'אז והתיישבו בכפר, אולי בימי הביניים ואולי בתקופה העות'מאנית. לפני 20 שנה, עדיין, אפשר היה לשמוע מהזקנים

[illegible] צבי אילן

סיפורים על מנהגים הקשורים ביהדות, הדלקת נרות בתקופת חנוכה ועוד.

סביר היה שבכפר כזה יימצאו שרידים יהודיים – כפי שבכפרים אחרים בסביבה, כמו באשתמוע ובסוסיה, נמצאו בתי־כנסת מפוארים. המצב בשטח – שונה. בסיורים שעורכים במקום, רואים שפע של אבנים עתיקות משולבות במבני הכפר. חלקן השתייכו, אולי, למבנים יהודיים. אך מה שבולט – ובשפע – הן אבנים רבות עם צלבים. בסיור עם אנשי קצין־המטה לארכיאולוגיה ביהודה ושומרון, הבחנו במשקוף שעליו חקוקים צלב וכתובת יוונית, אשר פוענחה בידי פרופ' יורם צפריר: 'זה השער לה' צדיקים יבואו בו' – כתובת מוכרת במשקופי כנסיות.

לאן נעלמו כל שרידי הכפר היהודי הגדול? לפני שנה איתרו אנשי קצין המטה באחת משכונות העיירה שרידי מבנה גדול, בנוי מאבני גזית משובחות. לידו נמצא אדן לעמוד, מסוג אלה של בתי־הכנסת, ובקירבתו מונחת אבן כרכוב. בבית־הקברות המוסלמי הקרוב יש עמודי שורג אחדים, שמקורם במבנה־ציבור – אם כי קשה לדעת אם היה זה בית כנסת או כנסייה. לשם כך תידרש חפירה, והדבר אינו קל, מפני שעל הקיר המזרחי – הקיר הגדול של המבנה – הוקם בניין מאוחר.

כאן צריך לומר מלה על מומחיות־לדבר של אנשים. לא מכבר סיירנו במקום עם אנשי בית־ספר שדה כפר־עציון, שביקשו לראות את האתר. 'התברברנו' מעט בשטח ולכן – כתוצאה מטעות – לא הגענו אליו בדרך הרגילה, אלא באחת הסמטות לה. ראינו את שרידי הבניין – בין שוחרי העבר, הוא כבר נקרא 'בית־הכנסת של יוטה' – ופנינו לחזור. על חוקרי מטבעות מסויימים, מומחים למקצועם, אומרים שהם ממש 'מריחים' מטבעות בשטח, ומסוגלים למצאן אפילו על שביל שאלפים דורכים עליו. והנה, היה איתנו אחד ש'מריח' מימצאים יהודיים, למרות שהוא קצר־ראי – תוך שהג'יפ מקרטע בסימטא הצרה והלא־מרוצפת, הוא צועק לנהג שלידו "עצור! מנורה!"

בצד מבנה ישן, בין גבב של אבנים שהונחו כמעין גדר קטנה, היתה מונחת – על צידה הצר – אבן ארוכה שעליה חריתה של מנורה, או מה שנראה כמנורה. עצרנו מייד, ירדנו מן הג'יפ – ואכן, לפנינו חריתה עמוקה למדי של מנורה. אבן לא גדולה זו – 100X404 ס"מ – היתה כנראה משקוף פתח. היא שימשה בתפקיד כזה גם מאוחר יותר, כי נתקעו בה מסמרי מתכת. המנורה, שהיא בעלת שבעה קנים, חסרה קנה תחתון ורגליים – אך הדבר לא צריך להפריע, כי בכמה מקומות בארץ כבר נמצאו מנורות חסרות חלק תחתון. גודל החריתה 40X20 ס"מ, ובמהותה היא דומה למנורות חרותות שנמצאו באשתמוע, אף הן בשימוש משני מאוחר.

האבן השתייכה כנראה לבית פרטי, ולא לבית־כנסת – במקום כזה היינו מצפים למשהו הרבה יותר גדול ומרשים. מכיוון שנמצאה כחמישים מטר בלבד מהבניין 'החשוד', ייתכן שהיא מחזקת את האפשרות שהוא בכל זאת היה בית־כנסת. ייתכן שזה היה בתקופה הביזאנטית, בשעה שהנצרות הלכה והתחזקה והשתלטה על חלקים מהכפר. נראה שהיתה כאן, סביב בית־הכנסת, שכונה יהודית. זה עשוי להסביר את המשקוף הזה – שהיה באחד מבתי היהודים – בניגוד למשקופים רבים עם צלבים בקטע אחר של הכפר.

הנה לפנינו משהו בעל זהות יהודית בטוחה. ביוטה זהו גילוי ראשון – וכרגיל, בעקבות הראשון באים נוספים. קמ"ט ארכיאולוגיה יו"ש הסכים שאנשי כפר־עציון יעבירו את האבן – היתה סכנה שבטעות ישתמשו בה לבנייה מחודשת באיזו גדר או טראסה, וכך תאבד. הם הציבוה בכניסה למשרד בית־ספר שדה – חלק מהאוסף הנאה שלו, הכולל גם משקוף יפה עם מנורה מאשתמוע.

התעניינות גוברת

היתה תחושה כאילו הגענו כבר לשיא בהתעניינות בידיעת הארץ, כי פחות אנשים מטיילים, פחות קונים ספרי ידיעת־הארץ, פחות לומדים בקורסים ובסמינארים.

מתברר שאין זה נכון. הוצאות הספרים משפיעות עלינו שפע הולך וגדל של ספרי ארץ־ישראל – והכמות בוודאי תלך ותגבר עם המעבר הכולל לשבוע־עבודה מקוצר, שיאפשר ליותר אנשים לטייל בסופי־שבוע. סיכום שנעשה ב'יד בן־צבי' עם גמר שנת־פעילות, מלמד שמספר המשתתפים בפעולות – לעומת השנה הקודמת – עלה בשליש. עשרות אלפים אנשים השתתפו השנה בפעולות ההדרכה, וביניהם חמשים אלף ימי־הדרכה לנוער.

'האוניברסיטה לידיעת הארץ', שמקיימת 'יד בן־צבי', פעלת ב־20 יישובים – מקריית־שמונה ועד באר־שבע. לפי דרישה מקומית, ייפתחו בשנה הקרובה קורסים גם בקריית־מוצקין ובכפר־סבא. מנהל ה'יד', צבי צמרת, אומר שבעריי־הפריפריה מגיעים לקורסים גם אנשים צעירים. זו תופעה מעודדת במיוחד. בקרוב, תחנוך ה'יד' את דגם ירושלים של ימי בית־ראשון. דגם זה נמצא במרכז הפעילות בעיר העתיקה בירושלים. הוא מהווה חלק ממכלול שרידים שנחשפו בחפירות פרופ' נחמן אביגד, כולל המגדל הישראלי והחומה הרחבה, שתצוגתם עוצבה ואורגנה מחדש.

מושבה נקיה מפשע

מאת דני צדקוני

לפני זמן מה, בחצות הליל, כשלאה – בעלת הסטיקייה שליד הכביש הראשי החוצה את גדרה – עמדה לנעול את העסק, התנפלו עליה שני שודדים, שביקשו לגזול ממנה את פידיון אותו לילה. כשלא מצאו אצלה את הכסף שחיפשו, התאכזבו. השמועה אומרת שהשוד נכשל משום שהיא נוהגת להוציא את הכסף בתחתוניה. היו זמנים שבין זוללי הסטיקים של לאה היו

גדרה

מפקדים נערצים כמו אלון ודיין, שהתעכבו שם בדרכם לדרום וממנו. אך זה שייך להיסטוריה של גדרה, שגריל הפתוחים של לאה עדיין חלק בה.

השוד הנ"ל לא יבטל את זכותה של גדרה לתואר השנתי של העיר המצטיינת בחוסר פשיעה לעומת קבוצת הישובים הדומים לה בגודל.

היו ימים, לפני שנים מעטות בלבד, שהמצב היה שונה לחלוטין. בישוב (8000 תושבים) היה גרעין חזק של עבריינים. ביניהם בלט ברנש, הראוי בהחלט לתואר "ארכי־פושע". בביתה של אשה ערביה, בשכונת "בית הגפן", פעלה – עד לפני כארבע שנים – תחנת־סמים שלא חסרה לקוחות.

את ה"התחרות על אי־פשיעה", מארגנת "המועצה למען ארץ־ישראל טובה" (בראשות השופט מיכה לינדנשטראוס) שמטרתה היא להשביח את איכות־החיים במדינה. גם גורמים נוספים משתתפים בפעולה זאת. את סקר "אי־הפשיעה" ערך מטעמה הקרימינולוג ד"ר גדעון פישמן מאוניברסיטת חיפה, על־פי נתונים משטרתיים.

סוגי העבירות שאותם בדק ד"ר פישמן הם עבירות נגד גופו של אדם וגרימת נזק לרכוש. אומנם, הללו לא נעלמו כליל מהווייתה של גדרה, אבל שיעורם בה היה נמוך.

שלום כהן גאה בהישג. את חיסול גרעין הפשע, שהתרכז בעבר במושבה, הוא זוקף לזכות המשטרה, ששלחה אל מאחורי הסורגים כמה מהדמויות שהיוו את "העולם התחתון" בישוב. למשטרת ישראל יש "נקודת משטרה" בישוב, אבל זו סגורה כבר מזמן, ומבחינה משטרתית כלולה גדרה בתחום אחריותה של משטרת רחובות.

לדעתו של ראש המועצה, היה הדור הפלילי של המושבה תוצאה של הליקויים במערכת החינוך. בעבר, ילד שנפלט מבית־הספר – או שסיים כיתה ח' ולא המשיך בלימודים ולא נקלט במסגרת חינוכית תואמת – נעזב לנפשו, וזה הביא אותו קרוב מאוד להדרדרות לפשע.

כעת, אומר כהן, יש לגדרה מערכת חינוך טובה בכל הגילים – מן הגנון ועד י"ב. בנוסף, קיימת מערכת של חוגים והשתלמויות לילדים ולנערים המעסיקה אותם בתחומים שמעניינים אותם. מכוחה, כמעט אין להם פנאי להיות "בני טובים" במובן השלילי של המושג. במרכז, פעילות בגדרה תנועות נוער – "הנוער העובד", "מכבי הצעיר", ו"בני עקיבא".

גם בכל אלה לא די. המועצה – באמצעות קצין ביקור סדיר נפתלי דוד ועובדי החינוך האחרים – מנהלת מעקב אחרי כל נער ונערה. המטרה היא לדאוג לשילובו של כל אחד מצעירי המושבה במסגרת מתאימה, אם הוא אינו מסוגל להיקלט במערכת החינוך הרגילה. שלום כהן זוכר – מבלי לפשפש בבירורים – את שמותיהם של נערים שיש לדאוג לסדרם (בשנת הלימודים הבאה) במוסדות המתאימים להם.

גדרה היא ישוב קטן. מאפיינו של ישוב כזה הם ש"כולם מכירים את כולם", ועוצמת הקשר המשפחתי של תושביו. ייתכן שגם שני אלה תורמים להצטיינותה של גדרה באי־פשיעה.

מוזיאון בין השמיים והגלבוע

מאת יצחק מרידור

"העמק הוא חלום שהתגשם," כך אומרים ראשוני ההתיישבות העובדת – למי שמוכן עדיין להקשיב או לכל מי ששואל אותם, מתוך גיבוש או מתוך סקרנות אמיתית: "איך זה התחיל? איך נראה היה העמק אז, בשנות העשרים?"

אך "הראשונים" הולכים ומתמעטים, לדאבון הלב; ואלה ההוגים איתנו כיום מלאות 60 ו־65 שנה לראשיתה של ההתיישבות בעמק, הגיעו

עמק יזרעאל

רובם לגבורות או יותר. יום יבוא – ומהדרך הטבע, אין הוא כה רחוק – ולא יהיו עוד כאלה שיוכלו לספר, בכלי ראשון, על ימי כיבוש הארץ, ייבוש הביצות, ימי חלוציות ראשונית.

עמותה, שבראשותה מועצה ציבורית ואשר חבריה הם נציגי הגופים הציוניים וההתיישבותיים המרכזיים, קיבלה על עצמה להקים "קיבוץ חלוצים" – במורדות גבעת יזרעאל, בין כביש עפולה–בית־שאן, בואכה טבריה וכביש תענך – מעין שחזור חי ופעיל של תקופת העלייה השלישית של שנות העשרים.

"הקמת המדינה והתמורות החברתיות שחלו באוכלוסיה הישראלית," אומר אריה גרדי, ראש העמותה ואיש עין־חרוד איחוד, "הפכו את סיפור ראשיתה של ההתיישבות לדבר אפוף ערפל, מעין סיפור גבורה אגדי שאין לו ממשות נתפסת. הדור הצעיר הגדל בארץ מתקשה להבין ולהזדהות עם הנושא. פרוייקט "קיבוץ חלוצים" מיועד לנוער של ימינו (וגם למבוגרים, שהגיעו לארץ לאחר קום המדינה ואינם חלק ממסכת החלוציות והמאבק שקדמה לכינון עצמאותנו). תפקידו לקרב אותם אל הנושא, ולהמחיש להם תקופה שפתחה שלב חדש בתולדות ההתיישבות בארץ. תקופה זו ביססה והשרישה צורות התיישבות חדשות – הקיבוץ והמושב – שעיקר החידוש בהם היה היותם ארגון הנוטל על עצמו את מלוא האחריות לפיתוח משקי וחברתי, לחיי יחד על בסיס עבודת האדמה, בכוחות עצמיים ותוך עזרה הדדית."

"לא סתם מוזיאון, אלא אתר חי ופעיל..."

"שחזור קיבוץ חלוצים," אומרים אנשי העמותה, "לא יהיה סתם מוזיאון אלא אתר חי ופעיל – קיבוץ ממש, שיפעל ויתפקד בדיוק כפי שחיו ופעלו חלוצי העמק בשנות ראשית התיישבותם. הוא ימחיש למבקר את הקשיים ואת האתגרים שניצבו בפני כובשי האדמה ואת ההתמודדות היום־יומית שלהם עם אורח־חיים חדש, שנטלו על עצמם מרצון ומתוך אמונה שזו הדרך לבניית חברה חדשה ועם חדש..."

למבקרים העתידיים ב"קיבוץ החלוצים" שעל הגלבוע ("אנו מקווים שיבואו לפחות 250,000 לשנה...") תינתן אפשרות של השתתפות פעילה בחיי הקיבוץ: לבישת בגדי "קוקו וסאראפן", עבודה בכלים של אותה תקופה, אפיית לחם בתנור של אז, נסיעה בעגלות רתומות לסוסים וגם נסיעה בקטע של 'רכבת העמק' שתשוחזר. הם יוכלו לבשל שעועית שרופה ולאוכלה בחדר־אוכל, שיואר בפנסי לוקס. במורדות הגבעה תוקם ביצה משוחזרת (הפעם בלי יתושי הקדחת...). המבקרים ינעלו מגפיים ויתחרו ביניהם בחפירת תעלות־ניקוז. תודגם עבודת־שדה בעזרת אוסף כלים חקלאיים, שנשארו מאז בעין־חרוד... ועוד...

"קיבוץ חלוצים" ימוקם, כאמור, על המורדות המזרחיים של קיבוץ יזרעאל, על שטח כולל של 425 דונם. בשלב ראשון, יתרכזו המקימים ב־30 דונם – עליהם יוקם מבנה מרכזי גדול ובו אולם תערוכות, שיהווה מעין כניסה אל "מנהרת זמן". דרך מנהרה זו יוסעו המבקרים על גבי קרוניות – כשהם מלווים באפקטים קוליים, באורות וערפל – אל האתר המשוחזר. אתר זה יכלול מבני־ציבור – חדר־אוכל, מטבח, מאפייה, מחסן בגדים, מרפאה – צריפי עץ למגורים, וסליקים לנשק. לידו יהיה "איזור משק": ביצה ודרכי ניקוז וייבוש, מחצבה, נפחייה, מסגרייה, סנדלרייה, גורן ומתבן, מגדל־תצפית לשמירה ועוד ועוד...

סביב האתר יוקמו מגרש־חנייה למבקרים, תניון־דרכים פעיל, בית־קפה ומסעדה, חנות למזכרות ואכסנייה. כמו־כן יפעל בו מרכז מבקרים, להסברה והנחיה בדבר המשך הסיורים באיזור – ביקור באחד הקיבוצים, ביקור במעיין חרוד, טיול על הר הגלבוע, במוזיאון בית שטורמן, במשכן לאמנות, במשכן לארכיאולוגיה ים־תיכונית בעין־חרוד, בבית־הכנסת העתיק של בית־אלפא, רוחצה ב"סחנה", ועוד...

ומאין יבוא הכסף?

"הגשנו בקשה לקבלת מעמד של 'מפעל מאושר'," אומר אריה גרדי. "זה שווה כמיליון דולר. כשני מיליונים נוספים נקבל מהלוואות פיתוח, ואת יתר חמשת המיליונים נגייס מתורמים. אלה יתרמו כסף או יקבלו על עצמם להגשים חלקים מסויימים של הפרוייקט, אם תחום עיסוקם של התורם זהה לנושא הנדון".

התכנון הכולל של האתר נמסר לידי צוות אדריכלים ממחלקת התכנון של התק"מ. הקרן הקיימת לישראל כבר קיבלה על עצמה את עבודות פיתוח השטח.

אנשי העמותה שקיבלה על עצמה את הקמתו של "קיבוץ חלוצים" נעלבים, כאשר שואלים אותם "האם זהו העיתוי המתאים לפרוייקט יקר ויומרני כל כך?"

"צריך לדעת להתמודד עם אתגרים," הם אומרים, "ואנשי ההתיישבות – שהפכו את העמק הזה לחלום שהתגשם, כבר הוכיחו שהם מסוגלים להתמודד עם אתגרים... חוץ מזה, כולם אמרו לנו 'אל תקימו עוד מוזיאון קטן, נוסף. לכו על גדול – ואנחנו נעזור...'"

והאמונה, כידוע, מדבקת.

★ ★ ★

פרוייקט "קיבוץ חלוצים" משתלב היטב בתכנית רחבה ורבת תנופה, ההולכת ורוקמת עור וגידים – הפיכת עמק יזרעאל ועמק בית־שאן למוקד תיירותי גדול, האמור למשוך אליו מאות אלפי תיירים.

"עם כל הצניעות," אומר אברמ'לה ירדי, ראש המועצה האזורית הגלבוע, "למעשה, התחיל העניין לפני כשנתיים, כשיגעון פרטי שלי... לא כולם 'קנו' מייד את הרעיון להפוך את העמק – את מה שיש בו ואת מה שהוא מסמל – למרכז של תיירות: "לא רוצים ש'טוריסטים' יבואו לכאן ויסתכלו עלינו כעל 'האדם הקדמון'..."

"אבל," ממשיך ירדי, "בשנתיים האחרונות הולך נושא התיירות וחודר להכרתם של רבים. שר התיירות, שביקר איתי על הגלבוע פעמים אחדות (לראשונה בחייו, נדמה לי), התאהב באיזור, 'גילה אותו' והתלהב – כמוני – לנוכח האפשרויות העצומות הטמונות כאן."

"אני מוכרח לציין לשבח את חלקה של הקרן הקיימת לישראל," אומר ירדי, "שאינה חוסכת לא מאמץ ולא אמצעים כדי לפתוח את הגלבוע בפני תיירים רבים, ולא רק בימי פריחת האירוסים... ישנן תכניות נרחבות לייעור, לפריצת דרכים, להקמת חניונים נוספים..."

על שולחנו של ראש מועצת איזור הגלבוע מונחת גם תכנית רצינית מאוד, להקמתו של ישוב קהילתי גדול של 1000 משפחות קבצאים, שיבואו מארצות־הברית ומקנדה כדי להתיישב על הגלבוע – במתנה נדיבה, שנכנס לאחרונה על־ידי צה"ל.

"צריך להיות עיוור," מתלהב אברמ'לה ירדי, "כדי לא לראות את האפשרויות העצומות, הקיימות בעמק שלנו. אפשר לפתח את התיירות – תיירות פנים וחוץ – כענף כלכלי מכניס ומצליח. והיום, דווקא היום, כאשר המשבר הכלכלי הפוקד את ההתיישבות חריף כל כך, אסור להזניח את הפוטנציאל העצום. זה טוב ל'ביזנס' וגם טוב לקידום התכנים הרעיוניים היקרים לנו..."

מתח במחנה הישראלי לקראת ההגרלה הבוקר בניו־דלהי

מאת כתבי סוכנויות הידיעות

טניסאי ישראל סיימו את השלב הקריטי בהכנותיהם לקראת ההתמודדות עם טניסאי הודו בשלושת ימי סוף השבוע. שלושת הימים שחלפו שימשו את הישראלים להתרגל למשטח הדשא ולמזג האוויר החם והקשה, כמוהו לא ידעו בניו־דלהי זה 80 שנה.

והחל מהבוקר (יום חמישי) יכנסו הישראלים למה שקרוי בהודו "נירוונה". שלב בו מפסיקים את האימונים הפיזיים הקשים ונכנסים למצב פסיכולוגי של הכנה נפשית והתחשלות פנימית, שכן שחקן הטניס נמצא על המגרש עם עצמו. אין ביכולתו לקבל הוראות או לבקש פסקי [illegible] מרגע שהשופט נותן את האות [illegible]לת ההתמודדות נמשך המשחק [illegible] "נצחון אחד הצדדים כאשר זמנ[illegible] המנוחה הם קצרים ומוקצבים לאחר כל משחקון אימוני".

- ארבעת הטניסאים הישראלים נראים בכושר מצויין. הם נעים בקלילות ולכאורה החום הקשה שקפה עליהם במשך שעות האימונים הם ידוו למנוחה לפסקי זמן מוגבלים כאילו הם מצויים תחת לחץ של משחק. אפילו הצעיר רביב ויידנפלד, שזו לו הפעם הראשונה להיכלל בצוות גביע דייוויס הישראלי, הפגין נחישות ומצב פיזי טוב ושימש לחבריו הבוגרים "שק אימונים" מרשים ביותר.

פרט לישראלים הגיעה גם פמליה שלמה של משגיחי ההתמודדות מטעם איגוד הטניס הבינ"לאומי ובראשם כמובן השופט הראשי ביל גילמור עם שני עוזריו באוסטרליה. הוא כבר הספיק לשוחח עם שני הקפטנים של הנבחרות בכל הבעיות הטכניות הקשורות בתחרות.

הקפטן הישראלי יוסי שטבהולץ נוהג יפה בנציגי כלי התקשורת כאן ומשתף את העתונאים בפרטים המעיקים והמטרידים אותו. אבל הוא נשמע מאד אופטימי. במסיבת עתונאים אמר שטבהולץ, כי מאז בואם לניו־דלהי חל אצל שחקניו שיפור ניכר בהסתגלותם לדשא. התנועות במגרש יותר נכונות ומשוחררות מסוס קפיצת הכדורים האופיינית בדשא. "כל יום אימונים היה שווה כאן זהב" – אמר הקפטן.

הכל מנסים להמר כאן על סיכויי הצלחה. המחנה הישראלי סבור, כי הסיכויים נוטים 60 – 40 לזכות ההודים בעיקר בגלל הביתיות והכרתם היטב את כר הדשא של המגרש. "אילו שיחקנו בבית על המגרשים הקשים שלנו מול היריב ההודי היו סיכויינו יותר מ־80 אחוז" אמר המאמן הלאומי שלמה צורף.

שלמה צורף נשמע די אופטימי באשר לסיכויי הכללי. "ההסתגלות של עמוס מנסדורף, שלמה גליקשטיין וגלעד בלום היתה טובה מן המצופה. עתה, 48 שעות לפני ההתחלה צריך להכין אותם היטב מבחינה מנטלית. אצל הטניסאים אסור להפריז באימונים. כל מה שספגו באימונים כבר מצוי בשרירים. אסור להכביד, כי אימון מיותר עשוי להרוס את כל מה שבנינו בחודש האחרון" – אמר המאמן.

לדעת הישראלים, המצויים במתח, ההגרלה הטובה ביותר בשבילם תהיה אם שלמה גליקשטיין יוגרל למשחק הראשון נגד אלוף הודו קרישנאן, כך שעמוס מנסדורף יעלה נגד ארמיטראג' כשהוא יודע את תוצאת המשחק הראשון. את ההפתעה סיפקו הקפטן והמאמן הישראלים, כאשר החליטו להכר במשחק הזוגות על הצמד מנסדורף – בלום. תהיה זו הפעם הראשונה ששלמה גליקשטיין לא יטול חלק במשחק הזוגות. הישראלים ציינו, כי הצמד החדש כבר שיתף פעולה לפני זמן לא רב בכמה טורנירים באירופה, כולל במשחקי ההכנה לקראת וימבלדון ובוימבלדון עצמה.

במחנה ההודי שמעו העתונאים דעה אופטימית מצידו של המאמן האמריקאי ג'יל מאלין, שזו לו הפעם השניה לשמש להודים מאמן במסגרת הדייוויס. כדרך כלל הוא מאמנם הקבוע של האחים ויג'אי ואנאנד ארמיטראג'.

לדעתו של האמריקאי, שאינו מודע כל כך ליכולת השחקנים הישראלים, סיכויי הודו לנצח ולעלות לשלב חצי הגמר נגד אוסטרליה או מקסיקו הם 55 – 45. "אני אומר את הדברים בזהירות משום שהתרשמתי ביחוד מן הצעירים עמוס מנסדורף וגלעד בלום. הם לוחמים מצויינים ונוקשים. התרשמתי מהם מאד במשחקי וימבלדון האחרונים, אם כי ברור שכאן הם יפגינו רמה פחות טובה ומכאן הסיכויים של חניכי אשר יסתייעו כדרכם בקהל הביתי האוהד ומעצם העובדה שגדלו ולמדו לשחק טניס על דשא ועוד על המגרש בו תהיה התחרות" – אמר המאמן ג'יל מאלין.

שני המחנות מצויים בשיא יכולתם. עתה נותרה רשות הדיבור ליכולת הספורטיבית, למוכנות הפסיכולוגית ולעצבים.

שמועות: מחבלים של אבו־ניזל בניו־דלהי

ניו דלהי, 22 (ע"צ עסס"א).– אמצעי בטחון בלתי רגילים ננקטו על־ידי שלטונות הודו, שהזעיקו אנשי קומאנדו נבחרים של המשטרה, כדי למנוע כל פיגוע נגד משלחת הטניסאים הישראלית.

אמצעים אלה ננקטו בעיקר מאז נפוצו שמועות, כי בהודו נמצאים מחבלים מקבוצת אבו־ניזאל.

כמה קבוצות של סטודנטים, פעילים של מפלגות השמאל בהודו, הודיעו על כוונתם להתעלם מן האיסור להפגין בחוצות בירת הודו בעת המשחקים. הם גם דרשו את ביטול משחקי גביע דייוויס.

לפי שעה שורר חום כבד בבירת הודו – 40 מעלות – ונראה כי זו דאגתם העיקרית של הטניסאים הישראלים וההודים. מצד שני מצפים לגשמי המונסון, העלולים לשבש את המשחקים. ראשי הטניס בהודו מתפללים שסוף השבוע יהיה יבש.

מניו־יורק נמסר, כי הליגה נגד השמצה של בני־ברית מיחתה ביום שני על שהודו העניקה רק 15 אשרות כניסה למשלחת הישראלית. ארגון זה דרש הנפקת אשרות נוספות או דחיית ההתמודדות עד שימצא אתר נייטראלי.

★ הנהלת ביתר ת"א התחימה לעונה נוספת את השחקן המושאל מהכח ר"ג, יעקב כהן. אך בכך לא נפתרה בעיית הכובש של בית"ר. נסים כהן הותיק ויוזן כהן הצעיר טרם הגיעו לסיכום עקרוני עם ההנהלה.

העסיין מישל פורטל מטפל ברביב ויידנפלד.

הטניסאים משבחים המגרש בדלהי: יותר טוב מוימבלדון

מאת קלייב לאל, כתב אי. פי. בניו־דלהי

ניו־דלהי 22, (אי. פי.) – טניסאי נבחרת הטניס של ישראל אמרו כאן היום כי מגרש הדשא עליו יתקיים משחק רבע הגמר על גביע דייוויס בין הודו לישראל, הוא טוב יותר מן המגרש המרכזי בוימבלדון.

קפטן הנבחרת הישראלית יוסי שטבהולץ אמר: "הבחורים שלי מרגישים כי זה מגרש הדשא הטוב ביותר עליו שיחקו מעולם והוא אף מגיב הרבה יותר טוב מאשר זה של וימבלדון." הדברים נאמרו על־ידי הקפטן הישראלי לאחר שטניסאי ישראל הורשו לקיים לראשונה מאז באם לניו־דלהי אימון ראשון על כר הדשא בו תתקיים התחרות. הכדורים מקפצים על המשטח בצורה מדוייקת בלי להתל בשחקנים. אין מהמורות ומסלול הכדור אמיתי בלי סטיות פתאומיות.

אימון שני לישראלים על אותו משטח יתקיים מיד לאחר ההגרלה שתהיה ביום חמישי (היום) ב־10 בבוקר, כדי לקבוע את המתמודדים במשחקי היחידים ביום הראשון של התחרות, שהוא יום שישי.

מארגני המשחק החליטו לסטות מן המקובל בהגרלות מסוג זה וכדי לא להפריע למהלך האימונים, ביטלו רעיון לכבד את ראש ממשלת הודו ראג'יב גאנדי בשליפת פתקי ההגרלה. את הכבוד לשלוף קיבל ציתה סובראמאניאם, שר לשעבר בממשלת הודו ולשעבר נשיא איגוד הטניס של הודו.

"לא רצינו להכנס למצב מביך" – אמר יו"ר הוועדה המארגנת את המשחק יאשואנט סינג, אשר סירב להתיחס לפרטים. עצם ההחלטה של הודו לקיים את המיפגש עם ישראל במסגרת הדייוויס יצרה ביקורת קשה מצד מדינות ערב.

ביום רביעי (אתמול) נטלה הנבחרת הישראלית פסק זמן באימונים ותחת משמר כבד של צבא ומשטרה והשירותים החשאיים, שהקיפה את הישראלים בטבעת צפופה, יצאו הטניסאים הישראלים לסיור באתרים ההיסטוריים שברבעים העתיקים של ניו־דלהי. "זאת היא עיר יפהפיה. נהננו מאד מן הסיור" – אמר דוד הרניק, יו"ר איגוד הטניס הישראלי וראש המשלחת הישראלית.

החום הורג אותם. מימין הקפטן יוסף שטבהולץ ומשמאל גלעד בלום מרווה את צמאונו.

ישי לאופק: ההסתדרות לא תשמש עלי תאנה למחדלים

מאת ג.אשר

"עליכם להפעיל במיטב המרץ את אחריותכם במסגרת ההנהלות ולמנוע תהליך של ברסום והתמוטטות, כספיות במרבית הסניפים. הגות ההוא המוקבת לבב – לא כנבוהי, כך כותב יעקב ישי, מחזיק תיק הפועל בהסתדרות, למזכ"ל הפועל יצחק אופק, בגין המשבר הכספי המעיק על כל סניפי הפועל.

ישי ממשיך במכתבו: "מסגרת ההתחייבויות שאתם מאשרים לשחקנים ומאמנים מאפשרת לכם מרווח מספיק של בקרה לבל יהפך "שוק הקניות והמכירות" מנותק מגרעונות המלווים את הקבוצות מזה שנים".

לפיכך מציע ישי לאופק להפעיל שרותים, לבקר בסניפים, לתהות על סכומי עתק המאושרים בין בדין ובין שלא בדין. לטפל בהנהלות המנערות חוצנן בעת משברים, בשחקנים ובאמנים המכריזים שביתות למיניהן ולתת הדעת לגרעונות מצטברים ללא בקרה וללא ידיעת גודלו האמיתי של החוב.

מחזיק תיק הפועל אומר לאופק כי שליחי הפועל בהנהלות חייבים להכיר באחריות הנשיאה בעול ולא יעלה על הדעת להאשים באוזלת היד את הועה"פ. צריך להבהיר כי אין אנו קבלנים לכשלונות ולגרעונות ולאי־סדרים בהנהלות.

באשר להקנון התשלומים כותב ישי: "ההסתדרות אינה צריכה לשמש עלי תאנה למחדלים. קבוצות הפועל יכולות חד־צדדית לגרום לשינוי דראסטי בשוק הקניות והמכירות. הדבר נובע מגודלו של הפועל שלכעשה אינו מכתיב מדיניות זהירה ושקולה ונגרר למתחולל ברחוב הספורט הישראלי".

לסיום כותב ישי לאופק: "אין בדעתנו להמשיך בנשיאת העול שלא יצרנוהו. מעקב אחר הכנסות ממכירות כרטיסים במיוחד בכדורגל, מעלה תמונה קשה. הסכומים קטנים ומעמידים בספק קהלים של אוהדים מול הוצאות כבדות".

נצחון לישראל על פינל[illegible]

נבחרת הנערים עד גיל 16 של ישראל בכדורגל פתחה אתמול ב"רגל ימין" את משחקיה בטורניר הבינ"לאומי בהולנד, כשגברה על נבחרת פינלנד 1:3, לאחר פיגור 1:0 בשלבי הפתיחה.

כאמור, הצליחו הפינים לעלות ליתרון מוקדם 0:1, אולם הנערים שלנו לא איבדו את העשתונות ויזמו התקפות רבות. בתום משחק טוב הצליחו יואב שלום (צמד שערים) והכוכב מבאר־שבע, גיל ספורטס, להשוות ולנצח.

מכבי ינסה שוב לדחוף את הזרים

מאת אשר גולדשלגר

גוש מכבי־ביתר יעשה בימים הקרובים נסיון נוסף לשכנע את ראשי מרכז הפועל להסכים לשתף זרים בליגה הלאומית בכדורגל, אמר אמש עו"ד אריק מילצ'ן, מ"מ יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל ומראשי מרכז מכבי.

מילצ'ן אמר, כי בעידן "מגיפת" הכדורגלנים העוזבים מישראל לאירופה חייבים ראשי מרכז הפועל להבין כי זוהי אפשרות כמעט אחרונה להחזיר את הקהל למגרשי הכדורגל.

מ"מ יו"ר הנהלת ההתאחדות הבהיר, כי ינסה לשנות את עמדת הפועל רק בשכנוע. "אין טעם לאיים במשבר בהתאחדות לכדורגל. אם לא יבינו אותי זו בעיה עצובה. אנסה גם לשכנע במהלך האסיפה הכללית של ההתאחדות בחודש אוגוסט. לדעתי נותר די זמן כדי לקבל החלטה לגבי העונה הקרובה. מישהו צריך להתעורר ולהבין שעזיבת הכוכבים הישראליים לאירופה תפגע ברמה אם לא ימצאו מחליפים במקומם וברמה דומה".

מרכז מכבי יצטרף למסע השכנוע של מילצ'ן. המטרה לדבריו להזיז חברים בהפועל מהמוסכמות שאינן עומדות עוד במבחן המציאות.

ראשי מרכז הפועל הבהירו, כי כל עוד גוש מכבי־בית"ר אינו מקבל את ההחלטה לצמצם הליגה הלאומית ל־12 קבוצות לא יהיה דיון על שיתוף זרים. הכדור הוחזר איפוא למגרש של גוש מכבי־בית"ר.

הוקמה [illegible] לשינויים [illegible] בסוף השבוע

מאת ג.אשר

שאול סוררי, יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, יעמוד בראש הועדה שתטפל בהעתקת ארוע הספורט כולל במשחקי הכדורגל מיום שבת ליום שישי בעקבות הקיצור הצפוי של שבוע העבודה במשק לחמישה ימים.

יעקב ישי, מחזיק תיק הפועל בהסתדרות, כבר שיגר את כתבי המינוי ליו"ר הועדה וליתר שני החברים: יורם אוברקוביץ שהוא גם יו"ר אגוד הכדורסל ומני ריצמן יו"ר אגוד הכדוריד.

מינוי שלושת החברים שעומדים בראשות ענפי הספורט הפופולרים בישראל יתן את התנופה לפעילות ענפי ספורט אלו ואחרים ביום שישי במקום שבת.

בכתב המינוי לחברי הועדה כותב יעקב ישי: "מדינת ישראל, במוקדם או במאוחר, תצעד לשבוע עבודה מקוצר. יום שישי קרוב להיות "אפשר לאוכלוסיה גדולה תכנון סוף שבוע ארוך לבילוי, הנאה וספורט".

לדברי יעקב ישי יהודים דתיים וחילוניים כאחד, ללא רכב פרטי, שנמנעה מהם נסיעה בשבת, יוכנסו למעגל הנוסעים, הנופשים והפעילים בספורט.

בכתב המינוי מבקש ישי לגבש המלצות תוך התייעצות עם אנשי חברה, ספורט ופעילים מכל המגזרים, לתכנון סוף השבוע בספורט הישראלי.

לסיום כותב ישי: "להסתדרות הכללית כלים, אמצעים והיקפים מכריעים בספורט: הן בנושא המערכת הכלל־ארצית, הן במקומות העבודה והן בהקמתם של מרכזי הספורט לחבר ולמשפחתו. אודה לכם בעד סיום עבודתכם תוך שלושה חודשים".

• קבוצת הכדורמים של הפועל קרית־טבעון זכתה אתמול באליפות הפועל לנוער עד גיל 18 בכדורמים, כשגברה במשחק הגמר על הפועל גוש וכולון 12:13 לאחר הארכה. בתום המועד החוקי היתה התוצאה 10:10.

בחצי הגמר גברה גוש וכולון על הפועל פ"ת 4:11 וקרית־טבעון זכתה בנצחון טכני על גבעת ברנר, עקב אי־הופעה. המשחקים נערכו ברמת יוחנן.

• הסייפים אמיר אבינעם והדור אילני דורגו במקום ה־6 בסיום תחרויות גביע מוזו, שנערכו באגם באלאטון, הונגריה. צמד ישראלי נוסף, שי ככר ואלון דגן, סיימו במקום ה־9. תחרות זו, שנמשכה שבוע ימים, הקדימה את אליפות העולם במפרשיות מדגם 420, שאמורה להיפתח היום באותו מקום.

כדי לשאוב עידוד לאליפות ה־51 של ישראל, שתיפתח באותו מקום בשבת.

הריצה ל־800 מ' חולקה לשני מקצים בשל ריבוי המשתתפים. לגמר, שיהיה ביום ראשון עלו שבעה ישראלים והולנדי אחד, מרק בורהנס, שסיים שני במקצה שלו בזמן 1:53.34 ד' אחרי המנצח שמעון פרנסקי, שהקדימו במאית השניה. שלישי הגיע עדי הלילי.

במקצה השני ניצח אלוף ישראל בשנה שעברה שלמה אוולאי בזמן 1:53.87 ד'. שני הגיע רוני מעוז ובמקום השלישי עופר אביטל. שני הרצים האחרונים, שהבטיחו השתתפותם בגמר סיימו במקומות הרביעי – כל אחד במקצה שלו: עופר סקיטל החרון זמן. ריצת הגמר צופנת איפא בחובה מתח ועניין רב.

ריצת הקוקדמות ל־200 מ' לגברים בוטלה באחור ולתחרות נרשמו רק 8 ספורטאים, שכולם ישתתפו בגמר.

שינויים מפליגים חלו ברשימת המשתתפים מחו"ל. בינתיים ידוע על 13 אתלטים מחו"ל, אך כל שעה שעוברת צופנת בחובה הפתעות נוספות ואפשר, כי רק בשבת תהיה בפנינו רשימת סופית של הספורטאים מחו"ל.

מצפון־אירלנד הבטיח השתתפותו פיטר מקקורגן, שירוץ למרחק 5000 מ' ואולי גם 1500 מ'. כמו כן תבוא מצפון אירלנד ג'ודית רוג'רס, שתרוץ 100 מ' משוכות.

הרץ הצרפתי דומיניק דלסרי יתחרה עם הישראלי אריה גבליאל בריצה ל־1500 מ' הצפויה להיות מרתקת. מצרפת יבואו עוד שני רצים אנדריי לביא ונדייה טונליה לריצות הבינוניות. מנגד ביטלו שלושה רצים את באם מחמת בעיות בסידורי הטיסה. לעומת זאת תבוא אתלטית מהולנד, אוקנה טוסטה, שתתמודד בריצת ה־800 ו־1500 מ'. האם לא

הדרבי התל־אביבי ייערך כבר בסיבוב השני בגביע הכדורסל

מאת משה כהן

כבר בסיבוב השני של משחקי גביע המדינה בכדורסל יערך ה"דרבי" התל־אביבי הגדול בין מכבי והפועל. כך נקבע אתמול בהגרלת המשחקים, שנערכה במשרדי איגוד הכדורסל.

מתח רב שרר בקרב עסקני ומאמני הכדורסל שנכחו בהגרלה. אנשים כמו משה ויינקרנץ, צבי שרף, יורם אוברקוביץ ודני קורן התפנו לשעה קלה מכל עיסוקיהם וצפו בהגרלה אותה ניהל רכז הליגות של האיגוד, נפתלי גרשן.

שני ילדיו של אפסנאי האיגוד הוציאו בזה אחר זה את הפתקים. כבר בתחילת ההגרלה נראו ראשי מכבי הפועל ת"א מוכי הלם, שכן איש מהם לא ציפה להיפגש כבר בשלב שמינית הגמר. אולם, לאחר ההגרלה נראו ראשי הפועל ת"א מרוצים יותר, כיוון שהם חישבו ומצאו שמשחק זה יכניס לקופתם לפחות 50,000 דולר ואם הם היו נפגשים עם מכבי בשלב חצי הגמר היו להם עוד שותפים לקופה השמנה.

על־פי ההגרלה מצפים לנו משחקי חצי גמר פושרים למדי: אחת התל־אביביות או אליצור נתניה ישחקו מול הפועל ירושלים או מכבי נתניה. במשחק חצי הגמר השני ישחקו הפועל חולון/גליל־עליון מול אחת החיפאיות או אליצור רמלה.

ראשי הפועל חולון נראו מרוצים מההגרלה, שכן בשלב רבע הגמר הם יארחו את הפועל גליל־עליון. גם מנהלי הפועל ירושלים ואליצור נתניה חייבים להודות לאלילת המזל. המשחק המרכזי של רבע הגמר עשוי להפגיש את אליצור נתניה מול המנצחת ב"דרבי" התל־אביבי.

במשחקי הסיבוב הראשון, שיערכו ב־12 באוקטובר יערכו המשחקים [illegible] הספורט ביד־אליהו שני משחקי חצי הגמר. משחק הגמר יתקיים ב־19 במאי.

הגרלה משעממת לנשים

גם הגרלת משחקי גביע המדינה לנשים נערכה אתמול. העובדה המעניינת בהגרלה היא המפגש בין הפועל גבעתיים ומכבי ת"א כבר בסיבוב השלישי של המשחקים. בשאר המשחקים לא צפויים מאבקים בין קבוצות הצמרת עד למשחקי חצי הגמר.

נשף לסיום העונה

מאות עסקני כדורסל התכנסו אמש במלון רמת־אביב, כדי להרים כוסית לסיום עונת הכדורסל. ראשי האיגוד נשאו דברי ברכה ולקבוצות הזוכות הוענקו גביעי הוקרה.

הקאדטים מקדימים יציאתם

נבחרת הקאדטים של ישראל אמורה לצאת כבר ב־2 באוגוסט להונגריה, שם יערכו משחקי אליפות אירופה. הקאדטים יערכו לפני פתיחת הטורניר לפחות שני משחקי מבחן. בראש המשלחת הישראלית יעמוד גזבר איגוד הכדורסל, גוני צחר.

היום יוכרע גורל בנס

בבית המשפט המחוזי בחיפה יקבע היום היכן ישחק הכדורסלן המצטיין, קית בנס. על בנס מתמודדות שלוש קבוצות: הפועל חיפה, בית"ר ת"א והפועל ירושלים.

מיקי דוחה הצעות מפתות

עסקני כדורסל רבים ממשיכים לרדוף אחרי מיקי ברקוביץ. עד כה פנו אליו לפחות ארבע קבוצות והציעו לו הצעות כספיות קוסמות וחוזה של למעלה ממאה אלף דולר. אפילו הפועל חיפה שכחה לרגע את מצוקתה הכספית והציע לברקוביץ חוזה "שמן". אולם, מיקי שנכנס לעסקים חדשים, דוחה את כל ההצעות והוא ימשיך לשחק במכבי ת"א.

נצחון לפיניון בקטע באלפים

הרוכב הצרפתי לורן פיניון, שלא ניצח בקטע כלשהו בטור־דה־פראנס מאז יולי 1984, ניצח אתמול בלה־פלאניה, באלפים, כפי שעשה לפני שלוש שנים.

פיניון הקדים במאוץ את חברו לנצחון, הספרדי אנסלמו פוארטה, שיחד עימו הצליח לחמוק מקבוצה גדולה של רוכבים במרחק של 25 ק"מ מן היעד.

בתום הקטע ה־21 ביצר הספרדי פדרו דלגאדו את מעמדו בראש הדירוג, אולם יחד עם זאת התקרב אליו סטיפן רוש האירלנדי, שבסיום הקטע התמוטט ונלקח לביה"ח שם הונשם וקיבל טיפול, ואושפז. פדרו דלגאדו הצליח להקדים אתמול את רוש רק ב־5 שניות בדירוג הכללי.

• נבחרת הנערות של ישראל בטניס נוצחה במשחקה השני במסגרת גביע המלכה – אליפות אירופה לגילאי 18 – על־ידי הנבחרת המארחת, ספרד, 2:1. יעל סגל גברה על אורדטו סנטולי 4:6, 3:6. הגית אחיון נוצחה על־ידי מריה קסטלה 6:2, 6:4. בזוגות גברו הספרדיות 4:6, 3:6.

ברוב של קול צורפו הקלעים לאירופה

מאת ניסן פרידמן

איגוד הקליעה־למטרה של ישראל קלע אתמול "בול", כשנתקבל אתמול באופן רשמי ליבשת אירופה. ההחלטה על כך נפלה ברוב זעום – 24 בעד ו־22 נגד – בהצבעה דראמטית, שנערכה במהלך דיוני הקונגרס האירופי בעיר להטי, פינלנד.

לקונגרס, המתקיים אחת לשנה במקביל לתחרויות אליפות אירופה, הוזמנו שני נציגים מישראל: יו"ר איגוד הקליעה, עמנואל בן־עמרם ומנכ"ל התאחדות לספורט, שמואל ללקין. נציגי המדינות הקומוניסטיות הרימו אצבע כנגד ההצעה לקבל את ישראל, אולם למערב ושאר מדינות אירופה נתנו בסופו של דבר הרוב הקטן הדרוש.

ישראל היתה תלושה במשך 13 שנה, מאז הוצאה מיבשת אסיה ביוזמת הסינים בשנת 1974. בקשות חוזרות ונשנות להתקבל לאירופה, נענו עד אתמול בשלילה. הדחיפה החזקה ניתנה עם הקמת המטווח האולימפי בהרצליה.

בכינוס, הפועל ביקר במטווח אלוף העולם יון קרנליו ברומניה, שהביע דיעה כי ישראל ראויה להשתלב באירופה. הוא הבטיח לשוחח עם יו"ר הועדה האירופית, הרומני גבריאל ברנה. ואמנם, היה זה ברנה שזימן לקונגרס את נציגי ישראל.

[illegible]אליפות בא"ק גבוה

ד"ר בכר הודיעה האתלטית האן היידיק מהולנד שלא תגיע ובמקומה תבוא הקופצת לרוחק בת ארצה ניקי ונדרקופס.

חוזרים לעתונות טובה

דבר

קרא מחר

דבר השבוע

"המאה הזאת לנוער ולדיקטטורה"
גילויים חדשים על "ברית הבריונים"
מנחם ברעם ומייק לוין

עמירם סיון, שנה עם הבנק
ראיון
מוריה אבנימלך

יצחק בן־נר: אמריקה '87

במחשבה שניה
דני רובינשטיין

עשינו עסק
דרור שרביט

עוף הרקורד
ש. אבק

הסוכנות, לאן הולך הכסף?
יקיר צור

ד"ר שי פלדמן, חגי אשד, פרופ' ארנון סופר, ד"ר אריק כרמון, אמיר אורן, אמנון דנקנר, יוני להב, עמית דובקין, טלי זלינגר, ראול טייטלבאום, שלמה שפיר, אהוד מנור, אמיר רותם, עירית נחמני, אמנון דנציגר, אוריאל בן־עמי, יגאל תומרקין

להשיג בכל הקיוסקים בארץ

לבנט בונדד חברת אחסנה בע"מ
THE LEVANT BONDED WAREHOUSES CO. LTD.
המשרד הרשום: חיפה, שער פלמר 1

הודעה לבעלי המניות

ניתנת בזה הודעה כי
באסיפה הכללית הרגילה ה־102 במספר של החברה
אשר התקיימה ביום 9 ביולי 1987
בשעה 11.00 לפנה"צ במשרדי החברה בתל־אביב רחוב לבונטין 1
הוחלט לחלק דיבידנד בסך 0.7567181 ש"ח לכל מניה (לפי תלוש מס' 57)

הבעלים שבידם מניה של החברה רשאים לפנות למשרדי החברה ולקבל את הדיבידנד המגיע להם למספר המניות שבידם.

בפקודת מועצת המנהלים
ב. משעל, מזכיר

ת"א 23.7.87

קרא ביום שישי ב-
ידיעות אחרונות

המיפרץ הפרסי: אמריקה במבחן • רון בן ישי

עבודה: מה תעשה ביום שישי הפנוי • לאה אתגר

בלוז למחזור '87 • רנן שור

נבחרת הטנים: המעבר להודו • איתן עמית, יוסי רוט, שליחנו לגביע דייויס

המוח של שוד הכספות • אריאלה רינגל הופמן

אלפרד אקירוב: אספן הבוקאים • אריה אבנרי

נחמה דואק על חקלאות אורגנית
ענת טל שיר על ארז שטרית
יותם ראובני עם פייסל אל־חוסייני

פשנל, אמרגן "הגששים": ראיון אישי מיוחד ל"ידיעות אחרונות" "7 לילות" • אדם ברוך

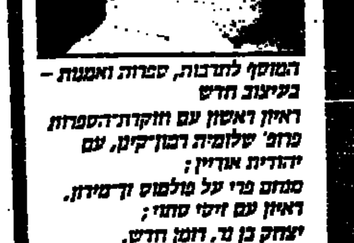

המוסף לתרבות, ספרות ואמנות – בעיצוב חדש
ראיון ראשון עם חוקרת־הספרות פרופ' שלומית רמון־קינן, עם יהודית אודין;
[illegible];
יצחק בן נר, רומן חדש, מאת שלומית גינולד־גלבוע

שר התיירות

צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (בתי מלון) (תיקון מס' 9) התשמ"ז — 1987.

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 5 ו־6 לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח – 1957 (1), ולפי סעיף 15 (א) (1) לחוק איזור סחר חפשי באילת (פטורים והנחות ממסים), התשמ"ה 1985 (2), אני מצווה לאמור:

תיקון התוספת הראשונה — 1. בתוספת הראשונה לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (בתי מלון), התשכ"ז 1967 (3), במקום הטבלה יבוא:

טור א' פריטי תקרובת	טור ב' דרגת בית המלון: 1־2 כוכבים, בכל הארץ	1־2 כוכבים, באילת	3 כוכבים, בכל הארץ	3 כוכבים, באילת	4 כוכבים, בכל הארץ	4 כוכבים, באילה	5 כוכבים, בכל הארץ	5 כוכבים, באילת
סודה	0.90	0.80	1.10	1.05	1.30	1.25	1.65	1.60
בקבוק קולה/שוופס	1.55	1.50	1.75	1.70	1.90	1.75	2.20	2.10
כוס מיץ טבעי	1.30	1.25	1.55	1.50	1.80	1.70	2.00	1.85
בקבוק בירה גולדסטאר	1.75	1.70	2.00	1.85	2.2	2.10	2.55	2.40
בקבוק בירה מכבי	2.00	1.90	2.20	2.10	2.40	2.30	2.85	2.75
בקבוק בירה נשר	0.90	0.80	1.10	1.05	1.30	1.25		
ספל תה/קפה	1.55	1.50	1.75	1.70	2.00	1.85	2.20	2.10
ספל קפוצ'ינו	2.20	2.10	2.40	2.30	2.65	2.55	2.85	2.75
עוגה	2.20	2.10	2.75	2.65	3.30	3.15	4.40	4.20
בקבוק יין [illegible] (75 ס"ל)	8.75	8.40	9.85	9.50	11.00	10.50	13.15	12.60

כ"ג בתמוז התשמ"ז (20 ביולי 1987)
(חמ 1620־3)

1. ס"ח התשי"ח, עמ' 24, התשכ"ה, עמ' 29.
2. ס"ח התשמ"ה, עמ' 204 התשכ"ה, עמ' 42.
3. ק"ת התשכ"ז, עמ' 256, התשכ"ז, עמ' 650.

אברהם שריר
שר התיירות

هكذا من الأصل

هكذا عن الاصل

כוכבים ולילות

טינה טרנר היתה כאן

עוד מבט אחרון על ביקור הגברת. **טינה טרנר** הצליחה להשתרבב לעמודים הפותחים של כל העתונים לבד מ„הצופה". בשתי הופעותיה בפארק הירקון גילתה כושר גופני שהיה מסדר לה מקום טוב באליפות האתלטיקה של סוף השבוע. מה שנקרא „עשתה את השבוע". רק שנתחפש תומר יותר טוב.

צילומים: חנוך גוטמן

פסטיבל ערד

חגיגה עממית

אווירה נעימה של חגיגה עממית ליוותה את ערב הפתיחה של פסטיבל ערד. מאחר והחזרה הכללית של „פסטיבל הזמר והפזמון הישראלי" בוטלה בגלל השביתה ברשות השידור ואי הוראות לגבי קיום התחרות, הצטרפנו לקהל הרב שנהר לאצטדיון, למופע המרכזי „שירים הם זכרונות" – מחרוזת שירים, כזמר ובמחול, שליוו אותנו בתקופות שונות בתולדות הישוב בארץ. המופע היה ברובו מרהיב ומבדר. הבימוי של שי לביא היה מקצועי, בנוסח מופעי בידור אמריקאיים מלהיבים וקולחים. דברי הקישור המבדחים של קובי לוריא הגישו בחביבות ע"י חני נחמיאס ומאיר סויסה. אולם בקלות העליזה בקושי הבחנו בזמר עברי מקורי ואופייני. דומה שהשירים הישראליים נדחקו, ללא הצדקה, לקרן זוית. למופע הסתנגן יותר מדי פזמוני יבוא (שירים רוסיים, פזמונים מסרטים ומבחרות זמר). הקולות המוכרים והפופולאריים של יפה ירקוני וחיים משה לא הקלו על האכזבה שבחוסר האיזון. שירים עבריים מצויינים שיכלו להשתלב במופע בעלמו כליל. העיבודים המוסיקליים של עוזי אסנר (המנהל המוסיקלי המנצח על הנגנים) הזכירו לי ברובם פזמונים לתשדירי פרסומת. השירה והמחול, שהיו מאורגנים כהלכה וגרמו להנאה מיוחדת, בוצעו על ידי „חבורת התוויה הדימונאית" (מרימונה השכנה) ומקהלת ערד בניצוח דוד ולדמן. מן הראוי להקפיד בעתיד, במופע מעין זה, בשמירה על איזון בין המקומי והמיובא.

התנחמנו בחולם לאחר מכן בהאזנה לשירים עבריים לתוך הלילה מפי חבורות זמר חמרים סולגים ב„קפה זמר" ברחובי בעיר, בככרות ובאולמות הקטנים שהיו מלאים עד אפס מקום. אגב, צלילי המופע המוצלח והמבדר „שירים מבית אמא", שירים ובדיחות באידיש, עם להקת „ניגון עתיקי" מערד ונירה רבינוביץ (באולם מועצת הפועלים) התמזגו מדי פעם עם זמרתה של אסנת וישינסקי על הדשא הסמוך ב„קפה זמר". מיזוג זמירות אמיתי.

ישראל דליות

ספרים

בבל הגדולה

אלפרד דבלין: „ברלין, אלכסנדרפלאץ". עברית ואחרית דבר: ניצה בר־ארי. הספריה.

כבר מזמן חיכינו לספר הזה בעברית והעברית של ניצה בר־ארי קולחת, אמינה, משמרת היטב את מצלול שפת הרחוב, את הסגנון „הקשוח" של דבלין (כל זה נאמר בהשוואה לתרגום האנגלי). זהו סיפורו של פרנץ ביברקוף שנשבע שבועה אחת בצאתו מבית המאסר „והצליח שוב לעמוד על הרגליים: אני רוצה להיות אדם הגון. את השבועה הזאת לא נתנו לו לקיים. עכשיו הוא רוצה לראות מה נשאר לו להגיד". אך פרנץ קטוע־הזרוע לא מצליח לעמוד על רגליו. שוב הוא נגרר לפשע, או שמא ברלין של שלהי שנות ה־20, זו „בבל הגדולה, אם הזונות ושיקוצי הארץ", הסדר הטוב, הלאומנות, הפטריוטיות והאנטישמיות היא הגוררת אותו לתוך הסחי? גם ברומאן זה, שהוא ממיטב הקלאסיקה המודרנית, טבועה, כמו בקלאסיקה הישנה, שאלת הגורל והבחירה. האם קבלת הדין – ההשלמה עם הסבל – היא כניעה לצו עלום כלשהו שאין בכוח האדם להתערב בחוקיו ובמהלכו? מצומצם ככל שהוא מותיר דבלין לביברקוף שלו מרחב בחירה כלשהו. בתוך הסבל האישי וההתבהמות הסוחפת כל, יכול אדם לבחור. „ליד חלוננו עוברים הרבה מצעדים עם דגלים ומוסיקה ושירים, ביברקוף צופה בהם בקרירות מדלתו ויושב לו כשקט ובנחת בביתו... אם אני אצעד, אזי כך אני אשלם בראשי, בשביל רעיונות שאחרים המציאו... להיות ער, להיות ער, משהו קורה בעולם. העולם לא עשוי מסוכר... יכול לרדת גשם וברד, נגד זה אין הגנה, אבל יש דברים שבהישג היד. שוב לא אצעק קודם: הגורל, הגורל. לא צריך לסגוד לדבר כזה כאל גורל, צריך להסתכל בו, לתפוס ולפתוח עליו את הגולל"...

„ברלין, אלכסנדרפלאץ" הוא רומאן בעל מבנה קולנועי מובהק. נפרשת בו יריעה רחבה של ברלין־התחתית על פשעיה, וברלין של האופרטות, המצעדים, הקיטש והמוות. לא להחמיץ.

דוב דינור: „קסטנר", גילויים חדשים על האיש ופעלו. ספרית אשכולות. גסטליט חיפה בע"מ. 185 עמ'.

פרשת קסטנר פערה כמה מן השאלות הקשות ביותר בתולדות העם היהודי בשנים האחרונות. מעבר לכך היא מציבה שאלות מוסריות ואנושיות נוקבות התקפות לחיי הפרט והאומה – כל אומה – במקום ובזמן החורגים מהתרגשותה. מחבר ספר זה אינו מתיימר להקל עלינו שאלות אלו, אלא להוסיף מידע על זה הקיים. בחלקו הראשון של הספר נסקרות פעולות ההצלה של יהודי בודאפסט ושרידי היהודים במחנות ובחלקו השני נבחנים האשמה כנגד קסטנר ומקורותיה. שאלת האשמה של כלל המנהיגות היהודית שלא מסכה לקהילה את כל המידע שהיה בידה עודה כדת תוקף כיום. דינור מביא עדויות רבות של הניצולים עצמם אך נמנע מנקיטת עמדה.

מירי פז

פרסומי ארץ ישראל

● למרות ההתרחבות הגדולה של העוסקים בהוצאת כתבי ידיעת הארץ נשאר „יד בן צבי" הגוף המוביל בפירסום חומר מקורי בנושאי ארץ ישראל. לאחרונה הופיע בהוצאת היד ספרה של לאה רוט־גרסון, „הכתובות היווניות מבתי הכנסת בארץ ישראל". הספר מכיל 30 כתובות ממקומות שנחשפו בהם בתי כנסת וממקומות שנתגלו בהם רק פריטים ארכיטקטוניים וכתובות, כמו למשל מאשדוד ומאשקלון. הכתובות מוגשות בקפדנות רבה ובמלוא הפירוט, דבר המאפשר לקורא לעקוב אחר התפתחות המחקר, מקום המצא כיום וכו'. בעקבות הדיון בכתובות ממקום מסויים מובא המידע על היהודים באותו מקום, ואף בכך יש תרומה ללימוד תולדות יהודי הארץ בתקופה הרומית־ביזאנטית. הדיון בכל כתובת מלווה בצילומה. בחלקו השני של הספר מובא דיון במשמעות הכתובות, כמו בדמיון שבינן לכתובות העבריות־ארמיות מבתי כנסת ופירוש התארים והשמות הפרטיים בכתובות. ספר המקדם את מחקר בתי הכנסת הקדומים.

● שי גינות היא צלמת רשות שמורות הטבע. במסגרת זו היא מגיעה לכל מקום יפה, לכל פרח ומקום פריחה. עתה הופיע ספרה „אהבוך גם הפרחים". הצילומים נאים מאוד ומול כל צילום מובא קטע משיר של משורר עברי. ספר ביכורים של צלמת טבע ותיקה, שעושה טוב על הנשמה.

● „היוצאים אל ארץ צפון", מאת נקדימון רוגל הוא ספר נוסף בהוצאת „יד בן צבי". מחבר זה זכה אותנו בשנים האחרונות בספרים ובמאמרים על תל חי ועל צפון עמק החולה בעשורים הראשונים של המאה. הוא עוסק בנסיונות ההתיישבות שנעשו באותו איזור במהלך מלחמת העולם הראשונה. היו אלה קבוצות של פועלים שתקעו יתד באדמות הבארון רוטשילד ויק"א בגליל העליון המזרחי. מדובר בקבוצת גלעדי, קבוצת סלחה (תל חי) וקבוצת מושב חמארה (ליד מעיין ברוך היום). רוגל דן בקורות קבוצות אלה ואחרות, בנסיונות ההתיישבות, בעמידה במאורעות תר"פ ובאלה שחזרו לאיזור לאחר מכן. הספר מיוסד על תיעוד שרובו לא נתפרסם, וקטעים רבים ממנו מופיעים בספר.

צבי אילן

בקרוב

„תעלולי שטן", מסוף השבוע בבתי הקולנוע

את שון קונורי זיהו כג'יימס בונד שנים לאחר שפרש מהתפקיד, את האמפרי בוגארט זוכרים בעיקר כאב־טיפוס של הבלש הפרטי, רק פיטר יוסטינוב יכול להיות הרקול פוארו. ג'ורג' ברנס, בפעם השלישית בקולנוע, הוא אלוהים. ברנס, המקדם קאריירה מקצועית ב־84 השנים האחרונות, חוזר לגלם את הסמכות העליונה ב„תעלולי השטן". הפעם הוא מאזן זאת בתפקיד נוסף כשטן העולה מהשאול בנסיון לרכוש נשמה טהורה או שתיים. מועמד נוח הוא בובי שלטון (מד ראס), זמר תחנות זנוח השואף לגדולה, כלומר תהילה נוסח סינטרה בין יהלומי הקשישות במועדוני לאס וגאס. בעקבות העיסקה מתגשם חלומו של בובי, אך אין זה כמובן האושר המושלם. בצר לו הוא פונה לברנס, כלומר היושב במרומים, זה עם הסניקרס והקסקט, ומתחיל המאבק, משחק קלפים מרתוני, להצלת נשמתו של בובי שלטון.

בתפקידי המשנה רון סילבר, רוקסאן הארט,ויוג'ין רוצ'י. ביים פול בוגארט.

אמיר רותם

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

09.00 טלטקסט: עד כאן.
09.05 שעת כושר.
09.15 קסים קטנה: אריות.
09.35 הלב, פרק 20: מרקו עובר את הסערה הגדולה.
10.00 להקת הוודוויל האחרונה: ד'.
10.25 פיצוחים: שידור חוזר.
10.55 בית הספר רדוף הרוחות: פרק 4.
11.20 האי של קית ברוקי: סרט.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.05 קשר משפחתי: עם בני משפחת אנגל, הוריהם ושני בניהם על „גידושים אחרים".
2.45 צבע בנוהל: פרק ד'.
3.10 רחוב סומסום: עם יהורם גאון.
3.40 200 שניות לעידן החדש של הדשא.
3.45 שעת כושר.
4.00 הדרוה: שידור חי.
5.00 ערב חדש: מנחה דן מרגלית.

כללית

5.30 „ריזי ריקי" – „ברווז הספר רט".
6.00 „זהתלת־רבליים" – פרק 12.
6.25 „פסוקי של מקומי" – מבט אל מגתת.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 למשפחה – על עבודתה של נאריה חילו, קצינת מבחן לנוער באזור יפו, המטפלת בפשיעה בקרב הנוער: פינת מלאכת היד: שיפוץ בגדים ישנים: מה לובש הנוער בקיץ הזה (תרגום לעברית).
7.00 מפגש – דיון בענייני השעה (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 מבט ספורט.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 תשדירי שירות.
9.35 „אף פעם לא מאוחר" – פרק שישי: „משהו מתבשל פה".
10.00 „הישרדות" – סדרה אנגלית חדשה בת 6 פרקים. פרק ראשון מביא שני סיפורים אישיים, של מאבק על הישרדות, שאירעו באזורים הצפוניים של אמריקה וקנדה, המנותקים במיזחר, ושתנאי האקלים שלהם קשים.
10.55 פרקליטי אל־איי – פרק חמישי.
11.35 „הגיע זמן לשווף" – „איילת השחר וברקאי". חדשות הלילה.

סופשבוע בטלוויזיה

„זה הסוף שלי", מחר, 22:15. ברט ריינולדס, כבר סיפרנו, קנה את עולמו כשהשתרע מלוא פארו לרוחב עמודי האמצע של „קוסמופוליטן", השובה זכרית לשפנפנות „פלייבוי", שעוד שלט אז בירחוני העירום. את הקאריירה הקולנועית שלו החל ככפיל למבצעים מסוכנים וכמאצ'ו שלפן במערבוני ספאגטי, אך שרשרת לא מוסברת של ארועים הביאה לו ממון ותהילה, אותם ניצל לקידום הקאריירה שלו להפקה ובימוי. את הקומדיה של מחר בטלוויזיה, אם כן, ריינולדס גם ביים. הוא עצמו מגלם את גיבור הסרט, סוני לאוסון, הנלל קליפורני המגלה ביום עכור אחד שפתיל חייו אוזל. בעידוד חברו החדש מרלון בורנקי (דום דלואיז) הוא מחליט לשים קץ לחייו העליזים. חברתו מרי אלן (סאלי פילד, שהיתה אז אהובתו של ריינולדס באותם ימים), לעומת זאת, היתה מעדיפה להאריך את שהותו כאן.

נקודת המוצא שסחטה מליוני דמעות הולכים ב„סיפור אהבה" היא זו שמנסה להתניע קומדיה „מטורפת" זו, בה תוכלו לראות את **לזאן וודוורד, קריסטי מקניקול, מירנה לוי, רובי בנסון** והבמאי שחקן **קרל ריינר** בתפקידי המשנה.

★

כריסי היינד והפריטנדרס" („מעמידי הפנים") יגיעו כאן רק באמצע החודש הבא. בינתיים תורמת הטלוויזיה את חלקה בקידום המכירות להופעת הלהקה. במסגרת התכניות בערבית, בשעה 19:00, מתפתחת משבצת שידור עלמה (כרגיל שראויה למעקב צמוד יותר. בשבוע שעבר שודרה מחצית השעה עם טול סימון ו„גרייסלנד", השבת יוקרן צבר של סרטוני וידאו של להיטי „הפריטנדרס". אל תטעו בי, „2000 מייל" „מזמור בשבילך" ועוד להיטים, שאת רובם אמנם כבר ראינו בערוצנו, אבל תמיד נעים לחזור.

א.ר.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניגונה – מיצירות מוצארט, יוהן סבסטיאן באך, דביסי.
09.00 קונצרט בוקר – מיצירות שומאן, בטהובן, סטרווינסקי, ברהאמס, היידן, מוגסורסקי, מוצארט.
11.57 פינת השיר – משירי ח.נ. ביאליק.
12.00 מן הפרסיה – ברטוק: שירי רועים (מקהי המטסים מנינכהן) בטהובן: סונטה לפסנתר לכבוד אופ. 96 מס' 10 (ל. מרדקוביץ'/א. סטרנפילד): ברטוק: שבעה רישומים אופ. 9 (פ. האלפיש).
15.05 בהאזנה ניגונה – היידן: סימפוניה מס' 83 בסול מינור („התרנגולת") (תז. קלנגיום אמרטאום/ג. מאייה; פרנץ קספר פוקרני: קונצ'רטו בפה מג'ור לשני קרנות, תזמורת וכלי קשת (ה. באומן, א. קלר עם תזמ. הקונצ'רטו מאמסטרדאם/י. שרדרא; מנדלסון: שמיניה במי במול מג'ור אופ 20 (אנסמבל מלוס, מלונדון; צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 2 בדו מינור אופ. 17 „הרוסית הקטנה" – (התז. הסימפ. הלונדונית/ג. סימון).
16.00 אתנחתא – גלוברוזן, פסנתרה פ. פרנק: פרלוד כוראל ופוגה, אופ. 21; ברהמס: קטעים לפסנתר, אופ. 118: פ. נודה: אודה – קפריצ'ה; סקריאבין: סונטה מס' 4 אופ. 30; מנדלסון: סונטה מס' 1 בסי במול מג'ור לצ'לו ולפסנתר אופ. 45 (צ. הראל/מ. בונדרנקו).
17.30 קשת של צלילים – מוניקה הגט, כנור ברוק/סון קופמן צ'מבלה: באך: ארגנ'ר ואנדנטה קנטבילה 1019 בר"ב: באך: סונטה מס' 6 לכנור וצ'מבלו.
18.00 פרטורים – רגמה סבלרי.
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 „אינטרלוד" – רגע מוסיקלי.
20.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשות"ש. דביוסי: פנטסיה לפסנתר ולתזמורת (ואלטר הוציג – נועם שריף; מן סגנה: הוצבגו לכבוד התזמורת (אריה שרה/מנרי רוזיג; ראוול: „הנוער המכשפים" (ג. ברדוליג; מוצארט: פנטסיה ק. 608 (הפסנתרן ואלטר הוציג).
22.05 אנתולוגיה קטנה לשירה „ציפור עם שיר נסתר" – משירת זלדה, עם המשוררת המוסל כר יוסף.
22.30 מגלי והלאה.
23.0 דור הזהב – אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות, כנרים נשכחים – תכנית שישית: אפרים צימבליסט: דיויד קנרי: מרי הול; קתרין פרלו – ברהמס: סונטה מס' 3 ברה מינור אופ. 108 וכן מיצירות שופן, סיק, בטהובן, גוסק, צימבליסט, הנדל, שוברט ופגניני.

רשת א'

10.05 שירינקד – מחוללת ושירים משלנו.
12.05 מעורב ירושלמי.
14.06 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער ובו תסכיתים, ספורים, שירים, חידונים, כתבות ושיחות על נושאים שונים עורכת: יעל רבון ועפת כהן.
15.30 האוניברסיטה המתוחה – שידורים לימי החופשה.
16.05 ארץ לא נודעת.
22.05 יש לי חלום.

רשת ב'

18.06 זרקור.
19.35 השבוע בכנסת.
20.05 שורשים – ענייני פולקלור ועדות.
22.05 פגישה לילית.
00.15 להאזין בחלום.

רשת ג'

18.06 קליבו – שמעון פוס.
20.05 לי ולך – שיר הבריכה.
21.05 מופע רוק.
23.05 מסביב להצות.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 קו פתוח לראש הממשלה – מאזיני גלי צה"ל שואלים את יצחק שמיר.
19.05 שירים עבריים.
19.05 רדיו רדיו (צה"ל 2).
20.05 לקראת גיוס – שאלות ותשובות למתגייסים לצה"ל (ש.ח).
20.05 סכבבבסים – (צה"ל 2).
20.40 שירי להקות צבאיות.
20.55 פינה חמה ללבי.
21.30 אוניברסיטה משודרת – מבוא לתורת המוסר – קאנט – מוסר של כוונות לעומת מוסר של תוצאות.
22.05 מסע הקסם המיסתורי (ש.ח) (צה"ל 2).
23.05 קול הג'ז הזה – (צה"ל 2).
23.55 שיחות חצות – עם דפנה שרפמן – ר' הערה לזכויות האדם במפלגת העבודה.
00.05 ציפורי לילה מכלות.

סרטים

■ **תל־אביב**

אסתר: נשק קטלני 9.45, 7.30, 5
אורלי: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
בית ליסין: הפסיקו להיות הגיוניים 11.15
בן־יהודה: אהבה במלון ראזה 9.40, 7.30, 5
גורדון: פסטיבל מסטוריאני – הלילה הגדולה 9.30, 7.30, 5
גת: בלה לחופש הגדול 9.45, 7.30, 5
דיזנגוף 1: פשע מתבל וילדה קטנה 9.50, 7.30, 5, 3, 1.30, 11
דיזנגוף 2: שירותים אישיים 9.50, 7.30, 5, 3, 1.30, 11
דיזנגוף 3: שיחות מלוכלכות 9.50, 7.30 / פייבל החולם האמריקאי 5, 3, 1.30, 11
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
דרייב־אין: פייבל החולם האמריקאי 8 אסקימו לימון 7 10.00 סקס 12.00
הוד: המתכבל בטיטו 9.40, 7.30, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): פינק פלויד החומה 11.30
בן דרור האמריקאי 9.30, 7.30, 5
חן 1: הנוכל והאהבת המאהבת 9.55, 7.30, 5.40, 3.30 / הרפתקאות סופר בלש 12.45, 10.45
חן 2: הנות קטנה ומטריפה 9.50, 7.45 / שלגיה ושבעת הגמדים 5.35, 4, 12.45, 10.45
חן 3: אני והחברה 9.55, 7.50, 5.30 / רוצבי אכפת לי 4, 12.45, 10.45
חן 4: אל תקרא לי לבן 9.55, 7.30, 5.35 / נוס מכוכב אחר 4.00, 12.45, 10.45
חן 5: ביה"ס למשפר אותוי 9.55, 7.30, 5 / הרפתקאות סופר בלש 4.00 / במבי 12.45, 10.45
לב 1: גרדפי החוק 9.55, 7.50, 5, 2, 11.30
לב 2: לוי וגולית 9.55, 7.50, 5, 2, 11.30
לב 3: לוחמי הרוח 11.30 / מלך 2 / לוחמי הרוח 5.00 / מלך 7.50 / חליפת ערב 9.55
לב 4: בקבצ הטעון 9.55, 7.50, 5, 2, 11.30
לימור: מלון לצעירים 9.30, 7.30, 5
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מוזיאון: מותו של סוכן 9.30, 7, 4.30 / בית האמיצים 9.00
סינמטק (אולם המורפש): חלף עם הרוח 9.40 / 5.00, משה פראי /
הצות – ברזיל
סינמה 1: אסקימו לימון – אהבה צעירה 9.40, 7.30, 5
סינמה 2: מעבר לשיא 9.40, 7.30, 5
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
פאר: לא שם זין 10.00, 8.00, 5
פריז: בטי בלו 9.30, 7, 4, 2, 11.45
11.30 מציצים
צפון: שם הורד 9.45, 7, 4.30
שחף: ימי הרדיו 9.40, 7.15, 5
תמוז – רמת־אביב: שלום לך אהובתי 9.40, 7.30
הצות – גליל אותה
תכלת: הצות מעבר לפינה 9.50, 7.40, 5.30
התזיה הישראלית: זכי מטארדסט – דיויד בואי 9.45
תל־אביב: 007 באזור המסוכן 9.45, 7.15, 4.30

■ **ירושלים**

אדיסון: אסקימו לימון – אהבה צעירה 9.30, 7.30, 4.30, מעבר לשיא 10.30
אורגד: נשק קטלני 9.15, 7, 4.30
אורין 1: נרדפי החוק 9.15, 7.15 / 4.30
אופני האש / אור 2: מלון לצעירים 9.15, 7.15, 4.30 / 10.30 אהבה בשוקים.
אור 3: משה פראי 9.15 / קרוקודיל דנדי 7.15, 4.30 / 11.15 נקמת היורמים
אור 4: בטי בלו 9.15, 7 / 4.30, 10.30 מהודרים באהבה / 11.15 להב משונן
אור 5: לוי וגולית 9.15, 7 / 10.30 צרות גדולות בצ'יינה טאון / 11.15 מפגשים מהסוג השלישי
אור גיל: הנוכל האוהבת המאהבת 9.30, 7.15, 5
בית אגרון: 3.30 צ'יזי צ'יזי בנג בנג
5.30 אוכפים לוהטים
7.00 הפרוטוקול הרביעי
9.15 הטוב הרע והמכוער
הצות – אינראנה גוגס והמקדש האחור
משהו שונה לגמרי
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור
הבירה: אימפריה של קולנוע – סגור לרגל שיפוצים
כפיר: שם הורד 9.30, 7.30, פייבל החולם האמריקאי 10.30, 9.30
מיטשל: לא שם זין 9.30, 7.30
סמדר: ילדים חורגים לאלוהים 9.20, 7
עדן: המתכבל בטיטו 9.30, 7.30, 4.30
רון: בלה לחופש הגדול 9.30, 7.30, 4.30 /
תיאטרון ירושלים: שיחות מלוכלכות 9.15, 6.45

■ **חיפה**

אורה: אהבה צעירה אסקימו לימון 9.15, 7.00, 4.30
אורלי: שם הורד 9.30, 7
אמפיתיאטרון: שמתי בת למורה 9.15, 7, 4.30
ארמון: סגור לרגל שיפוצים
חן: נשק קטלני 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: המתכבל בטיטו 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: ימי הרדיו 9.15, 7 / 4.30 פייבל החולם האמריקאי
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים 9.10, 6.45, 4.30
פאר: הנוכל האוהבת המאהבת 9.15, 7, 4.30
קריאטר: לא שם זין 9.15, 7.15, 4.30
רון: 007 באזור המסוכן 9.30, 7, 4.30
רב גת 1: בלה לחופש הגדול 9.15, 7/ הרפתקאות סופר בלש 4.30, 11.00
רב גת 2: ספור כהחיים 9.15, 7, 4.30, 11

■ **קריות חיפה**

סטיר: קרוקודיל דנדי 9.15, 7
מביון: הנות קטנה ומטריפה 9.15, 7
אורות: 007 באזור מסוכן 9.30, 7
בית העם: ילדים חורגים לאלוהים 9.15, 7
הזובל: לא שם זין 9.15, 7, 4.30
ליצן: אהבה צעירה 9.15, 7, 4.30

■ **אשדוד**

אסתר: המתכבל בטיטו 9.30, 7.30
אשדוד: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15

■ **אשקלון**

אסתר: בער הזהב 9.30, 7.30, 5
מאור: אהבה צעירה אסקימו לימון 9.30, 7.30, 4.30
רחל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7, 4.30

■ **באר־שבע**

קרן: אהבה צעירה אסקימו לימון 9.30, 7.30, 5.00

■ **חולון, בת ים**

ארמון: לא שם זין 9.30, 5/7.30 קוני למל בקהיר
11.45 טעם החיים – מנגמי פייטון
מגדל: הנוכל האוהבת המאהבת 9.30, 7.30
סביון: אהבה צעירה אסקימו לימון 9.40, 7.30, 5
ריגה: המתכבל בטיטו 9.30, 7.30, 5.00
עצמאות: אהבה צעירה אסקימו לימון 9.40, 7.30, 5

■ **הרצליה ■ רמת השרון**

היכל: אהבה צעירה אסקימו לימון 9.30, 7.15, 5
כוכב: היפהפיה והיהלום 4.45, 11/ שמתי בת למורה 7/בלאסון 9.30

■ **עפולה**

מופיתרון: אהבה צעירה אסקימו לימון 9.00

■ **כפר־סבא רעננה**

עמל: 007 באזור מסוכן 9.30, 7/במבי 5.00, 11.00
תן: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7.15
אורות: 007 באזור מסוכן 9.15, 7, 4.30
בית ברל: משחק פראי 8.10
4.30 רומן במסגרת

■ **לוד ■ רמלה**

אורלי: סגור
כוכב: נשק קטלני 9.30, 7.30
ארזים: המתכבל בטיטו 9.30, 7.15

■ **נהריה ■ עכו**

הדר: המתכבל בטיטו 9.30, 7.30

■ **נתניה**

סנטרליה: בלה לחופש הגדול 10.00, 8.00, 6.00
גילם אלגרנטון ואחדי הבר ב־11.00
אוגוסט: אהבה צעירה אסקימו לימון 10, 8, 6
שרון: לא שם זין 10, 8, 6
11.00 נוס מכוכב אחר
דר: הפתיוה בקרוב

■ **פתח־תקוה**

שלום: לא שם זין 9.15, 7.15, 4.30 היכל 1: 007 באזור המסוכן 9.45, 7.15, 4.30
היכל 2: אסקימו לימון אהבה צעירה 9.40, 7.30, 5
היכל 3: המתכבל בטיטו 9.40, 7.30, 5

■ **ראשון־לציון ורחובות**

ג.ג. רון 1: אהבה צעירה אסקימו לימון 9.40, 7.30/פייבל החולם האמריקאי 5, 11.00
ג.ג. רון 2: המתכבל בטיטו 9.40, 7.30, 5/מעבר לשיא 11.00
רון: כלא ונשים 9.30, 7.30, 5
אדיסון־רובה: 007 באזור המסוכן 9.30, 7.30

■ **רמת־גן וגבעתיים**

אראמיס: נשק קטלני 9.45, 7.30, 5
ארמון: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.45, 7.30, 5.00
לילי: לא שם זין 9.30, 7.30, 5
הדר: 007 באזור המסוכן 9.45, 7.15, 4.30
רב גן 1: בלה לחופש הגדול 9.40, 7.30 הרפתקאות סופר בלש 5.00, 12.20, 10.30
רב גן 2: ימי הרדיו 9.45, 7.30 רובי אכפת לי 5.00, 12.30, 10.30
רב גן 3: אני והחברה 9.45, 7.30 פייבל החולם האמריקאי 5.00, 12.20, 10.30
רב גן 4: קרוקודיל דנדי 9.45, 7.30 שלגיה ושבעת הגמדים 5.00, 12.20, 10.30
שבירה: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7.15
בשמן: סגור